

Tekijänoikeus- ja jakeluilmoitus

Alkuperäinen teos on public domain -aineistoa (ei enää tekijänoikeuden suojaama). Tämä suomenkielinen käännös on tehty ei-kaupalliseen käyttöön.

Alkuperäisen julkaisun huomautukset ja toimituksellinen materiaali © 1999 Chapel Library. Painettu Yhdysvalloissa. Raamatunlainaukset ovat King James Version -käännöksestä.

Materiaalia saa kopioida ja levittää millä tahansa tavalla, edellyttäen että

1. siitä ei peritä enempää kuin mahdolliset kopiointikustannukset, ja
2. tämä tekijänoikeus- ja jakeluilmoitus liitetään mukaan kokonaisuudessaan.

Chapel Library lähettää kristuskeskeistä materiaalia aiemmilta vuosisadoilta maailmanlaajuisesti ilman maksua.

Tämä verkkosivulla julkaistu suomenkielinen versio on saatavilla maksutta.

Esipuhe – *Rauhan tie ja pyhityksen tie*

Rauhan tie ja pyhityksen tie kulkevat rinnakkain – tai oikeammin: ne ovat yksi ja sama tie. Se, mikä lahjoittaa toisen, antaa samalla myös toisen; ja se, joka ottaa vastaan toisen, ottaa vastaan myös toisen.

Rauhan Henki on pyhyiden Henki. Rauhan Jumala on pyhyiden Jumala.

Jos nämä tiet joskus näyttävät erkanevan toisistaan, on jossakin jokin vialla – joko opetuksessa, joka saa ne näyttämään erillisiltä, tai sen ihmisen elämäntilassa, jossa ne ovat eronneet.

Ne alkavat yhdessä – tai ainakin niin lähekkäin, ettei mikään muu silmä kuin Jumalan voi havaita eroa. Kuitenkin, oikein ymmärrettynä, rauha kulkee pyhityksen edellä ja on sen lähde. Tätä teologit kutsuvat *luonnolliseksi etusijaksi, vaikkei ajalliseksi*. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että vaikka ero näiden lähes samanaikaisten alkujen välillä on ajallisesti meille huomaamaton, se on silti todellinen ja merkityksellinen.

Nämä kaksi eivät ole toisistaan riippumattomia. Niiden välillä on yhteys – elävä ja todellinen yhteys – jossa kumpikin tukee toistaan. Tämä yhteys ei ole sattumanvaraista, kuten vieraiden kohtaaminen samalla tiellä, eikä keinotekoisesti määrättyä, kuten kahden rinnakkaisen tien kulku, vaan keskinäistä apua ja myötätuntoa, kuten pään ja sydämen yhteys tai kahden saman ruumiin jäsenen välinen suhde.

Rauha on välttämätön pyhityksen synnylle, ja pyhitys on välttämätön rauhan säilymiselle ja syvenemiselle.

Se, joka väittää omaavansa rauhan mutta elää synnissä, on “valehtelija, eikä totuus ole hänessä” (1. Joh. 2:4). Ja se, joka ajattelee omaavansa pyhyiden ilman rauhaa, tekee viisaasti, jos pysähtyy pohtimaan, ymmärtääkö hän oikein, mitä Raamattu tarkoittaa kummallakaan näistä. Sillä koska pyhyiden olemus on sielun oikea suhde Jumalaan, ei näytä mahdolliselta, että ihminen voisi olla pyhä niin kauan kuin hänen ja Jumalan välillä ei ole tietoista sovintoa.

On olemassa näennäistä pyhyttä, joka perustuu näennäiseen rauhaan – tai ei mihinkään rauhaan lainkaan. Mutta todellinen pyhitys voi alkaa vain todellisesta ja aidosta rauhasta.

Horatius Bonar
Kelso, Skotlanti
heinäkuu 1864

1. Uusi elämä

Jumala kutsuu meitä uuteen elämään – ei vain uusiin askeleisiin elämässä, ei uusiin tapoihin, toimintamalleihin, motiiveihin tai näkymiin, vaan kokonaan uuteen elämään. Tätä uutta elämää synnyttääkseen Jumalan iankaikkinen Poika tuli lihaksi, kuoli, haudattiin ja nousi kuolleista.

Kyse ei ollut siitä, että elämä tuottaisi elämää – että alempi elämä kohoaisi korkeammaksi – vaan siitä, että elämä juurtui vastakohtaansa: elämä syntyi kuolemasta, “elämän Ruhtinaan” kuoleman kautta (Ap.t. 3:15). Uudessa luomisessa, kuten vanhassakin, Hän on alkuunpanija.

Tämän uuden elämän toteuttamiseksi Pyhä Henki tuli alas voimassa, astuen ihmisten sieluihin ja asettuen asumaan niihin, jotta vanhasta voisi tulla esiin uusi. Se, minkä Jumala kutsuu uudeksi, on todella uutta. Raamattu tarkoittaa sitä, mitä se sanoo – se ei ole vain ajatuksissaan totta, vaan myös sanoissaan täsmällinen.

Siksi suuri ja todellinen täytyy olla tuo “uusi asia maan päällä” (Jer. 31:22), jonka Jumala luo, johon Hän kutsuu ja jonka Hän saa aikaan näin valtavin keinoin ja näin kalliilla hinnalla. Kuinka vihattava täytyykään vanhan elämämme olla Jumalalle, kun Hän sen poistamiseksi antaa Poikansa! Ja kuinka rakkaita täytyykään meidän olla Hänen silmissään, kun Hän pelastaakseen meidät vanhasta elämästä ja tehdäkseen meidät uuden osallisiksi tuo esiin kaikki jumalalliset rakkauden, voiman ja viisauden varat – vastatakseen tilanteeseen, joka muuten olisi ollut täysin toivoton.

Se ihminen, josta vanha elämä on lähtenyt ja johon uusi elämä on tullut, on silti sama yksilö. Sama olento, joka ennen oli “lain alaisena”, on nyt “armon alaisena” (Room. 6:14). Hänen piirteensä ja jäsenensä ovat samat; hänen älynsä, mielikuvituksensa, kykynsä ja vastuunsa ovat samat. Ja kuitenkin: vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle. Vanha ihminen on kuollut; uusi ihminen elää.

Kyse ei ole vain siitä, että vanhaa elämää olisi hieman korjailtu ja kaunisteltu – virheitä poistettu, karheuksia siloteltu, hyveitä liimattu sinne tänne. Se ei ole rikkinäisen pylvään korjaamista, tahratun taulun puhdistamista, turmeltuneen kirjoituksen paikkaamista tai lakaisemattoman temppelein kalkitsemista. Se on enemmän kuin tämä kaikki; muuten Jumala ei kutsuisi sitä uudeksi luomiseksi, eikä Herra olisi Nikodemuksen kanssa käydyssä keskustelussa lausunut niin vakavin sanoin Jumalan valtakuntaan pääsyn ja siitä poissulkemisen jumalallista lakia (Joh. 3:3).

Ja silti, kuinka harvat meidän päivinäme uskovat, että “mikä lihasta on syntynyt, on liha, ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki” (Joh. 3:6).

Kuule, kuinka Jumala puhuu! Hän kutsuu meitä “vastasyntyneiksi lapsiksi” (1. Piet. 2:2), “uusiksi luomuksiksi” (Gal. 6:15), “uudeksi taikinaksi” (1. Kor. 5:7), “uudeksi ihmiseksi” (Ef. 2:15), “uuden käsken” tekijöiksi (1. Joh. 2:8), “uuden nimen” ja uuden kaupungin perillisiksi (Ilm. 2:17; 3:12), sekä “uusia taivaita ja uutta maata” odottaviksi (2. Piet. 3:13).

Tämä uusi olemus, joka on alkanut uudestisyntymisestä, avautuu “hengen uutena elämänä” (Room. 7:6), elää “uuden liiton” mukaan (Hepr. 8:8), kulkee “uutta ja elävää tietä” (Hepr. 10:20) ja päättyy “uuteen lauluun” ja “uuteen Jerusalemiin” (Ilm. 5:9; 21:2).

Se ei ole ulkoinen asia – ei näyttävistä moraalisuuksista ja hyväntekeväisyydestä koottu, ei kauniista rituaaleista ja sulokkaasta hartausrutiinista rakennettu, ei valoisa tai synkkää tunteellisuutta, ei uskonnollisia puheita sopivissa tilanteissa, ei vetoamista muinaisuuden suuruuteen, sakramentaaliseen armoon tai luomakunnan loistoon ei totuudettomuutta, ei ihmiskunnan ylevyyden korostamista, eikä Jumalan yleistä isyyttä. Tämä on jotakin syvempää, totempaa ja elävämpää kuin se, mitä moderni uskonnollinen filosofia kutsuu syväksi, todeksi ja inhimilliseksi. Sen yhteydet ovat ylhäällä oleviin asioihin; sen myötätunto on jumalallinen; se asettuu kaikessa Jumalan puolelle. Sillä on vain muutamien ilmaisujen verran yhteistä niiden pinnallisuuksien ja valheiden kanssa, joita uskonnon nimissä levitetään suurten joukkojen keskuudessa – joukkojen, jotka kutsuvat Kristusta “Herraksi” ja “Mestariksi”.

Kristitty on ihminen, joka on “ristiinnaulittu Kristuksen kanssa”, joka on kuollut Hänen kanssaan, haudattu Hänen kanssaan, noussut Hänen kanssaan, astunut ylös Hänen kanssaan ja asetettu “taivaallisiin” Hänen kanssaan (Room. 6:3–8; Gal. 2:20; Ef. 2:5–6; Kol. 3:1–3). Sellaisena hän pitää itsensä kuolleena synnille, mutta elävänä Jumalalle (Room. 6:11). Sellaisena hän ei anna jäseniään synnin aseiksi vääryyteen, vaan antaa itsensä Jumalalle – ikään kuin kuolleista elävänä – ja jäsenensä vanhurskauden aseiksi Jumalalle.

Sellaisena hän etsii “sitä, mikä on ylhäällä”, ja suuntaa mielensä ylhäällä oleviin asioihin, kuolettaen “maanpäälliset jäsenensä: haureuden, saastaisuuden, hillittömän himon, pahan halun ja ahneuden, joka on epäjumalanpalvelusta” (Kol. 3:1–5).

Tämä uutuus on kokonaisvaltaista: se sulkee pois pahan ja tuo tilalle hyvän. Apostoli tiivistää sen kahteen asiaan: vanhurskauteen ja pyhyyteen.

“Pankaa pois”, hän sanoo, “vanha ihminen, joka turmeltuu petollisten himojen mukaan, ja uudistukaa mielenne hengessä ja puukekaa päällenne uusi ihminen, joka Jumalan mukaan on luotu vanhurskaudessa ja totuuden pyhydessä” (Ef. 4:22–24) – kirjaimellisesti: *vanhurskaudessa ja totuuden pyhydessä*, siis totuuteen perustuen.

Uuden ihmisen on siis tarkoitus olla vanhurskas ja pyhä – sisäisesti ja ulkoisesti – Jumalan ja ihmisten edessä, lain ja evankeliumin näkökulmasta, ja tämä kaikki totuuden kautta. Sillä kuten valhe voi tuottaa vain vääryyttä ja epäpyhyttä, samoin totuus tuottaa vanhurskautta ja pyhyttä Pyhän Hengen voimasta. Erehtyminen vahingoittaa, totuus parantaa; erehdys on synnin juuri, totuus puhtauden ja täydellisyyden juuri.

Meitä kutsutaan siis uuteen asemaan tai tilaan, uuteen moraaliseen luonteeseen, uuteen elämään, uuteen iloon, uuteen työhön ja uuteen toivoon. Se, joka ajattelee uskonnon käsittävän jotakin tätä vähäisempää, ei vielä tiedä niin kuin hänen tulisi tietää. Siihen, mitä ihminen kutsuu “hurskaudeksi”, vähempikin voi riittää; mutta mikään uskonto, joka ei jossain määrin sisällä näitä asioita, ei voi saada Jumalan hyväksyntää.

Nämä ovat apostolin painavia sanoja: “Me olemme hänen tekonsa.” Hänestä, Hänen kauttaan ja Häneen ovat kaikki meitä koskevat asiat. Jumala itse on valinnut, kutsunut, elävöittänyt, pessyt, pyhittänyt ja vanhurskauttanut meidät; me emme ole millään tavoin omia pelastajiamme.

Louhos, josta marmori otetaan, on Hänen; marmori itse on Hänen; kaivaminen, hakkaaminen ja kiillottaminen ovat Hänen; Hän on kuvanveistäjä ja me olemme patsas.

“Me olemme hänen tekonsa”, sanoo apostoli.

Mutta tämä ei ole kaikki. Hän lisää: “Meidät on luotu Kristuksessa Jeesuksessa hyviä tekoja varten, jotka Jumala on edeltä valmistanut, että me niissä vaeltaisimme” (Ef. 2:10). Suunnitelma, aineksen valinta, malli, tekijä ja itse työ ovat kaikki jumalallisia. Ja vaikka ei vielä ole ilmennyt, mitä meistä tulee, tiedämme, että me tulemme olemaan “hänen kaltaisiaan” – Hänen kuvansa uudistettuna meissä, Hän itse edustettuna meidän kauttamme – sillä meidät “uudistetaan tiedossa hänen kuvansa mukaan, joka on meidät luonut” (Kol. 3:10).

Kyse ei kuitenkaan ole kuolleesta, kylmästä marmorista, jota muokataan. Se olisi yksinkertaista työtä ja vaatisi vain tietyn määrän taitoa. Sielun uudelleenmuovaaminen on sanomattomasti vaikeampaa ja vaatii paljon monimutkaisempia keinoja.

Vastustavia vaikutteita on monia – sisäisiä ja ulkoisia, hengellisiä, laillisia ja fyysisiä – ja yhtä moninaisia täytyy olla myös ne vaikutukset, jotka pannaan liikkeelle näitä kaikkia vastaan ja suunnitelman toteuttamiseksi. Tämä työ ei ole mekaanista, vaan moraalista ja hengellistä (fyysistä vain siinä mielessä, että se koskee todellisuuden luonnetta, mutta ennen kaikkea moraalista ja hengellistä).

Kaikkivaltius ei ole pelkkää rajatonta fyysistä voimaa, joka toimisi elottomaan aineeseen kohdistuvan tahdon pelkällä voimalla. Se on voimaa, joka rajattomien resurssien ollessa käytettävissä osoittaa suuruutensa säätelemällä toimintaansa moraalisten olosuhteiden mukaan, saavuttaen suurimmat tuloksensa epäsuorien moraalisten vaikutusten kautta ja ilmaisten itseään lain ja suvereenisuuden sekä pyhän rakkauden mukaisesti – ja toisaalta ihmisen syyllisyyden, luodun vastuun ja vapaan tahdon huomioon ottaen.

Näin syntyvät monimutkaisuudet ovat äärettömiä, ja nämä niin sanotut “muuttajat” ovat niin erityisiä ja lukemattomia, ettemme löydä mitään kaavaa, joka auttaisi meitä ratkaisemaan ongelmaa. Me eksymme helposti pohtiessamme niitä prosesseja, joiden kautta kaikkivaltius toimii moraalisten olentojen kanssa – niin heidän synnissään kuin heidän pyhyydessäänkin.

Tässä yhteydessä on syytä huomata myös jumalallisen totuuden kaksinaisuus, jonka sivuuttaminen on synnyttänyt paljon hedelmätöntä kiistelyä ja monia vääryyksiä. Totuus ei tosin ole kaksipuolinen, vaan monipuolinen, kuin hyvin hiottu kristalli. Yleisemmällä tasolla se on kuitenkin aidosti kaksinainen: sillä on taivaallinen ja maallinen, jumalallinen ja inhimillinen puoli tai näkökulma.

Juuri siinä kohdassa, missä nämä kaksi kohtaavat, tarvitaan suurinta tarkkuutta, ja siksi juuri tässä kohdin erilaiset teologiat ovat törmänneet toisiinsa kaikkein jyrkimmin. Totuuden taivaallinen ja maallinen puoli on erotettava huolellisesti – toinen sopii toiseensa, toinen on toisen vastinpari.

Jumala on ehdoton Suvereeni – tämä on toinen puoli. Ihmisellä on oma tahtonsa, eikä hän ole kone tai kivi – tämä on toinen. Jumala valitsee ja vetää ihmistä tahtonsa mielisuosion mukaan,

mutta Hän ei estä ketään tulemasta eikä tahtomasta. Jumala on uskon antaja, ja silti “usko tulee kuulemisesta, ja kuuleminen Jumalan sanan kautta” (Room. 10:17).

Siksi uskomisen vaikeus ei johdu siitä, että ihmiseltä puuttuisivat tarvittavat kyvyt, vaan siitä, että nämä kyvyt ovat häiriintyneet. Kääntyminen on Jumalan työ näiden kykyjen palauttamisessa niiden alkuperäiseen järjestykseen. Usko ei ole mikään sieluun ulkopuolelta tuotu vieras jalokivi, joka olisi erillinen alkuperäisistä voimavaroistamme; se on yksinkertaisesti ihminen uskomassa, sen seurauksena että Pyhä Henki on saattanut hänen sielunsa oikeaan tilaan. Hän uskoo ja epäuskoo samalla tavoin kuin ennenkin.

Ei ole niin, että äly, mieli tai tunteet uskoisivat – ihminen uskoo, koko ihminen; sama kokonainen ihminen, joka aiemmin epäuskoi. Kuinka järjettömiä ja epätieteellisiä (ellei suorastaan epäraamatullisia) ovatkaan olleet kysymykset uskon “sijainnista”: onko se älyssä, tahdossa vai sydämessä. Usko on ihminen uskomassa, aivan kuten rakkaus on ihminen rakastamassa.

Room. 10:9:ssa apostoli ei aseta vastakkain sydäntä ja mieltä, vaan sydäntä ja suuta – toisin sanoen sisäistä ja ulkoista ihmistä. Jumala vaikuttaa meissä sekä tahtomisen että tekemisen, ja silti Hän käskee meitä tekemään pelastuksemme todeksi pelolla ja vavistuksella. Jumala on se, joka pyhittää meidät, ja silti meidät pyhitetään totuuden kautta (Joh. 17:17). Jumala on se, joka puhdistaa (Tit. 2:14), ja silti sydämemme puhdistetaan uskon kautta (Ap.t. 15:9). Jumala täyttää meidät ilolla ja rauhalla, ja silti tämä tapahtuu uskomisessa.

Tämä kaksinaisuus on avain monen vaikean kiistan ratkaisuun. Ihmisen älyn liikkeitä Jumala ei syrjäytä, vaan olettaa ja ohjaa; itse älyä ei murskata eikä yliajeta, vaan ei pakotettuna, vaan vapautettuna tekemään oma todellinen työnsä todenmukaisesti.

“Taivaalliset asiat” ja “maalliset asiat” ovat erillisiä, mutta eivät toisistaan irrallisia; niitä on aina tarkasteltava yhteydessä toisiinsa, mutta niitä ei saa sekoittaa keskenään. Sillä sekoittaminen johtaa mystiikkaan, taikauskoon ja väärään oppiin. “On taivaallisia ruumiita ja maallisia ruumiita, mutta taivaallisten kirkkaus on toisenlainen kuin maallisten” (1. Kor. 15:40).

Jokaisessa raamatullisessa totuudessa on kaksi elementtiä: jumalallinen ja inhimillinen; mutta jumalallinen on yksi asia ja inhimillinen toinen. Se teologia, joka sisältää eniten totuutta, on se, joka osaa tunnistaa molemmat – ilman sekoittamista, mutta myös ilman eristämistä tai vastakkainasettelua – ja joka kieltäytyy sulauttamasta jumalallista inhimilliseen tai inhimillistä jumalalliseen.

Tästä syystä on välttämätöntä pitäytyä Jumalan sanaan, ja tästä syystä on vaarallista tuoda inhimillistä metafysiikkaa kysymyksiin, jotka koskevat meissä tapahtuvaa hengellistä muutosta. Jumala on se, joka vaikuttaa; me olemme ne, joihin vaikutetaan. Kaikki, mikä tämän työn yhteydessä on tarpeen tietää, on ilmoitettu jumalallisessa ilmoituksessa.

Korostamme tätä ajatusta siksi, että monilla on taipumus korottaa ihmisyyttä ja samalla vähätellä sitä valtavaa muutosta, joka aloittaa kristillisen vaelluksen ja luonteen. Mikään luonnollisen maun jalostuminen, mikään uskonnollisen tai hyväntekeväisen innostuksen lisääminen eikä mikään älyn kehittäminen voi täyttää sitä kuvausta, jonka Jumalan sana antaa ihmisestä, “joka rakastaa

Jumalaa” ja joka on “kutsuttu hänen tarkoituksensa mukaan” (Room. 8:28), ja joka on “uudestisyntynyt elävään toivoon Jeesuksen Kristuksen kuolleista ylösnousemuksen kautta” (1. Piet. 1:3).

Painotamme tätä sitäkin päättäväisemmin, koska niin kuin alku on, sellainen on myös keskivaihe ja loppu. Väärä käsitys tai harha-askel alussa voi johtaa koko elämän ajan väärään uskontoon, vajavaiseen ja pinnalliseen hyvyyteen – aivan kuten yksi virheellinen numero tai merkki yhtälössä vääristää sekä laskutavan että lopputuloksen. Jos sijoiltaan mennyttä niveltä ei aseteta kunnolla paikoilleen, se ei koskaan toimi mukavasti; ja jos haava vain peitetään pinnalta, sairaus voi edetä sen alla omaa tietään, sitä kohtalokkaammin, koska sen luullaan jo poistuneen.

Miten Pyhä Henki vaikuttaa synnyttääkseen tämän uuden elämän, josta olemme puhuneet, emme tiedä; mutta sen tiedämme, ettei Hän tuhoa eikä käännä nurin ihmisen kykyjä. Hän uudistaa ne kaikki, niin että ne täyttävät ne todelliset tarkoitukset, joita varten ne on annettu. Niin kuin Hän ei tee kädestä jalkaa eikä silmästä korvaa, niin Hän ei tee sydäimestä älyä eikä tahdosta arvostelukykyä. Jokainen kyky pysyy samana tarkoituksensa ja tehtävänsä puolesta kuin ennenkin – vain puhdistettuna ja asetettuna oikein toimimaan.

Eikä Pyhä Henki asumisellaan syrjäytä kykyjemme käyttöä. Päinvastoin, tämä asuminen tekee niistä käyttökelpoisempia ja voimakkaampia, niin että jokainen tekee oman tehtävänsä ja täyttää oman virkaansa. Ja koko ihminen – ruumis, sielu ja henki – ei joudu mekaanisen pakon alle, vaan tulee todella vapaaksi, ei koskaan enemmän omaksi itsekseen.

Alaviite 2:

Mitä perusteellisemmin voimme tutkia Jumalan sanaa, sen parempi; ja kaikki kriittiset apuvälineet ovat tervetulleita. Aito oppineisuus, joka on vihkiytynyt sanan selittämiseen, on arvokas saavutus. Kaikki, mikä tuo sielumme täyteen kosketukseen “Sanan” kanssa sen koko laajuudessa ja moninaisuudessa, niin että se ikään kuin kyllästää meidät sillä, on suuresti arvostettavaa – sillä se tekee meistä pyhempää, hedelmällisempiä ja hengellisempiä ihmisiä.

Alaviite 3:

Puhutaan paljon Raamatun jumalallisesta ja inhimillisestä elementistä, eikä ilmaus ole väärä; mutta eikö voitaisi pikemminkin sanoa, että Raamattu on kokonaan inhimillinen ja silti kokonaan jumalallinen? Se on täydellinen siinä tarkoituksessa, johon Jumala sen tarkoitti, vaikka voimmekin huomata siinä sen, mitä kutsumme “epätäydellisyyksiksi”. Maailman vuoret ovat karuudessaan täydellisiä omalla tavallaan, vaikka niiltä puuttuu patsaan tai temppelein keinotekoinen täydellisyys. Jumala on valinnut, että Hänen kirjansa ja Hänen maailmansa muistuttavat toisiaan tällaisessa täydellisyydessä – täydellisyydessä, jota ihminen arvostaa maisemassa, mutta väheksyy Raamatussa.

Enemmän kuin koskaan silloin, kun hän on täytetty Pyhällä Hengellä. Sillä sisimmässään asuvan Hengen vaikutus on vapaus – ei orjuus eikä keinotekoisien luonteen tuottaminen. Vaikka uudestisyntymisessä ei siis tehdä väkivaltaa olemuksellemme, kaikkivaltius on silti työssä jokaisessa kohdassa.

Uusi olemuksemme ei ole mekaanisen prosessin tulos, mutta se on jumalallisen voiman aikaansaama. Jumala kutsuu sitä luomiseksi ja omaksi käsityökseen. “Hän, joka on valmistanut meidät juuri tähän, on Jumala” (2. Kor. 5:5) – sana viittaa tässä jonkin vaikean työn perusteelliseen ja huolelliseen toteuttamiseen. “Sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi” (Fil. 2:13), missä ilmaukset osoittavat vaikutuksen ulottuvan sekä meidän tahtoomme että tekoihimme – koska Hän on mielistynyt Kristukseen (Matt. 3:17) ja omaan iankaikkiseen suunnitelmaansa.

“Jumalan viljelysmaa” (tai peltotyö, 1. Kor. 3:9) on nimitys, jota Hän käyttää puhuessaan meistä maanviljelijänä; “Jumalan rakennus” on nimitys, jota Hän käyttää puhuessaan arkkitehtina. Hän on edeltä määrännyt meidät tulemaan Poikansa kuvan kaltaisiksi, jotta Hän olisi esikoinen monien veljien joukossa (Room. 8:29), Hän, joka on “valinnut meidät hänessä ennen maailman perustamista, että olisimme pyhät ja nuhteettomat hänen edessään rakkaudessa” (Ef. 1:4).

Jumala kutsuu meitä siis pyhyyteen (1. Tess. 4:7): että kantaisimme “hedelmää pyhitykseen” (Room. 6:22), että sydämemme vahvistuisivat “nuhteettomiksi pyhydessä” (1. Tess. 3:13), että runsaasti eläisimme “kaikessa pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa” (2. Piet. 3:11), että olisimme “pyhä papisto” (1. Piet. 2:5), “pyhät kaikessa vaelluksessa” (1. Piet. 1:15), “kutsutut pyhällä kutsulla” (2. Tim. 1:9), “pyhät ja nuhteettomat hänen edessään rakkaudessa” (Ef. 1:4), ja että antaisimme Jumalalle uhriksi ei ainoastaan sielumme vaan myös ruumiimme – ei vain eläväksi, vaan pyhäksi uhriksi (Room. 12:1). Ja lisäksi muistaisimme, etteivät nämä ruumiit ole ainoastaan “uhri”, vaan myös Pyhän Hengen temppeli (1. Kor. 6:19).

Pyhyys on Jumalan kaltaisuutta – Hänen, joka on Israelin Pyhä, Hänen, jota taivaassa ylistetään sanoin: “Pyhä, pyhä, pyhä” (Ilm. 4:8). Se on Kristuksen kaltaisuutta – Hänen, joka oli “se Pyhä”, joka syntyi neitsyestä, Hänen, joka oli “pyhä, viaton, tahraton, syntisistä erotettu” (Hepr. 7:26).

Se ei ole ainoastaan irtautumista pahasta ja pahasta maailmasta, vaan erottamista Jumalalle ja Hänen palvelukseensa. Se on papillista erottamista papillista palvelua varten. Se on samanlaista erillisyyttä kuin se, joka leimasi ilmestysmajan ja kaikki sen astiat – erottamista kaikesta tavallisesta käytöstä. Se on erottamista veren kautta, “iankaikkisen liiton veren” kautta (Hepr. 13:20). Tämä veri – tai se, mitä se merkitsee, nimittäin kuolema – on asetettu meidän ja kaiken tavanomaisen väliin, niin että olemme kuolleet synnille mutta elävät Jumalalle, elävät vanhurskaudelle, koska olemme kuolleet ja nousseet Hänessä, jonka veri on tehnyt meistä sen, mitä olemme: pyhiä, Jumalalle erotettuja.

Tämä pyhyys eli vihkimys ulottuu kaikkiin osiin meissä, täyttää koko olemuksemme, leviää elämäämme ja vaikuttaa kaikkeen, mitä olemme, mitä teemme, ajattelemme, puhumme ja suunnittelemme – pieneen ja suureen, ulkoiseen ja sisäiseen, kielteiseen ja myönteiseen:

rakastamiseemme ja vihaamiseemme, suruumme ja iloihimme, virkistykseemme, työhömmme, ystävyksiimme, ihmissuhteisiimme, hiljaisuuteemme ja puheeseemme, lukemiseemme ja kirjoittamiseemme, lähtemiseemme ja palaamiseemme – koko ihmiseemme, hengen, sielun ja ruumiin jokaisessa liikkeessä.

Kotona, pyhäkössä, kammiossa, torilla, kaupassa, työpöydän ääressä ja tiellä – kaikkialla on nähtävä, että meidän elämämme on Jumalalle vihitty elämä.

Pyhitys: teko ja prosessi

Yhdestä näkökulmasta pyhitys on teko, kertakaikkinen tapahtuma, aivan kuten vanhurskauttaminen. Heti kun veri koskettaa meitä – toisin sanoen, heti kun uskomme Jumalan todistuksen verestä – me olemme ”puhtaat” (Joh. 15:3), pyhitetyt, Jumalalle erotetut.

Tässä seremoniallisessa eli papillisessa merkityksessä sanaa käytetään Heprealaiskirjeessä. Kuten Roomalaiskirje vie meidät oikeussaliin ja käsittelee oikeudellista asemaamme, Heprealaiskirje vie meidät temppeleihin ja käsittelee papillista asemaamme. Aivan kuten pyhäkön astiat erotettiin heti Jumalalle ja Hänen palvelukseensa sillä hetkellä, kun veri kosketti niitä, samoin meidät.

Tämä ei kuitenkaan tarkoittanut, etteivät nuo astiat olisi tarvinneet päivittäistä pesua. Samoin meidän vihkimyksemme ei tarkoita, ettemme tarvitsisi päivittäistä pyhittymistä, sisäistä prosessia synnistä vapautumiseksi. Veren kautta tapahtuva alkuvihkimys on yksi asia; jatkuva pyhittäminen Pyhän Hengen voimalla on toinen.

Edellinen on ensimmäinen askel, johdanto jälkimmäiseen – jopa ehdottoman välttämätön sille – mutta se ei syrjäytä sitä, vaan tekee siitä entistä välttämättömämmän. Juuri tätä varten meidät on vihitty veren kautta: että Pyhä Henki puhdistaisi meidät sisäisesti. Ja se, joka tekee ensimmäisen teon täydellisyydestä korvikkeen jälkimmäiselle prosessille tai käyttää sitä synnä laiminlyödyä pyhityksen, ei vielä ymmärrä, mitä vihkimys merkitsee, mitä vihkivä veri tarkoittaa ja mihin tarkoitukseen meidät on valittu Kristuksessa ja kutsuttu Hänen armonsa kautta (Ef. 1:4).

Sitten Bonar siirtyy kuvaamaan väärää, inhimillistä käsitystä synnistä – ei omana opetuksenaan, vaan kriittisesti:

Se, mitä ihminen kutsuu synniksi, voidaan helposti pyyhkiä pois tai pehmentää hyväksi. Se ei muka ansainnut karkotusta Paratiisista, ei vedenpaisumusta, ei Sodomian tulta; se on asia, jota Siinain liekit suuresti liioittelevat ja josta Israelin historia antaa vain poikkeuksellisen kuvan. Se on yksi ihmisyyden vastoinkäymisistä, jonka vakavuus on teologien toimesta pahasti yliarvioitu ja jonka raamatullinen historia pitäisi lukea varauksin ja itämaisen liioittelun huomioon ottaen!

Se ei muka ole asia tuomarille, vaan lääkärille; ei tuomiota varten, vaan sääliä varten. Se ei ansaitse helvettiä, ei jumalallista vihaa, ei lain tuomiota; se ei tarvitse sovitusta, ei verta, ei ristiä, ei elämän vaihtamista elämäänsä. Pelkkä inkarnaatio – jumalallisen rakkauden ilmaus onnettomia kohtaan – ja ilmoitus maailmankaikkeudelle Jumalan kaiken kattavasta isyydestä ja Aadamin jälkeläisten yhteydestä Jumalaan olisi muka riittävä.

Mutta se, mitä Jumala kutsuu synniksi, on jotakin äärettömän kauhistuttavaa – paljon enemmän kuin meidän käsityksemme onnettomuudesta tai sairaudesta. Jotakin, josta edes Sodoma ja Siinai antoivat vain heikon kuvan. Se on jotakin, minkä laki kiroaa ja tuomari tuomitsee; jotakin, joka tarvitsee vanhurskaan anteeksiannon, jumalallisen Vapahtajan ja kaikkivaltiaan Hengen.

Se on jotakin, mikä voi turmella sielun ja tuhota maailman; jotakin, joka yhdestä ainoasta pisarasta voi tulvia yli maan kuudentuhannen vuoden ajan ja täyttää helvetin iankaikkisesti. Se on jotakin, jonka vihattavuudesta alttarin veri, savu ja tuli todistavat; jotakin, joka on “ylenmäärin syntinen” (Room. 7:13), jonka palkka on kuolema – sekä ensimmäinen että toinen kuolema – ja jonka tuhoavuudesta iankaikkinen pimeys on todistaja.

Se, joka tahtoo ymmärtää pyhyttä, hänen on ymmärrettävä synti. Ja se, joka tahtoo nähdä synnin niin kuin Jumala sen näkee ja ajatella siitä niin kuin Jumala ajattelee, hänen on katsottava Jumalan Pojan ristiä ja hautaa, ja hänen on ymmärrettävä Getsemanen ja Golgatan merkitys.

Olenko velvollinen ajattelemaan synnistä niin kuin Jumala ajattelee? Ehdottomasti.

Eikö minulla ole vapautta ajatella toisin? Ei ole.

Voit toki niin tehdä, jos uskallat – mutta seuraukset ovat kauhistuttavat, sillä erehdys on syntiä.

Me emme ole velvollisia ajattelemaan niin kuin ihminen ajattelee. Tässä suhteessa meillä on täysi vapaus: ei perinne, vaan vapaa ajattelu voi olla kaavamme. Mutta me olemme velvollisia ajattelemaan niin kuin Jumala ajattelee – ei yhdessä asiassa, vaan kaikessa.

Voi sitä, joka uskaltaa poiketa Jumalasta, tai pitää kevyenä asiana olla eri mieltä Hänen kanssaan; tai joka yrittää todistaa, että Raamattu on epätarkka, käsittämätön tai vain osittain inspiroitu, vapauttaakseen itsensä vastuusta vastaanottaa koko Jumalan totuus, ja antaakseen itselleen luvan uskoa tai olla uskomatta mielensä mukaan – vapautettuna kiinteän ilmoituksen kahleista.

Nykyajan taipumus on vähätellä syntiä ja ymmärtää väärin sen luonne. Kristuksen ristiltä poistetaan juuri ne elementit, jotka ilmaisevat Jumalan näkemyksen synnin pahuudesta. Synti myönnetään pahaksi – enemmän tai vähemmän olosuhteista riippuen; perinnölliseksi myrkyksi, jonka aika ja vilpittömyys vähitellen poistavat olemuksesta; kurittomaksi mutta väistämättömäksi haluksi, jota tulee vähitellen korjata moraalisisella kurilla ja terveellisellä älyllisellä ravinnolla, lääkinnälliseksi tehtynä kohtuullisella “uskonnollisen elementin” lisäyksellä; kivuliaaksi tunteeksi, joskus omassatunnossa, joskus sydämessä, jota on lievitettävä unenomaisella mystiikalla, joka toimii kuin hengellinen kloroformi – turruttaen epämurkavuuden koskematta sen varsinaiseen lähteeseen. Siinä kaikki!

Miksi rakastava Jumala olisi näin lievän ja parannettavissa olevan pahan vuoksi jättänyt maailmamme kuudentuhannen vuoden ajaksi sellaisen surun, kivun, kyynelten, väsymyksen, sairauden ja kuoleman valtaan, jotka ovat tulvineet sen yli niin kauhistuttavana vyörynä – on kysymys, johon tällainen pahan teoria ei anna vastausta. Ja silti juuri tällaisilla synnin kuvauksilla suuri osa aikamme kirjallisuudesta ja uskonnollisuudesta on läpätunkema.

Ihmiskunta kamppailee ylöspäin, jalosti itseensä luottaen! Ihmissuku kohottaa itseään (sillä darvinistinen teoria on löytänyt tiensä myös uskontoon); ja kristinusko on hyödyllinen apu tässä itseuudistumisen prosessissa! Näin puhuu moni profeetta rauhaa siellä, missä rauhaa ei ole, pyrkien “parantamaan haavan” (ks. Jer. 8:11) kieltämällä sen kuolettavuuden.

Mitä hyötyä on tästä pahan kutsumisesta hyväksi ja hyvän pahaksi, pimeyden vaihtamisesta valoksi ja valon pimeydeksi, katkeran vaihtamisesta makeaksi ja makean katkeraksi, sen tuleva tilinteon päivä osoittaa.

“Herätkää vanhurskauteen älkääkä tehkö syntiä” (1. Kor. 15:34) on Jumalan sanoma meille.

“Olkaa pyhät, sillä minä olen pyhä” (1. Piet. 1:16).

“Antakaa ruumiinne eläväksi, pyhäksi ja Jumalalle otolliseksi uhriksi” (Room. 12:1).

“Poistakaa... vanha hapatus, että olisitte uusi taikina” (1. Kor. 5:7).

“Jokainen, joka mainitsee Kristuksen nimen, karttakoon vääryyttä” (2. Tim. 2:19).

“Hyläten jumalattomuuden ja maailmalliset himot... eläkää siveästi, vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmassa” (Tit. 2:12).

“Pyrkikää siihen, että Hänet kohdatessanne teidät havaittaisiin rauhassa, tahrattomina ja nuhteettomina” (2. Piet. 3:14).

“Vaeltakaa Kristuksen evankeliumin arvoisesti” (Fil. 1:27).

“Älkää olko osallisia pimeyden hedelmättömiin tekoihin, vaan pikemminkin nuhdelkaa niitä” (Ef. 5:11).

“Pukekaa yllenne Herra Jeesus Kristus älkääkä pitäkö huolta lihasta himojen herättämiseksi” (Room. 13:14).

“Minä kehotan teitä muukalaisina ja vieraina karttamaan lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan” (1. Piet. 2:11).

Synneistä – siis kaikessa merkityksessä ja kaikista näkökulmista – Jumala kutsuu meitä pois. Ylenmäärin syntisenä, kauhistavana asiana, jota Hän vihaa ja jonka Hän kostaa, Hän varoittaa meitä synnistä. Hän puhuu meille ihmisinä, jotka on “synnitetty vääryyteen ja siitetty synnissä”, jotka kannamme paha mukana – jopa olemme täynnä sitä ja siihen kyllästettyjä. Emme vain sairaina, jotka tarvitsevat lääkettä, tai onnettomina, jotka tarvitsevat sääliä, vaan syyllisinä, lain alaisina, tuomion alla, kuolleina rikoksiin ja synteihin, ja edessämme väistämätön tuomio.

Hän ei vähättele eikä liioittele tilaamme, vaan kertoo rauhallisesti pahimman – näyttää meille, mitä olemme, ennen kuin kutsuu meitä olemaan sitä, miksi Hän on päättänyt meidät tehdä. Kaikesta epäpyhydestä, kaikesta saastaisuudesta, kaikesta vääryydestä, kaikesta turmeluksesta, kaikilta kieroutuneilta teiltä, kaikesta tottelemattomuudesta, kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta Hän kutsuu meitä pois – Kristuksessa Jeesuksessa, Hänen Pojassaan.

2. Kristus meidän puolestamme – Henki meissä

Edellisessä luvussa tarkastelimme Raamatun totuuden jumalallisen ja inhimillisen puolen välistä eroa. Tässä luvussa kiinnitämme huomiota toiseen, yhtä tärkeään erotteluun: Kristuksen työhön meidän puolestamme ja Pyhän Hengen työhön meissä; toisin sanoen oikeudelliseen eli sijaisluonteiseen työhön ja moraaliseen eli parantavaan työhön.

Tässä ei ole kyse erosta jumalallisen ja inhimillisen elementin välillä, vaan kahdesta elementistä, jotka ovat molemmat täysin jumalallisia, mutta jotka kumpikin omalla tavallaan koskettavat syntistä hyvin suoraan. Nämä kaksi asiaa esitetään joskus toisessa muodossa: Kristus meidän puolestamme ja Kristus meissä. Merkitys on kuitenkin molemmissa sama, sillä Kristus meissä (Kol. 1:27) on myös Pyhä Henki meissä. Kristuksella itsellään on Henki ilman mittaa (Joh. 3:34), ja meille Hän antaa Hengen tarpeemme mukaan.

Sisällä asuva Kristus ja sisällä asuva Henki eivät ole sama asia, mutta ne ovat sisällöltään vastaavia todellisuuksia. Jolla on Poika, sillä on Henki – ja jopa Isäkin (Joh. 14:23).

Kristus meidän puolestamme on ainoa lepopaikkamme.

Eivät teot, eivät tunteet, eivät rakkaus – vaikka ne olisivatkin Pyhän Hengen meissä aikaansaamia – eivät nämä missään mielessä ole lepopaikkamme. Eikä myöskään usko: ei usko mielen tekona, ei Hengen aikaansaamana, eikä edes vanhurskauden korvikkeena. Mikään näistä ei voi olla se, mihin lepäämme.

Tämä suuri totuus tulee kirkkaasti esiin kirjeenvaihdossa, jota käytiin vuonna 1531 Lutherin (1483–1546), Melanchthonin (1497–1560) ja Brentiuksen (1499–1570) välillä. Seuraava on tästä kirjeenvaihdosta käännetty ja lyhennetty katkelma.

Brentius oli ollut syvästi hämmentynyt uskon asiasta. Se vaivasi häntä.

Kristus vanhurskauttaa; usko vanhurskauttaa – miten tämä on mahdollista?

Onko usko ansio? Onko se teko? Onko sillä itsessään jokin vanhurskauttava voima?

Vanhurskauttaako se siksi, että se on Jumalan lahja ja Pyhän Hengen työ?

Näiden kysymysten vaivaamana hän kirjoitti Melanchthonille ja Lutherille. Molempien vastaukset ovat säilyneet; kumpikaan ei ole pitkä, Lutherin vastaus on hyvin lyhyt. Ne menevät suoraan asiaan ja ansaitsevat tulla siteeratuiksi selkeinä totuuden ilmaisuina sekä esimerkkeinä siitä, miten nämä voimalliset miehet kohtelivat aikansa kuormitettuja sieluja.

“Ymmärrän,” kirjoittaa Melanchthon, “mikä sinua uskossa vaivaa. Sinä nojaat Augustinuksen ajatukseen, joka – vaikka hän oli oikeassa hylätessään inhimillisen järjen vanhurskauden – kuvitteli, että me tulemme vanhurskautetuiksi sen lain täyttämisen kautta, jonka Pyhä Henki vaikuttaa meissä. Niinpä sinä ajattelet, että ihmiset vanhurskautetaan uskon kautta siksi, että uskon kautta me vastaanotamme Hengen, jotta sen jälkeen voisimme tulla vanhurskaiksi sen lain täyttämisen kautta, jonka Henki vaikuttaa.

Tämä ajatus sijoittaa vanhurskauttamisen meidän lain täyttämiseemme, meidän puhtauteemme tai täydellisyyteemme – vaikka tämän uudistumisen tulisi seurata uskoa. Mutta käännä katseesi pois tästä uudistumisesta ja itse laista, ja suuntaa se lupaukseen ja Kristukseen, ja ajattele, että Kristuksen tähden me tulemme vanhurskaiksi, siis Jumalan hyväksymiksi, ja että juuri näin me saamme omantunnon rauhan – ei uudistumisen tähden. Sillä edes tämä uudistuminen ei riitä vanhurskauttamiseen.

Meidät vanhurskautetaan yksin uskosta, ei siksi, että se olisi juurena, ei siksi, että se olisi jokin ansio meissä, vaan siksi, että se tarttuu Kristukseen, jonka tähden meidät hyväksytään. Tämä uudistuminen, vaikka se välttämättä seuraakin, ei kuitenkaan tuo rauhaa omalletunnolle. Siksi ei edes rakkaus, vaikka se on lain täyttymys, vanhurskautta, vaan ainoastaan usko – ei siksi, että se olisi jokin erinomaisuus meissä, vaan ainoastaan siksi, että se tarttuu Kristukseen.

Meitä ei vanhurskauteta rakkauden tähden, ei lain täyttämisen tähden, ei uudistumisemme tähden – vaikka nämä kaikki ovat Pyhän Hengen lahjoja – vaan Kristuksen tähden; ja Häneen me tartumme yksin uskosta.

“Uskothan minua, rakas Brentiukseni”, jatkaa Melanchthon, “tämä kiista uskon kautta tulevasta vanhurskaudesta on valtava ja huonosti ymmärretty. Voit ymmärtää sen oikein vain kääntämällä katseesi kokonaan pois laista ja Augustinuksen ajatuksesta lain täyttämisestä meissä, ja suuntaamalla sen kokonaan vapaaseen lupaukseen, niin että näet: lupauksen tähden ja Kristuksen tähden meidät vanhurskautetaan – toisin sanoen hyväksytään ja saamme rauhan.

Tämä on oikea oppi; se kirkastaa Kristusta ja kohottaa ihmeellisesti omaatuntoa. Pyrin selittämään tätä *Apologiassani*, mutta vastustajien vääristelyjen vuoksi en voinut puhua niin vapaasti kuin nyt puhun sinulle, vaikka sanoin täsmälleen saman asian.

Milloin omatunto voisi saada rauhan ja varman toivon, jos meitä ei vanhurskauteta ennen kuin uudistumisemme on täydellistä? Mitä muuta tämä on kuin tulla vanhurskautetuksi lain kautta eikä vapaan lupauksen kautta? Tässä keskustelussa sanoin, että vanhurskauttamisen asettaminen rakkauden varaan on sen asettamista oman työmme varaan – vaikka tarkoitettaisiinkin työtä, jonka Pyhä Henki meissä tekee.

Sillä usko vanhurskauttaa, ei siksi että se olisi Pyhän Hengen uusi työ meissä, vaan siksi, että se tarttuu Kristukseen, jonka tähden meidät hyväksytään – ei Pyhän Hengen lahjojen tähden meissä. Käänny pois Augustinuksen ajatuksesta, ja näet tämän syyn helposti; ja toivon, että *Apologiamme* auttaa sinua tässä jonkin verran, vaikka puhun varovasti näin suurista asioista, jotka voidaan ymmärtää oikein vain omantunnon kamppailussa. Kaikin mokomin saarnaa kansalle lakia ja parannusta, mutta älä anna tämän evankeliumin todellisen opin jäädä varjoon.”

Samaan sävyyn kirjoittaa myös Luther:

“Minä olen tottunut, rakas Brentiukseni, ymmärtääkseni tämän asian paremmin, ajattelemaan näin: sydämessäni ei ole mitään ominaisuutta, kutsuttakoon sitä uskoksi tai rakkaudeksi; vaan näiden sijaan minä asetan Kristuksen itsensä, ja sanon: *Hän on minun vanhurskauteni*. Hän on minun ominaisuuteni ja muodollinen vanhurskauteni, kuten sanotaan, vapauttaakseni itseni katsomasta lakiin tai tekoihin – ja jopa katsomasta Kristusta pelkkänä opettajana tai lahjojen antajana.

Minä katson Häntä lahjana ja opetuksena itsessään, niin että minulla on kaikki Hänessä. Hän sanoo: ‘Minä olen tie, totuus ja elämä.’ Hän ei sano: ‘Minä annan sinulle tien, totuuden ja elämän’, ikään kuin Hän vaikuttaisi minuun ulkoapäin. Kaiken tämän Hänen täytyy olla minussa, asuen,

eläen ja puhuen minussa – ei vain minulle tai kauttani – jotta me olisimme ‘Jumalan vanhurskaus Hänessä’ (2. Kor. 5:21); ei rakkaudessa eikä niissä lahjoissa ja armoivaikutuksissa, jotka seuraavat, vaan Hänessä.”

Näihin kirjeisiin Brentius vastaa ja avaa sisäisiä kamppailujaan rakkaalle Philippille:

“Eikö itse uskokin ole teko?... Eikö Herra sano: *‘Tämä on Jumalan teko, että te uskotte’?*... Vanhurskauttaminen ei siis voi olla tekojen eikä uskon perusteella... Onko näin?... Siksi vanhurskauttamisen täytyy olla yksin Kristuksen tähden, eikä meidän tekojemme erinomaisuuden tähden... Mutta kuinka tämä kaikki voi olla mahdollista?...

Lapsuudestani asti en ole kyennyt selvittämään ajatuksiani näistä asioista. Sinun kirjeesi ja Lutherin kirje osoittivat minulle totuuden... Vanhurskauttaminen ei tule meille rakkauden eikä uskon tähden, vaan yksin Kristuksen tähden; ja kuitenkin se tulee uskon kautta. Usko ei vanhurskauta hyvänä tekona, vaan yksinkertaisesti luvattuun armoon tarttuvana vastaanottajana.

Me emme ansaitse; me vain saamme vanhurskauttamisen. Usko on vain elin, väline, kanava; Kristus yksin on sovitus ja ansio. Teot eivät ole sovitus, eivät ansio eivätkä väline; ne ovat sen vanhurskauttamisen ilmenemismuoto, joka on jo uskossa vastaanotettu.”

Näin opetuslapsi selittää mestarinsa kirjeen ja lisää siihen vielä omia ajatuksiaan. Hän pelkää, että niin kuin paavillinen kirkko väärästi rakkauden, samoin reformaatio voisi tulla vääristämään uskon – asettaen sen Kristuksen paikalle tekona, ansiona tai ominaisuutena, jonakin itsessään.

Saatettuaan kirjeensä “rakkaimmalle Philippille” päätökseen ja allekirjoitettuaan sen “sinun Brentiuksesi”, hän saa vielä uuden ajatuksen ja lisää jälkikirjoituksen, joka on hyvin kääntämisen arvoinen:

“Juuri kun olin lopettamassa kirjettäni, muistin erään sinun perustelusi teoista: jos meidät vanhurskautetaan rakkauden kautta, me emme voi koskaan olla varmoja, koska emme koskaan voi rakastaa niin kuin meidän tulisi. Samoin minä väitän uskon osalta, jos vanhurskauttaminen tulee meille uskon kautta tekona, ansiona tai erinomaisuutena, emme voi koskaan olla varmoja siitä, koska emme koskaan voi uskoa niin kuin meidän tulisi.”

Olemme antaneet näille katkelmille runsaasti tilaa, koska niiden sisältämän totuuden merkitystä tuskin voidaan liioitella. Ne eivät ainoastaan tuo esiin eroa Kristuksen työn ja Hengen työn välillä, vaan tekevät sen erityisesti juuri siinä kohdassa, jossa nämä niin usein sekoitetaan toisiinsa – monien mielten hämärtyksen ja koko reformaation teologian sekaannuksen seurauksena.

Kuinka usein Luther toistikaan tämän lausuman:

“Usko vanhurskauttaa meidät – ei, ei edes Pyhän Hengen lahjana – vaan yksin sen tähden, että se viittaa Kristukseen... usko ei vanhurskauta itsensä tähden eikä minkään siihen kuuluvan sisäisen voiman vuoksi.”

Niin kauan kuin tämä sekaannus jatkuu, niin kauan kuin ihmiset eivät erota Kristuksen työtä Hengen työstä, ja niin kauan kuin he asettavat minkäänlaista painoa uskonsa teon laatuun tai

määrään, ei voi olla omantunnon rauhaa eikä edistymistä pyhydessä eikä hyvien tekojen kantamista.

Tästä sekaannuksesta arminianismi – sen hienostuneimmassakin muodossa – on väistämätön seuraus. Sillä niin kauan kuin ihmiset ajattelevat tulevansa vanhurskautetuiksi uskon kautta tekona, mielen toimintana tai Hengen lahjana, he etsivät vanhurskautusta jostakin itsessään olevasta, eivät jostakin luetusta (imputoidusta). Sen kieltäminen, että tämä olisi sisäsyntyistä siksi, että se on Hengen heihin vuodattaa, on vain sanaleikkiä, jolla he pettävät itseään – ja sitä tehokkaammin, koska he samalla väittävät kunnioittavansa Henkeä, kun he asettavat Hänen antamansa sisäisen ominaisuuden tai teon vanhurskautuksensa perustaksi.

Kun he etsivät vanhurskautusta tai omantunnon rauhaa jostakin, minkä Henki on heissä vaikuttanut, he etsivät näitä jostakin, joka on tunnustetusti epätäydellistä, ja jota Jumala ei ole koskaan antanut siihen tarkoitukseen. Enemmän vielä: he torjuvat ensisijaisen täydellisen vanhurskauden, ja estävät siten itseään tekemästä mitään Jumalalle kelpaavia tekoja.

Sillä jos ”lain vanhurskaus voi täytyä meissä” vain hedelmänä siitä, että olemme ensin hyväksytyjä Jumalan Pojan meille luetun vanhurskauden perusteella, silloin emme voi tehdä mitään todella vanhurskasta ennen kuin olemme ymmärtäneet ja omaksuneet asemamme ihmisinä, joille suuri totuus ”Kristus meidän puolestamme”, ”Herra meidän vanhurskaudemme” on tullut kaiken Jumalan kanssa tapahtuvan sovinnon perustaksi.

Tämä erehdyksen muoto on erityisen petollinen siksi, että sen uhrit eivät elä avoimessa synnissä, vaan tekevät monenlaista ulkonaista palvelutyötä ja osoittavat ulkonaista hyvyyttä monissa muodoissa. Näistä sanomme vain sen, etteivät ne ole Jumalalle mieluisia, ja että ”koska niitä ei ole tehty niin kuin Jumala on tahtonut ja käskenyt ne tehtäviksi, emme epäile, etteikö niissä olisi synnin luonne” (Englannin kirkon artikla 13).

Useat kaikkein luotettavimmat kristilliset teologit ovat jättäneet kirjallisen todistuksen valituksistaan koskien uskoa koskevia virheellisiä käsityksiä omana aikanaan – ja koskien niitä antinomianismin syytöksiä, joita on esitetty niitä vastaan, jotka vanhurskautusta opettaessaan kieltäytyvät lieventämästä apostolista muotoilua: ”sille, joka ei tee työtä, vaan usko.”

Robert Traill (1642–1716) kirjoitti tästä jo lähes kaksi vuosisataa sitten seuraavasti:

”Jos sanomme, että usko Jeesukseen Kristukseen ei ole teko, ei ehto eikä kelpoisuus vanhurskauttamisessa, ja että se itse teossaan on kaiken muun kuin armon lahjan hylkäämistä tuli on syytetty; niin että on tultu siihen, että se, joka ei tahdo olla antikristillinen, leimataan antinomistiksi.”

Kuinka voimakkaasti tämä sama jumaluusoppinut ilmaisee totuuden toisessa kohdassa!

Puhuessaan hämmentyneelle kysyjälle hän sanoo:

”Jos hän sanoo, ettei voi uskoa Jeesukseen Kristukseen... kerro hänelle, että uskominen Jeesukseen Kristukseen ei ole mikään teko, vaan lepäämistä Jeesuksessa Kristuksessa.”

Kuinka terävästi hän nuhtelee niitä, jotka sekoittavat toisiinsa luetun (imputoidun) ja sisäisesti vuodatetun (infusoidun) vanhurskauden:

”He näyttävät pelkäävän, että Jumalan armolle ja Kristuksen vanhurskaudelle jää liikaa tilaa ja ihmisen teoille liian vähän vanhurskauttamisen asiassa.”

Katso koko Traillin kirje: *Justification Vindicated from the Charge of Antinomianism*.

Eräs vanha, nimetön kirjoittaja, hieman Traillin jälkeen, ilmaisee asian näin:

”Raamattu ei pidä uskoa meidän tekonamme, vaan asettaa sen vastakohtaksi kaikille teoille, olivatpa ne ruumiin tai mielen tekoja: ’sille, joka ei tee työtä, vaan uskoo.’”

Se, että uskomme armosta ja että usko on Jumalan lahja, ei tee uskosta meidän tekoamme – yhtä vähän kuin se, että Kristus herätti Lasaruksen kuolleista, tekisi ylösnousemuksesta kuolleen miehen oman teon. Jumalan elämänvuodatus toisessa tapauksessa ja Jumalan uskonlahja toisessa osoittavat pikemminkin selvästi, ettei kummassakaan voinut olla mitään omaa tekoa.

Työ tulee vasta uskomisen jälkeen ja sen hedelmänä.

”Usko, joka vaikuttaa rakkauden kautta” (Gal. 5:6) – toisin sanoen uskova sielu osoittaa uskonsa rakkauden teoilla.

Kyllä, usko vaikuttaa; samoin rakkaus vaikuttaa; samoin toivo vaikuttaa. Kaikki nämä toimivat. Puhutaan ”uskon työstä”, siis työstä, johon usko meitä kehottaa; ”rakkauden vaivasta”, siis ponnistuksesta, johon rakkaus meitä ajaa; ”toivon kestävydestä”, siis kärsivällisyydestä, jonka toivo meille antaa (1. Tess. 1:3).

Mutta onko usko työ siksi, että se vaikuttaa? Onko rakkaus vaiva siksi, että se ponnistelee? Onko toivo kärsivällisyys siksi, että se tekee meistä kärsivällisiä?

Kun Israel katsoi vaskikäärmeeseen, se lakkasi kaikista omista parannuskeinoistaan ja antoi terveyden virrata itseensä silmän kautta. Oliko silmien avaaminen teko?

Evankeliumi ei käske meitä tekemään mitään saadaksemme elämän, vaan kehottaa meitä elämään siitä, minkä toinen on tehnyt. Ja tämän elämää antavan totuuden tunteminen ei ole työtä vaan lepoa – sielun lepoa – lepoa, joka on kaiken todellisen työn juuri. Sillä vastaanottaessamme Kristuksen emme tee työtä levätäksemme, vaan lepäämme tehdäksemme työtä.

Uskomalla lakkaamme työskentelemästä saadaksemme anteeksiannon, jotta voisimme työskennellä anteeksiannosta käsin. Ja mikä voisikaan olla suurempi kannustin työhön – ja suurempi ilo työssä – kuin varma ja koettu anteeksianto?

Tiedämme, että on tekoja ennen uskoa, mutta tiedämme myös, ettei niistä ole mitään hyötyä, ”sillä ilman uskoa on mahdoton olla Jumalalle otollinen”. Tiedämme myös, että on tekoja uskon jälkeen, ja ne ovat Jumalalle mieluisia, sillä ne ovat uskovien tekoja.

Mutta minkäänlaisesta teosta näiden kahden välissä Raamattu ei puhu mitään. Ja koko reformaation teologia vastusti jyrkästi yritystä tehdä uskosta teko – pitäen sitä joko arvottomana sanaleikkinä tai katolisuuden hienovaraisimpana jäänteinä.

Totisesti usko tulee Jumalalta. Ilmoitus, jonka me uskomme, ja voima uskoa tuo ilmoitus, ovat molemmat jumalallisia. Pyhä Henki on kirjoittanut Raamatun ja antanut sen meille pelastukseksi uskottavaksi; usko tulee kuulemisesta, ja kuuleminen Jumalan sanan kautta.

Hän tekee kuolleen sielun eläväksi, jotta se voisi uskoa; ja uskomisen jälkeen Hän tulee ja asuu siinä. Siksi sanotaan, että saamme Hengen ”uskon kuulemisen kautta” (Gal. 3:2).

Hän avaa kätemme ottamaan lahjan vastaan, ja Hän itse asettaa lahjan käteemme, jonka Hän on avannut.

Älkäämme koskaan unohtako, että vaikka usko on Hengen työn tulos meissä, se on samalla tavalla Hengen vastaanottaja kuin sisällä asuva Henki itse. Ja siinä määrin kuin uskomme, siinä määrin meillä on myös Henkeä.

Tämä on jälleen yksi niistä monista Raamatun kaksipuolisista totuuksista ja prosesseista. Hän vuodattaa Jumalan rakkauden sydämiimme (Room. 5:5); Hän uudistaa (Tit. 3:5). Hän on pyhyiden Henki (Room. 1:4), viisauden ja ymmärryksen Henki (Jes. 11:2; Ef. 1:17), totuuden Henki (Joh. 14:17), tiedon Henki (Jes. 11:2), armon Henki (Hepr. 10:29), kirkkauden Henki (1. Piet. 4:14), meidän Jumalamme Henki (1. Kor. 6:11), elävän Jumalan Henki (2. Kor. 3:3), hyvä Henki (Neh. 9:20), Kristuksen Henki (1. Piet. 1:11), lapseuden Henki (Room. 8:15), elämän Henki (Ilm. 11:11), ja Hänen Poikansa Henki (Gal. 4:6).

Tällainen on Pyhä Henki, jonka kautta meidät pyhitetään (2. Tess. 2:13) – ”iankaikkinen Henki”, jonka kautta ”Kristus uhrasi itsensä tahrattomana Jumalalle” (Hepr. 9:14).

Tällainen on Pyhä Henki, jonka kautta meidät on ”sinetöity lunastuksen päivään asti” (Ef. 4:30) – Henki, joka tekee meistä asuinsijansa (Ef. 2:22), joka asuu meissä (2. Tim. 1:14), jonka kautta pysymme katse käännettynä Kristukseen ja Häntä odottaen, ja jonka kautta meidät pannaan ”runsastumaan toivossa” (Room. 15:13).

Paljon pyhästä elämästä riippuu siitä, kuinka oikein otamme tämän taivaallisen vieraan vastaan ja kohtelemme Häntä. Ottakaamme Hänet vastaan ilolla – emmekä murehduttaen, vastustaen, tukahduttaen tai sammuttaen Häntä – vaan rakastaen Häntä ja iloiten Hänen rakkaudestaan (”Hengen rakkaus”, Room. 15:30), niin että elämämme olisi elämistä Hengessä (Gal. 5:25), vaeltamista Hengessä (Gal. 5:16) ja rukoilemista Hengessä (Juud. 20).

Vaikka erotamme Kristuksen työn meidän puolestamme ja Hengen työn meissä – ja näin säilytämme tietoisien anteeksiantamuksemme katkeamattomana – älkäämme kuitenkaan erottako näitä toisistaan millään väliajalla. Antakaamme kummankin tehdä työnsä, ja ”pyrkikäämme rauhaan kaikkien kanssa ja pyhitykseen, sillä ilman sitä ei kukaan ole näkevä Herraa” (Hepr. 12:14), pitäen sydämemme ”Hengen yhteydessä” (Fil. 2:1) ja iloiten ”Pyhän Hengen yhteydestä” (2. Kor. 13:14).

Kaksiosainen ilmaisu, joka tuo esiin Kristuksen ja Hengen keskinäisen, vastavuoroisen asumisen meissä, on erityisen huomionarvoinen.

Kristus meissä (Kol. 1:27) on toinen puoli; me Kristuksessa (2. Kor. 5:17; Gal. 2:20) on toinen. Pyhä Henki meissä (Room. 8:9) on yksi näkökulma; me elämme Hengessä (Gal. 5:25) on toinen. Ja vielä enemmän: tätä kaksipuolista ilmaisua käytetään myös Jumaluudesta näissä merkittävässä sanoissa: ”Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa” (1. Joh. 4:15). Tuntuu siltä, ettei mikään kielikuva, kuinka vahva tai täysi tahansa, kykene riittävästi kuvaamaan sitä läheisyyttä, suhteen syvyyttä ja täydellistä ykseyttä, johon meidät tuodaan, kun otamme vastaan Jumalan todistuksen Hänen Poikansa persoonasta ja työstä.

Emmekö siis ole mitä vahvimmin kutsutut pyhään elämään – ja samalla varustetut kaikilla sen toteuttamiseen tarvittavilla voimavaroilla? Kun käytössämme on tällainen voiman ja elämän täyteys, kuinka suuri onkaan vastuumme! ”Millaisia meidän tuleekaan olla kaikessa pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa!” Ja jos tähän kaikkeen lisäämme vielä meille annetut tulevaisuuden näkymät – toivon Herran tulemuksesta, valtakunnasta ja kirkkaudesta – tunnemme olevamme joka puolelta ympäröityjä motiiveilla, välineillä ja voimavaroilla, jotka parhaiten muovaavat meistä sen, mitä meidän on tarkoitus olla: ”kuninkaallinen papisto, pyhä kansa, Jumalan omaisuuskansa” (1. Piet. 2:9), täällä ”innokkaita hyviin tekoihin” (Tit. 2:14), ja tulevaisuudessa ”kirkkauden, kunnian ja katoamattomuuden” omistajia (Room. 2:7).

3. Pyhyiden juuri ja maaperä

Jokaisella kasvilla täytyy olla sekä maaperä että juuri. Ilman näitä ei ole elämää, ei kasvua eikä hedelmää. Samoin on pyhyiden laita. Silläkin täytyy olla nämä. Juuri on ”rauha Jumalan kanssa” (Room. 5:1), ja maaperä, johon tämä juuri kiinnittyy ja josta se imee elämänsä nesteen, on Jumalan vapaa rakkaus Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

”Juurtuneina... rakkauteen” (Ef. 3:17) on apostolin kuvaus pyhästä ihmisestä. Pyhyys ei ole ankaruutta eikä synkkämielisyyttä; ne ovat sille yhtä vieraita kuin kevytmielisyyys ja pinnallisuus. Eikä pyhyys synny pelosta, jännityksestä tai epävarmuudesta, vaan rauhasta – tietoisesta rauhasta. Ja tämän rauhan täytyy olla juurtunut armoon; sen täytyy olla seurausta siitä, että olemme varmojen todisteiden perusteella oppineet tuntemaan Jumalan anteeksiantavan rakkauden.

Se, joka tahtoo johdattaa meidät pyhyyteen, johdattaa meidän jalkamme rauhan tielle (Luuk. 1:79). Hänen täytyy näyttää meille, kuinka me, ”pelastettuina vihollistemme käsistä”, voimme palvella Jumalaa ”ilman pelkoa, pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elämämme päivinä” Hänen täytyy myös antaa meille pelastuksen tunteminen syntien anteeksiantamuksen kautta.

Hänen täytyy kertoa meille, kuinka ”meidän Jumalamme laupeuden sydämellisyyden kautta... aamunkoitto korkeudesta on käynyt meidän puoleemme, antaakseen valon niille, jotka istuvat pimeydessä ja kuoleman varjossa” (Luuk. 1:78–79).

Kun Jumala toteuttaa suurta työtään tehdäkseen meidät pyhiksi, Hän puhuu meille rauhan Jumalana (Room. 16:20), ”itse rauhan Jumalana” (1. Tess. 5:23) ja sellaisena, joka itse on meidän rauhamme (Ef. 2:14).

Se, minkä me saamme Häneltä, ei ole ainoastaan ”rauha Jumalan kanssa”, vaan myös ”Jumalan rauha” (Fil. 4:7) – se, mitä Herra kutsuu ”minun rauhakseni” ja ”minun ilokseni” (Joh. 14:27; 15:11). Kehoituksen ”Olkaa täydelliset” yhteydessä apostoli antaa myös tämän armollisen lupauksen: ”Rakkauden ja rauhan Jumala on oleva teidän kanssanne” (2. Kor. 13:11).

”Näitä asioita tahdon sinun painottavan jatkuvasti”, sanoo apostoli puhuessaan ”Jumalan armosta, joka tuo pelastuksen”, ”Jumalan Vapahtajamme ystävällisyydestä ja rakkaudesta”, ”Jumalan laupeudesta”, vanhurskautuksesta ”hänen armostaan”, jotta – niin kuin kreikka tarkasti ilmaisee – ”ne, jotka ovat uskoneet Jumalaan, olisivat huolellisia tekemään hyviä tekoja” (Tit. 3:8).

Tähän ”rauhaan Jumalan kanssa” sisältyy tietenkin pelastus, anteeksianto ja vapautus tulevasta vihasta. Mutta nämä, vaikka ovatkin kalliita, eivät ole päätepisteitä. Ne eivät ole loppu, vaan alku; eivät huippu, vaan tikapuiden alin askel – tikapuiden, joiden jalka lepää uudella haudalla, jossa ei vielä kukaan ollut maannut, ja joiden huippu ulottuu pyhän kaupungin portille.

Se, joka tyytyy vain näihin, ei ole vielä ymmärtänyt evankeliumin todellista tarkoitusta eikä sitä päämäärää, jonka Jumala iankaikkisuudesta asti on asettanut, valmistaessaan meille tällaisen lunastuksen Poikansa kautta – Hänen, ”joka antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta” (Tit. 2:14).

Ilman näitä pyhyys on mahdotonta. Voimme siis ainakin sanoa tämän: juuri niiden kautta pyhyys tulee mahdolliseksi, sillä syntisen oikeudellinen asema – ollessaan vihan alainen seisoi esteenä hänen ja pyhyiden mahdollisuuden välissä. Niin kauan kuin hän oli tuomion alaisena, laki esti kaiken lähestymisen, mikä voisi tehdä hänet pyhäksi.

Laki sulkee pelastuksen pois, ellei sen vaatimuksia täytetä; samoin se sulkee pyhyiden pois, kunnes sen vaatimukseen annettu täydellinen hyvitys on yksilön kohdalla tunnustettu – toisin sanoen, kunnes hän on uskonut Jumalan todistuksen ristin sovitukselta ja siten henkilökohtaisesti vapautunut tuomiosta. Laki vastustaa ajatusta pyhydestä ihmisessä, jota ei ole annettu anteeksi. Se pitää sitä sopimattomana ja vanhurskautta loukkaavana. Jos siis on outoa, että anteeksi annettu ihminen jäisi epäpyhäksi, vielä oudompaa olisi, että pyhä ihminen jäisi ilman anteeksiantoa.

Syntisen oikeudellinen asema on ensin saatettava kuntoon ennen kuin hänen moraaliseen tilaansa voidaan koskea. Asema on yksi asia; luonne toinen. Syntisen asema Jumalan edessä – joko suosiossa tai epäsuosiossa, joko armon tai vihan alaisena – on ensin käsiteltävä, ennen kuin hänen sisäinen uudistumisensa voi alkaa. Oikeudellisen täytyy edeltää moraalista.

Siksi evankeliumi puhuu meille ensiksi anteeksiannosta, sillä anteeksiannon kysymys on ratkaistava ennen kuin voidaan siirtyä muihin asioihin. Suhteen korjaaminen Jumalan ja meidän välillä on välttämätön lähtökohta, sekä Jumalan puolelta että meidän. Meidän välillämme täytyy olla ystävyys, ennen kuin Hän voi antaa tai me vastaanottaa Hänen sisällämme asuvan Henkensä. Sillä toisaalta Henki ei voi asua ihmisessä, jolle ei ole annettu anteeksi, ja toisaalta anteeksiantamaton ihminen on niin sidottu yhteen kysymykseen – anteeksiantoon – ettei hän kykene keskittymään mihinkään muuhun, ennen kuin se on lopullisesti ratkaistu hänen hyväkseen.

Se, joka tietää Jumalan vihan yhä olevan päällään – tai käytännössä ei ole varma, onko se väistynyt vai ei – ei todellisuudessa ole tilassa, jossa hän voisi harkita muita kysymyksiä, olivatpa ne kuinka tärkeitä tahansa, jos hänellä on vähänkään käsitystä sen Jumalan vihan suuruudesta ja pelottavuudesta, joka on kuluttava tuli.

Jumalallinen järjestys on siis: ensin anteeksianto, sitten pyhyys; ensin rauha Jumalan kanssa, sitten muotoutuminen sen Jumalan kuvan kaltaiseksi, jonka kanssa olemme päässeet rauhaan.

Sillä niin kuin Jumalan kaltaisuus syntyy Hänen kirkkautensa katselemisesta (2. Kor. 3:18), emmekä voi katsoa Häntä ennen kuin tiedämme, ettei Hän enää tuomitse meitä, emmekä voi luottaa Häneen ennen kuin tiedämme Hänen olevan armollinen – samoin emme voi muuttua Hänen kuvakseen ennen kuin olemme saaneet anteeksiannon Hänen kädestään. Sovinto on välttämätön edellytys samankaltaisuudelle; henkilökohtaisen ystävyuden täytyy aloittaa pyhä elämä.

Jos näin on, anteeksianto ei voi tulla liian aikaisin – vaikka anteeksiantamattoman tilan syyllisyys ei yksinään jo olisi riittävä syy kiirehtiä sitä viipymättä. Emmekä voi liikaa korostaa tätä jumalallista järjestystä: ensin rauha, sitten pyhyys – rauha pyhyiden perustana, jopa kaikkein pahimmallekin syntiselle. Jotkut eivät vastusta sitä, että kunniallinen ihminen saisi välittömästi rauhan, mutta he vastustavat sitä, että paatunut syntinen saisi sen heti!

Näin on aina ollut. Vanha pilkka on yhä nykyfariseuksen huulilla:

”Hän meni syntisen miehen vieraaksi.” Ja aikamme Simonit ajattelevat itsekseen:

”Jos tämä mies olisi profeetta, hän tietäisi, millainen nainen tämä on, joka koskee häneen – hänhän on syntinen” (Luuk. 7:39). Mutta entä Manasse, ja Maria Magdaleena, ja Saulus, ja Sykarin nainen, ja vanginvartija, ja Jerusalemin miehet, joiden kädet olivat verestä punaiset?

Eivätkö he saaneet vapaasti ja heti rauhan?

Eikö juuri evankeliumin parantavan ja puhdistavan voiman ydin ollut siinä vapaudessa, nopeudessa ja varmuudessa, jolla se toi rauhan näille ”suurimmille syntisille”? ”Niin, sinä siis sanot löytäneesi Kristuksen ja saaneesi rauhan Jumalan kanssa?” sanoi eräs, joka kutsui itseään ”evankeliseksi”, sanoi köyhälle paatuneelle syntiselle – joka vain muutamaa viikkoa aiemmin oli tullut ristin luo:

”Sinä siis sanot löytäneesi Kristuksen ja saaneesi rauhan Jumalan kanssa?”

”Niin olen”, vastasi mies. ”Olen löytänyt Hänet, minulla on rauha, ja minä tiedän sen.”

”Tiedät!” huudahti oppinut. ”Ja sinulla on röyhkeyttä sanoa minulle niin? Olen ollut kunniallinen seurakunnan jäsen kolmekymmentä vuotta, enkä ole vielä saanut rauhaa tai varmuutta, ja sinä – joka olet elänyt suurimman osan elämästäsi irستاasti – väität, että sinulla on rauha Jumalan kanssa!”

”Kyllä, olen ollut niin paha kuin ihminen voi olla”, vastasi toinen, ”mutta olen uskonut evankeliumin, ja se evankeliumi on ilosanoma juuri minunlaiselleni. Ja jos minulla ei ole oikeutta rauhaan, minun on parempi palata synteihini, sillä jos en saa rauhaa tällaisena kuin olen, en saa sitä koskaan.”

”Se on pelkkää harhaa”, sanoi toinen. ”Luuletko, että Jumala antaisi sinunlaisellesi syntiselle rauhan, eikä minulle, joka olen tehnyt kaikkeni saadakseni sen jo vuosien ajan?”

”Sinä olet niin kunniallinen mies”, vastasi toinen huomaamattaan ironisesti, ”että pärjää ilman rauhaa ja anteeksiantoa, mutta minunlaiseni kurja ei pärjää. Ja jos rauhani on harhaa, se ei ainakaan ole huono harha, sillä se saa minut jättämään synnin ja rukoilemaan ja lukemaan Raamattua. Sen jälkeen kun sain sen, olen aloittanut uuden elämän.”

”Se ei kestä”, sanoi toinen.

”No, mutta niin kauan kuin se kestää, se on hyvä asia. Ja on kummallista nähdä sinunlaisesi yrittävän riistää minulta ainoan asian, joka on koskaan tehnyt minulle hyvää. Näyttää siltä kuin toivoisit minun palaavan vanhoihin synteihini. Et koskaan yrittänyt johdattaa minua Kristuksen luo, ja nyt kun olen tullut Hänen luokseen, teet kaikkiesi vetääksesi minut pois. Mutta minä pysyn Hänessä, vaikka vastustaisit.”

Jotkut puhuvat ikään kuin olisi moraalien kannalta vaarallista antaa syntisen saada välittömästi rauha Jumalan kanssa. Jos rauha on väärä, moraalit voivat tietenkin vahingoittua, kun ihmiset teeskentelevät omistavansa rauhan, joka ei todellisuudessa ole rauhaa. Mutta siinä tapauksessa ongelma ei johdu rauhan nopeudesta, vaan sen ontosta ja epäaidosta luonteesta. Se ei siis anna mitään perustetta vastustaa nopeaa rauhaa – ellei nopea rauha ole välttämättä väärä, ja ellei pelkkä pitkäaikainen prosessi olisi tae tuloksen aitoudesta.

Väärän rauhan olemassaolo ei ole mikään argumentti todellista rauhaa vastaan. Ja me väitämme, että todellinen rauha ei voi tulla liian nopeasti eikä olla liian varma. Toiset taas puhuvat ikään kuin syntiselle ei voitaisi uskoa anteeksiantoa ennen kuin hän on käynyt läpi tietyn määrän alustavaa henkistä kärsimystä – enemmän tai vähemmän, tilanteesta riippuen. Heidän mielestään olisi moraalisesti vaarallista antaa hänelle välitön anteeksianto – ja varsinkin varmuus siitä ja ilo siitä.

Jos ihminen on aiemmin elänyt moraalisesti, he eivät vastusta tätä; mutta paatuneen syntisen kohdalla he kyseenalaistavat oikeuden nykyiseen rauhaan ja vastustavat sitä hienovaraisen moraalien perusteella. He vaativat viivytyksiä, jotta hänellä olisi aikaa parantua ennen kuin hän uskaltaa puhua anteeksiannosta. He vaativat pitkäaikaista valmistavaa kamppailua – vuosien surullista epävarmuutta ja epätietoisuutta – ennen kuin tuhlajapoika olisi kelvollinen isänsä syliin, ja estääkseen ”sopimattoman näyn”, jossa syntinen, joka viime viikolla rypei kurassa, tällä viikolla jo iloitsisi syntiensä anteeksiannosta.

Tätä viivytyksen aikaa, jonka aikana syntiseltä kielletään varmuus Jumalan vapaasta rakkaudesta, he pitävät vapaan evankeliumin sopivana turvana ja tarpeellisena takeena syntisen tulevalle nöyryydelle ja pyhyydelle. Eikö siis näiden ihmisten omaksuma kanta ole pohjimmiltaan sama kuin kirjanoppineiden, kun he nurisivat Herran armollisesta läheisyydestä kelvottomia kohtaan sanoen: ”Tämä mies ottaa vastaan syntisiä ja syö heidän kanssaan”?

Ja eikö se ole suurelta osin sama kuin katolisten teologioiden käsitys siitä, että moraalille on vaarallista opettaa välitöntä vanhurskauttamista pelkän uskon kautta Kristuksen vanhurskauttavaan työhön?

Kun piispa Gardiner (n. 1483–1555), katolinen vainooja, makasi kuolinvuoteellaan vuonna 1555, Chichesterin piispa Day (1501–1556) alkoi Foxen (n. 1516–1587) mukaan lohduttaa häntä Jumalan lupauksilla ja vapaalla vanhurskauttamisella Kristuksen veren kautta. Kuoleva roomalaiskatolinen sanoi: ”Mitä? Aiotko avata tuon aukon?” Hän tarkoitti sillä pahalle avautuvaa sisäänkäyntiä. ”Minulle ja muille minun kaltaisilleni voit siitä puhua, mutta jos avaat tämän ikkunan kansalle, niin hyvästi kaikki hyvä.”

Apostoleilla oli selvästi suuri luottamus evankeliumiin. He antoivat sille vapaat kädet ja julistivat sitä kaikessa ehdottomassa vapaudessaan – ihmisinä, jotka luottivat sen moraaliseen vaikutukseen yhtä paljon kuin sen pelastavaan voimaan. He tiesivät, että mitä nopeammin ja varmemmin syntinen omistaa sen ilosanoman, sitä voimakkaammin sen moraalinen vaikutus alkaa toimia.

He eivät piilottaneet sitä, eivät rajoittaneet sitä, eivätkä aidanneet sitä ehdoilla, ikään kuin epäilisivät sen vapaata julistamista. He sanoivat: ”Olkoon teille tietävä, miehet ja veljet, että tämän miehen kautta teille julistetaan syntien anteeksiantamus, ja hänen kauttaan jokainen, joka uskoo, vanhurskautetaan.” (Ap.t. 13:38–39)

Heillä ei ollut epäilyksiä sen vaikutuksesta moraaliin, eivätkä he pelänneet, että ihmiset uskoisivat liian pian tai saisivat siitä liian nopeasti helpotuksen. Heidän mieleensä ei edes tullut ajatus, että ihminen voisi tulla Kristuksen luo liian aikaisin, liian rohkeasti tai ilman riittävää valmistautumista. Heidän tavoitteensa ei ollut saada ihmisiä aloittamaan pitkää valmistautumisjaksoa Kristuksen vastaanottamiseksi, vaan vastaanottamaan Hänet heti, siinä paikassa.

He eivät tahtoneet johdattaa ihmisiä pitkän, vähittäisen parannuksen tien kautta ristin luo, vaan tuoda heidät välittömästi kosketuksiin ristin kanssa, jotta synty heissä kuolisi, vanha ihminen ristiinnaulittaisiin ja todellisen moraalin elämä alkaisi. Voimakkaimpana motiivina pyhään elämään he julistivat ristiä. He tiesivät, että: ”Risti kerran nähtynä on kuolema jokaiselle paheelle.”

Siksi pyhyden tähden he seisoivat ja vetosivat ihmisiin, että nämä ottaisivat vastaan tarjotun rauhan. Ei ole moraalin vähättelyä sanoa, etteivät hyvät teot ole tie Kristuksen luo. Ei ole sakramenttien halventamista sanoa, etteivät ne ole syntisen lepopaikka. Eikä ole hartauden, parannuksen tai rukouksen väheksymistä sanoa, etteivät ne ole valmistavia prosesseja, jotka tekisivät syntisen sopivammaksi lähestymään Vapahtajaa – ikään kuin ne tekisivät syntisen hyväksyttävämmäksi tai Kristuksen halukkaammaksi ottamaan hänet vastaan.

Vielä vähemmän näiden harjoitusten hyödyllisyyttä tai siunauksellisuutta vähätellään, kun sanotaan, että ne usein toimivat itsevanhurskauden turvapaikkoina – tekosyinä, joilla syntinen puolustele syyllisyyttään siinä, ettei hän heti ota vastaan pelastusta Jeesuksen käsistä.

Me emme aliarvioi rakkautta sanoessamme, ettei ihminen vanhurskaudu rakkauden kautta vaan uskon kautta.

Emme lannista rukousta saarnatessamme, ettei ihminen vanhurskaudu rukouksen kautta vaan uskon kautta.

Kun sanomme, ettei uskomisen ole tekemistä vaan työn lakkaamista, emme tarkoita, ettei uskova tekisi työtä. Tarkoitamme, ettei hänen tule tehdä työtä saadakseen anteeksiannon, vaan ottaa se vapaasti vastaan. Hänen tulee uskoa ennen kuin hän tekee, sillä teot, jotka tehdään ennen uskoa, eivät ole Jumalalle otollisia.

Onko siis niin, ettei syntiselle voi uskoa evankeliumia? Eräässä mielessä tämä on totta. Häneen ei voi uskoa mitään. Hän väärinkäyttää kaiken. Hän kääntää kaiken pahaksi. Hän tekee kaikesta synnin palvelijan. Mutta jos häneen ei voi uskoa evankeliumia, voiko häneen uskoa lakia? Jos häneen ei voi uskoa armoa, voiko häneen uskoa vanhurskautta? Jos häneen ei voi uskoa välitöntä anteeksiantoa, voiko häneen uskoa viivästettyä anteeksiantoa? Jos häneen ei voi uskoa uskoa, voiko häneen uskoa epäilyä? Jos häneen ei voi uskoa rauhaa, voiko häneen uskoa synkkyyttä ja levottomuutta? Jos häneen ei voi uskoa varmuutta, voiko häneen uskoa epätietoisuutta – ja tekeekö epävarmuus hänelle sen, mitä varmuus ei voi tehdä?

Se, minkä kanssa häneen kuitenkin parhaiten voi luottaa, on evankeliumi. Hän on väärinkäyttänyt sitä – ja saattaa väärinkäyttää sitä – mutta hän väärinkäyttää sitä vähemmän todennäköisesti kuin mitään muuta. Se vetoaa syvempiin, voimakkaampiin ja lukuisampiin motiiveihin kuin mikään muu.

Siksi apostolit uskoivat evankeliumin syntiselle – ja syntisen evankeliumille – niin varauksetta ja (kuten monet meidän aikanamme sanoisivat) niin vartioimattomasti.

”Sille, joka ei tee työtä vaan uskoo, hänen uskonsa luetaan vanhurskaudeksi” (Room. 4:5) oli rohkea julistus. Sen lausui mies, jolla oli suuri luottamus siihen evankeliumiin, jota hän saarnasi, mies, jolla ei ollut epäilyksiä sen moraalista vaikutuksista, kunhan ihmiset vain antaisivat sille vapaat kädet.

Hän itse saarnasi sitä aina kuin sellainen, joka uskoi sen olevan Jumalan voima – ei ainoastaan pelastukseen, vaan myös pyhyteen. Että tämä on Uuden testamentin ymmärrys, ”Hengen mieli”, ei tarvitse todistusta. Harvat kieltäisivät sen sanoin. Silti monet esittävät evankeliumin niin pelokkaasti, niin varovasti, niin varauksin ja ehdoin ja rajoituksin, että lopulta siitä ei jää mitään hyvää sanomaa jäljelle, vaikka he aloittivat ilmoittamalla sen ”Jumalan armon evankeliumiksi” (Apt. 20:24).

Mitä täydellisemmin evankeliumia saarnataan siinä suuressa, vanhassa apostolisessa hengessä, sitä todennäköisemmin se tuottaa samat tulokset kuin apostolien päivinä. Evankeliumi on vapaan rakkauden julistus. Se on Jumalan rajattoman laupeuden ilmoitus.

Mikään vähempi ei riitä tälle maailmalle. Mikään muu ei todennäköisemmin kosketa sydäntä eikä ulotu turmeltuneen ihmisyyden syvimpiin kerroksiin kuin varmuus siitä, että syntistä on rakastettu – Jumalan rakkaudella, vanhurskaalla rakkaudella, vapaalla rakkaudella, joka ei tee kauppaa ansioista, kelvollisuudesta tai hyvydestä.

”Siinä on rakkaus, ei siinä että me rakastimme Jumalaa, vaan siinä että hän rakasti meitä!” (1. Joh. 4:10). Niin kuin viinitarhan isäntä, lähetettyään turhaan palvelijan toisensa jälkeen, lähetti lopulta

”ainoan poikansa, rakkaansa” (Mark. 12:6), samoin Jumala, lain epäonnistuttua, on lähettänyt meille rakkautensa sanoman – sen, joka todennäköisimmin toteuttaa Hänen tarkoituksensa.

Vähemmällä kuin tällä vapaalla rakkaudella Hän ei luota langenneeseen ihmiskuntaan. Hän ei luota heihin lain, tuomion tai pelon varassa (vaikka niillä on oma paikkansa), vaan Hän uskoo heille rakkautensa. Ei niukkaa tai ehdollista rakkautta, ei puolittaista anteeksiantoa, ei epävarmaa pelastusta, ei viivästettyä rauhaa, ei epämääräistä kutsua eikä lähes mahdotonta armahdusta – ei tällaisilla Hän petä raskautettuja eikä pilkkaa väsyneitä ihmisiä.

Hän tahtoo heidän olevan pyhiä yhtä lailla kuin pelastettuja. Ja Hän tietää, ettei taivaassa eikä maan päällä ole mitään, mikä Pyhyiden Hengen opetuksen alla synnyttäisi pyhyyttä niin varmasti kuin Hänen vapaan rakkautensa tunteminen. Ei laki, vaan ”Kristuksen rakkaus pakottaa”!
 ”Synnin voima on laki” (1. Kor. 15:56), ja siksi pyhyiden voima on vapautuminen laista (Room. 7:6).

Joidenkin tämän ajan opetus näyttää olevan omiaan – ja joidenkin tarkoituksellisesti – estämään varmuuden pelastuksesta. Toiset sanovat, että varmuus on mahdotonta. Toiset sanovat, ettei se ole mahdotonta, mutta erittäin vaikeaa saavuttaa; ei vain vaikeaa, vaan myös hyvin pitkä prosessi – vaatii ainakin kolmekymmentä tai neljäkymmentä vuotta rukousta ja hyviä tekoja. Toiset taas sanovat, että se on vaarallista, synnyttää hengellistä ylimielisyyttä ja johtaa varmasti luopumukseen.

Minä puolestani en ymmärrä, kuinka se, että olen täysin vakuuttunut siitä, että pyhä Jumala rakastaa minua pyhällä rakkaudella ja on antanut kaikki syntini anteeksi, voisi johtaa pahaan – vaikka olisin tullut tähän varmuuteen nopeasti. Päinvastoin, se näyttää olevan kaikista totuuksista juuri se, joka todennäköisimmin tekee minut pyhäksi, sytyttää rakkauden, innostaa hyviin tekoihin ja nöyryyttää kaiken ylpeyden.

Sen sijaan epävarmuus tässä asiassa heikentää minua, pimentää mieleni, hämmentää minut ja tekee minut kyvyttömäksi palvelemaan. Tai parhaimmillaankin se saa minut yrittämään tehdä työllä tieni Jumalan suosioon – alempien ja palkkion toivossa toimivien motiivien ohjaamana. Sellaiset motiivit eivät voi tehdä muuta kuin pitää minut pelon ja epäilyn vallassa koko elämäni ajan ja ehkä lopulta jättää minut toivottomaan pimeyteen.

Emme ole ”ilman lakia” (1. Kor. 9:21), emmekä myöskään ”lain alla” (Room. 6:14), vaan ”armon alla”, jotta palvelisimme ”Hengen uudessa tilassa emmekä kirjaimen vanhassa” (Room. 7:6).

Näin kirjoittaa Calvin:

”Omatunnot tottelevat lakia, eivät lain pakon alaisina, vaan vapautettuina lain ikeestä, ja siksi he vapaaehtoisesti tottelevat Jumalan tahtoa. Niin kauan kuin he ovat lain vallan alla, he elävät jatkuvassa pelossa, eivätkä koskaan ole valmiita tottelemaan Jumalaa iloisella halulla, elleivät ensin ole saaneet tätä vapautta.”

Luther sanoo:

”Se, ettei olla lain alla, merkitsee hyvän tekemistä ja pahan välttämistä, ei lain pakottamana, vaan vapaasta rakkaudesta ja ilolla.”

Tyndale kirjoittaa:

“Jos joku kysyy minulta: koska usko vanhurskauttaa minut, miksi sitten teen työtä? vastaan: rakkaus pakottaa minut; sillä niin kauan kuin sieluni tuntee, mitä rakkautta Jumala on minulle Kristuksessa osoittanut, en voi olla rakastamatta Jumalaa takaisin – ja Hänen tahtoaan ja käskyjään – ja rakkaudesta teen ne; eivätkä ne tunnu minusta raskailta.”

Edward Fisher kirjoittaa:

“Kun usko on pessyt ihmisen sydämen Kristuksen veressä, sydän pehmenee niin, että se sulaa nopeasti jumalallisen murheen kyyneliin; niin että jos Kristus vain kääntyy ja katsoo häneen, hän Pietarin tavoin menee ulos ja itkee katkerasti. Tämä on todellista evankeliumin mukaista murhetta; tämä on oikeaa evankelista parannusta.”

Mutta, kuten sanotaan, niin monet niistä, jotka ovat heränneet tämän hyvin vapaan evankeliumin saarnan kautta, ovat myöhemmin luopuneet, että epäilyksiä herää: eikö juuri evankeliumin liiallinen vapaus ole aiheuttanut tämän pahan? Ehdotetaan, että jos evankeliumi olisi paremmin “aidattu” ja varmistettu, kaatumisia ja epäjohdonmukaisuutta olisi vähemmän.

Tähän vastaamme valmiisti:

Monet “menivät pois” (Joh. 6:66) Herramme luota, eikä kukaan silti voinut syyttää Hänen saarnaansa. Varhaisessa seurakunnassa oli monia vakavia turmeluksia, emmekä silti liitä niitä apostoliseen oppiin.

Herramme vertaus kylväjästä osoittaa, että vaikka siemen olisi kuinka hyvä ja kylväjä huolellinen, osa kuulijoista on kivikko- ja ohdakepohjaa – he kulkevat jonkin matkaa ja sitten kääntyvät pois. Siksi luopumiset ovat samanlaisia kuin apostolien aikana ja sellaisia, joita Herra itse opetti odottamaan Hänen täyden evankeliuminsa julistuksen yhteydessä.

Lisäksi sanomme tämän: vaikka “varovasti” saarnattu evankeliumi ehkä johtaisi siihen, ettei kukaan luovu, se ei myöskään herätä ketään. Kysymys kuuluu siis: eikö ole parempi, että osa lankeaa, kun monet heräävät, kuin ettei kukaan lankea, koska ketään ei ole ravisteltu?

Kysymys siitä, millainen opetus tuottaa vähiten luopumisia, on kyllä tärkeä, mutta vielä tärkeämpi on tämä: mikä saarna tuottaa eniten kääntymyksiä ja tuo eniten kunniaa Jumalalle? Luopumisia tapahtuu parhaissakin seurakunnissa. Ne tuovat häpeää Jeesuksen nimelle ja herättävät epäilyksiä evankeliumia kohtaan. Mutta onko tämä uutta? Eikö tämä liitä meidät Korintin, Sardeksen ja Laodikean seurakuntiin?

Saarnaajalla, joka ei ole koskaan kokenut sydäntään haavoitettavan luopumisen tähden, joka ei tunne petettyjen toiveiden tuskaa, on syytä epäillä, että jokin on pahasti vialla – ehkä siksi, ettei hänen laumassaan ole luopumisia, koska hengellinen kuolema hallitsee.

Missä kaikki on hiljaista tai unessa, missä saarna ei ravistele eikä lävistä, siellä on vähemmän luopumisia – mutta siksi, ettei ollut mitään, mistä luopua. “Missä teidän käännyttäisenne nyt ovat?” kysyttiin uskolliselta palvelijalta, joka oli joutunut suremaan joidenkin lankeamista.

“Hän vastasi: ‘Aivan siellä missä ennenkin: todelliset pitävät kiinni, epätodelliset paljastavat itsensä.’”

Se oli tarkoitettu pilkaksi, mutta sellainen pilkka olisi voitu heittää myös apostolien kasvoille – ja siinä oli lohdutusta uskollisille. Palvelija, joka joutuu kokemaan apostolisen pettymyksen, tulee näin osalliseksi Paavalin omista kokemuksista – ja saa muistaa siunatun tosiasian, että vaikka jotkut ovat langenneet, monet pysyvät lujina.

Koko Galatian seurakunta oli ajautunut harhaan ja syntiin. Kuinka apostoli paransi tilanteen? Aitaamalla evankeliumia tai tekemällä siitä vähemmän vapaan? Ei. Päinvastoin – hän toisti sen vapautta ja esitti sen vielä vapaammin kuin ennen. Kuinka vapaana hän sen Galatalaiskirjeessä esittääkään! Siksi Luther valitsi juuri sen selityskohteekseen, sillä se sopi parhaiten hänen omaan kokemukseensa.

Jotkut kysyvät:

“Eikö ole epäilyttävä merkki teidän evankeliumistanne, että jotkut sen kuulijoista sanovat: ‘Saammeko pysyä synnissä, jotta armo lisääntyisi?’” Päinvastoin – se on turvallinen ja oikea merkki. Ellei se olisi ollut hyvin samankaltainen kuin Paavalin evankeliumi, se ei olisi herättänyt samaa kysymystä, johon apostolin saarna aikanaan johti.

Se rajoitettu, varovainen ja ehdollinen “evankeliumi”, jonka jotkut esittävät lopullisena hyvänä uutisenaan, ei olisi koskaan herättänyt sellaista ajatusta, jota Roomalaiskirjeen kuudes luku kirjoitettiin torjumaan. Tällaisessa tapauksessa apostolin perustelu menettäisi merkityksensä ja olisi turha. Juuri se julistus, joka saa jonkun vastustajan kysymään: “Saammeko tehdä syntiä, koska emme ole lain alla vaan armon alla?” (Room. 6:15), on todennäköisesti aito paavalilainen evankeliumi – todellinen apostolisen ajan oppi.

4. Voimaa syntiä vastaan

Ihmiset elävät synnissä, ja silti heillä on salainen ajatus, ettei niin pitäisi olla, että synnistä pitäisi päästä eroon. Jopa niillä, joilla ei ole lakia, ”on laki itsessään”, sillä ”lain vaatimus on kirjoitettu heidän sydämiinsä; heidän omatuntonsa todistaa siitä, ja heidän ajatuksensa syyttävät tai puolustavat heitä” (Room. 2:14–15; kreikan mukaan).

Ihmiskunnan huokaus, samoin kuin koko luomakunnan huokaus synnin tähden, on ollut syvä ja pitkä. Se ei aina ole ollut äänekes – usein vain hiljainen pohjavirta, usein naurun peittämä – mutta silti se on ollut tuskallisen todellinen.

Synti sairautena – tarttuvana ja perinnöllisenä – synti syyllisyytenä, joka tuo jumalallisen tuomion ja kadotuksen, on tunnustettu. Samalla on ollut surullinen tietoisuus siitä, ettei ihmiskuntaa ole luotu syntiä varten ja että ihminen itse, ei Jumala, on aiheuttanut tämän turmion.

Kaikkina aikoina ja kaikissa uskonnoissa ihmiset ovat jollakin tavoin vastustaneet syntiä, ”tietäen Jumalan tuomion, että ne, jotka sellaisia tekevät, ovat kuoleman ansainneet” (Room. 1:32). Aadamin langenneet pojat, vaikka vihaavat Jumalaa ja Hänen lakiaan (Room. 1:30), ovat näin

tiedostamattaan todistaneet itseään vastaan ja asettuneet huomaamattaan Jumalan ja Hänen lakinsa puolelle.

Läpi aikojen on jatkunut tämä taistelu synnin rakastamisen ja pelkäämisen välillä, himon nautinnon ja sen tuoman häpeän tunteen välillä; ihmiset pitävät kiinni myrkytetystä viitasta ja silti toivovat voivansa repiä sen pois; heidän elämänsä on läpikotaisin pahassa, ja silti heidän sanansa usein ylistävät hyvää.

Muinaisen Kreikan ja Rooman pakanallinen viisaus puhui suurella innolla paheita vastaan ja kuvasi toisinaan syvällä tunteella sisäistä taistelua ja voittoa kurittomasta tahdosta ja hallitsemattomasta halusta. Mutta se ei tarjonnut parannuskeinoa eikä luvannut voimaa avuksi. Se saattoi vain sanoa: ”Taistele edelleen.”

Filosofia oli voimaton kohdatessaan ihmisen pahuuden ja maanpäällisen surun. Se katseli ja lausui monia totta olevia sanoja, mutta ei parantanut ketään, ei sitonut haavoja eikä kitkenyt syntiä. Se oli heikkouden, ei voiman, osoitus – pelkkä inhimillisen avuttomuuden huuto.

Roomalaiskatoliset hartaat ihmiset ovat paastojen ja ruoskimisten sekä hartaiden sanojen avulla yrittäneet hävittää pahan ja vahvistaa hyvää. Haparoiden kohti vanhurskautta, kuitenkin tietämättä mitä vanhurskaus on tai miten se tulee meille, he ovat rakentaneet itsevanhurskautta.

Tavoitellessaan pyhyyttä, ymmärtämättä sen luonnetta, he ovat sotkeutuneet harhoihin, jotka eivät tuo puhtautta. He sanovat ”kuolettavansa lihan”, mutta samaistavat lihan pelkkään ruumiiseen ja toimivat sellaisen teologian pohjalta, joka opettaa ruumiin turmelevan sielun. Siksi he painottavat suuresti ruumiin heikentämistä ja kurittamista...

He kurittavat ruumistaan ymmärtämättä, että näin he itse asiassa ruokkivat syntiä, kasvattavat ylpeyttä, tekevät ruumiista vähemmän sopivan sielun palvelijaksi ja tuottavat siten Jumalan silmissä kaikkein synkintä epäpyhyttä. Ankarien sääntöjen avulla – pelolla, kivulla, kuoleman ja haudan näyillä, raivoavasti liekehtivän helvetin kuvilla, sekä kieltämällä kaiken varmuuden anteeksiannosta – he ovat yrittäneet pelotella tai pakottaa itsensä hyväksi.

Pitkien rukousten, katkerien itsensä kieltämisen harjoitusten, hitaiden yöllisten tai varhaisaamuisten laulujen hämärissä katedraaleissa, usein toistettujen sakramenttien, vanhojen kirkkoisien syvällisen tutkimisen, talvisen yksinäisyyden kylmyyden, lukemattomien ansioteosten ja omatekoisen jumalanpalveluksen avulla he ovat luulleet voivansa karkottaa demonin ja kitkeä pois ”synnin hävittämättömän tahrn”.

Mutta menestystä ei tullut tällä tavoin. Hanke oli ylevä, mutta pelottava, eivätkä he ymmärtäneet, kuinka kauhistuttava se todella oli. He aliarvioivat vihollisen voiman ja yliarvioivat omansa. Osapuolten voimavarat olivat täysin epätasaiset.

Ei Leonidas Persian lukemattomia joukkoja vastaan, eikä kolme roomalaista sillalla etruskien armeijaa vastaan, vedä vertoja tälle taistelulle. He kuvittelivat kamppailevansa vain yhden heikon ihmissydämen hairahdusten kanssa, mutta he eivät ymmärtäneet, mitä nämä ilmensivät – kuinka voimakas ihmisen tahto on pahaan; kuinka syvä on ihmisen vihamielisyys Jumalaa kohtaan; kuinka

sitkeä synti on; kuinka paljas laki ärsyttää ja kuinka paha kimpoaa takaisin lain puristuksesta; kuinka itsepintaisesti ihminen vastustaa hyvyyttä ja hyvyyden lakia – ja mitä kaikkea nämä merkitsevät, kun niitä vielä alhaalta ruokitaan ja helvetin voimat tukevat.

Kaikessa tässä ei ole ainoatakaan ajatusta armosta tai Jumalan vapaasta rakkaudesta, ei mitään ymmärrystä anteeksiannosta pyhyiden juurena. Ihmisen filosofia ja uskonto eivät ole koskaan tätä ehdottaneet. Näyttää siltä, ettei ihminen uskalla luottaa itseensä tämän suhteen eikä usko Jumalankaan uskaltavan luottaa häneen.

Hän ei näe synnille esteitä muuten kuin muurien, kahleiden ja rautaristikoiden, kidutuksen, uhkausten ja vihan muodossa. Näihin hän turvautuu. Hän oppii hitaasti, että kaikki lainmukaiset pelotteet ovat luonteeltaan ärsyttäviä eivätkä kykene tuottamaan muuta kuin pakotettua ulkonaista käytöstä.

Anteeksiantavan rakkauden väliintulo – täydellisenä ja vapaana – torjutaan ikään kuin se rohkaisisi pahaan, ja armoa sallitaan toimia vain hyvin ehdollisessa ja rajoitetussa muodossa. Armon voimaa ei ole koskaan pystytty pukemaan kaavaksi.

Ajatus siitä, että Jumala toimisi muuten kuin palkitsijana ansaitseville ja rankaisijana ansaitsemattomille; että Hän menisi ihmisen sydämen syvyyksiin ja koskettaisi siellä lähteitä, joita on pidetty saavuttamattomina tai vaarallisina; että Hänen evankeliuminsa perustuisi johonkin jalompaan kuin ihmisen pelkoon vihasta ja alkaisi julistamalla anteeksiantoa ensimmäisenä askeleena pyhyteen – tämä on ihmiselle niin uskomatonta, että jopa Raamattu ja risti silmiensä edessä hän kääntyy pois ja pitää sitä hulluutena.

Silti tämä on ”se parempi tie”, jopa ainoa todellinen tie synnistä vapautumiseen. Syntien anteeksianto, joka saadaan uskomalla Jumalan todistus ristin valmiista sovituksista, ei ole ainoastaan välttämätön pyhälle elämälle siksi, että se poistaa pelon ja vapauttaa sielun syyllisyyden painosta, vaan myös siksi, että se antaa sysäyksen, motiivin ja voiman, jota mikään muu ei voi antaa.

Anteeksianto lopussa tai puolivälissä, osittainen, epävarma tai vastahakoinen anteeksianto ei auttaisi – se vain kiusaisi ja pilkkaisi. Mutta täydellinen anteeksianto, joka annetaan niin, että sen varmuus seuraa mukana jokaiselle, joka sen ottaa vastaan Jumalan kädestä – se on voima maailmassa, voima itseä vastaan, voima syntiä vastaan, voima lihaa vastaan, voima pyhyteen, jota mikään pelko tai kauhu ei voi synnyttää.

Tähän meidän Herramme viittaa yhä uudelleen kohdatessaan fariseukset, nuo inhimillisen hyvyyden mittapuun edustajat vastakohtana jumalalliselle. Kuinka syvä merkitys onkaan tällaisilla lausunnoilla:

”Kun heillä ei ollut millä maksaa, hän antoi molemmille velan anteeksi” (Luuk. 7:42);

”Hänen monet syntinsä on annettu anteeksi” (Luuk. 7:47);

”Sen palvelijan herra armahti häntä, päästi hänet ja antoi velan anteeksi” (Matt. 18:27);

”En minäkään sinua tuomitse. Mene, äläkä enää syntiä tee” (Joh. 8:11);

”En minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen” (Luuk. 5:32);

”Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan sitä, mikä kadonnut on” (Luuk. 19:10);

”Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa” (Joh. 3:16);

”En minä tullut tuomitsemaan maailmaa, vaan pelastamaan maailman” (Joh. 12:47).

Tähän viittaavat myös apostolit usein puheissaan ja kirjeissään:

”Hän itse kantoi meidän syntimme ruumiissaan ristinpuulle, että me, synneistä kuolleina, eläisimme vanhurskaudelle” (1. Piet. 2:24);

”Tämän miehen kautta teille julistetaan syntien anteeksiantamus” (Ap.t. 13:38);

”Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä” (Room. 5:8);

”Siinä on rakkaus – ei siinä, että me rakastimme Jumalaa, vaan että hän rakasti meitä” (1. Joh. 4:10);

”Me rakastamme, koska hän ensin rakasti meitä” (1. Joh. 4:19).

Tähän ovat myös kaikki profeetat todistaneet:

”Minä annan anteeksi kaikki heidän pahat tekonsa” (Jer. 33:8);

”Sinun tykönäsi on anteeksianto, että sinua pelättäisiin” (Ps. 130:4);

”Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meidän rikkomuksemme meistä” (Ps. 103:12);

”Minä, minä pyyhin pois sinun rikkomuksesi oman nimeni tähden enkä muista syntejäsi” (Jes. 43:25).

Mutta tässä ei ole kyse vain motiveista tai rohkaisusta. Kyse on vapautumisesta orjuudesta; lain kirouksen purkamisesta. Lain ja sen kirouksen alla ihminen työskentelee itselleen ja Saatanalle; armon alla hän työskentelee Jumalalle.

Anteeksianto saa ihmisen toimimaan Jumalan hyväksi. Hän ei tee työtä saadakseen anteeksiannon, vaan siksi että hän on saanut sen. Tietoisuus syntien anteeksiannosta saa hänet kaipaamaan synnin täydellistä poistumista enemmän kuin koskaan ennen. Anteeksiantamaton ihminen ei voi tehdä työtä. Häneltä puuttuu tahto, voima ja vapaus. Hän on kahleissa. Israel Egyptissä ei voinut palvella Herraa. ”Päästä minun kansani, että he palvelisivat minua” (2. Moos. 8:1) – ensin vapaus, sitten palvelus.

Anteeksi saanut ihminen on todellinen työntekijä, todellinen lain täyttävä. Hän voi, hän tahtoo, hänen täytyy tehdä työtä Jumalalle. Hän on kosketuksissa Jumalan rakastavaan luonteeseen, joka lämmittää hänen kylmän sydämensä. Anteeksiantava rakkaus pakottaa häntä. Hän ei voi olla palvelematta Häntä, joka on poistanut hänen syntinsä niin kauas kuin itä on lännestä.

Anteeksianto tekee hänestä vapaan ja antaa hänelle uuden, rakastavan Herran. Se toimii lähteenä, voimana ja jumalallisena sysäyksenä. Se on vastustamattomampi kuin laki, pelko tai uhkaus.

Puolittainen anteeksianto, epävarma vanhurskauttaminen tai horjuva rauha voi johtaa huolimattomaan elämään, heikentää voimaa ja jäädyttää toiminnan lähteet. Mutta täydellinen ja varma anteeksianto ei voi tehdä näin. Tämä on ”totuus, joka johtaa jumalisuuteen” (Tit. 1:1). Sen voima pyhyteen ja johdonmukaiseen elämään on ihmeellinen ja varma.

Sen synnyttämä liikevoima – joka perustuu täydelliseen ja varmaan anteeksiantoon – on pysäyttämätön. Ja silti jotkut, tietämättöminä Raamatusta ja ihmisen sydämen syvistä vaikuttimista, yrittävät jarruttaa sitä epäilyksellä ja epävarmuudella, muka moraalien suojelemiseksi.

Ikään kuin ihmiset voisivat tulla epäpyhiksi siitä, että he varmasti tietävät, kuinka pyhällä rakkaudella heitä on vapaasti rakastettu, tai tulla pyhiksi siitä, että heidät pidetään epätietoisuudessa omasta henkilökohtaisesta sovinnostaan Jumalan kanssa!

Ikään kuin anteeksianto, jota jaetaan murusina tai pisaroina (ja vieläpä niin varovasti tarjottuna – tai pikemminkin pidätettynä – että ihminen tuskin koskaan voi olla varma saavansa sitä), olisi hedelmällisempi hyvissä teoissa kuin anteeksianto, joka annetaan kerralla ja annetaan niin, että siitä voi olla varma jopa syntisten suurin – anteeksianto, joka on sekä suuruudessaan että vapaudessaan Jumalan rajattoman anteliaisuuden arvoinen!

Monelle olisi hyödyllistä tutkia Robert Haldanen (1764–1842) selitysteosta Roomalaiskirjeestä, erityisesti sen toista osaa. Se on jalo vastalause monien niin sanottujen protestanttien niukalle opetukselle vanhurskauttamisesta uskon kautta. Sen uskollinen väärän tuomitseminen ja rohkea oikean puolustaminen saatetaan joidenkin ”edistyksellisten” teologioiden mielestä pitää liian jyrkkänä tai jopa äärimmäisenä, mutta Jumalan seurakunta on näinä laimennetun opin päivinä kiitollinen tällaisesta uskonpuhdistuksen teologian selkeästä puolustuksesta.

Hänen vahvuutensa on apostolin sanojen selittäminen siitä, että uskova on ”kuollut synnille”. Hän osoittaa, ettei tällä ole mitään tekemistä uskovien moraalisen luonteen kanssa, vaan yksinomaan heidän asemansa kanssa Jumalan edessä – sen perustan kanssa, jolle heidän pyhityksensä rakentuu (osa 2, s. 22).

”Kuollut synnille” on oikeudellinen tai juridinen, ei moraalinen, ilmaus. Se viittaa vapautumiseemme tuomiosta, vanhurskaaseen irtautumiseemme lain vaatimuksesta ja kirouksesta. Ja tämä, sen sijaan että antaisi luvan synnille, on pyhyiden alku ja juuri.

5. Risti ja sen voima

Ennen kuin voin elää kristillistä elämää, minun täytyy olla kristitty. Olenko minä sellainen? Minun pitäisi tietää se. Tiedänkö sen – ja tiedänkö tietäessäni, kenen oma olen ja ketä palvelen? Vai onko oikeuteni kristityn nimeen yhä kyseenalainen, yhä ahdistavan pohdinnan ja etsimisen kohteena?

Jos minun tulee elää Jumalan lapsena, minun täytyy olla lapsi – ja minun täytyy tietää se. Muuten elämästäni tulee keinotekoinen jäljitelmä, hedelmätön koneisto, joka suorittaa tiettyjä hyviä liikkeitä, mutta josta puuttuu elävä lämpö ja voima. Tässä monet epäonnistuvat. He yrittävät elää kuin lapset tullakseen lapsiksi, unohtaen Jumalan yksinkertaisen suunnitelman, jonka mukaan lapseus saadaan heti: ”Kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi” (Joh. 1:12).

Monien meidän uskomme on lopulta vain yritystä uskoa; parannuksemme vain yritystä tehdä parannus; ja näin tehdessämme käytämme vain sanoja, jotka olemme oppineet muilta. Meitä ei

liikuta pyhyden rakkaus, vaan korkeintaan rakkaus pyhyden rakastamiseen. Meitä ei täytä Jumalan rakkaus, vaan rakkaus Jumalan rakkauden ajatukseen.

Jumalan kuvaus kristitystä on selkeä ja tarkkarajainen. Siinä on niin vähän epämääräisyyttä ja laveutta, että ihmettelee, miten tästä asiasta on voinut syntyä niin paljon epäselvyyttä ja niin monia kyseenalaisia tai vääriä väitteitä.

Kristitty on se, joka ”on maistanut, että Herra on hyvä” (1. Piet. 2:3); joka on ”uudestisyntynyt elävään toivoon” (1. Piet. 1:3); joka on ”tehty eläväksi yhdessä Kristuksen kanssa” (Ef. 2:5); joka on tullut Kristuksen osalliseksi (Hepr. 3:14); jumalallisesta luonnosta osalliseksi (2. Piet. 1:4); joka on pelastettu ”tästä nykyisestä pahasta maailmasta” (Gal. 1:4).

Tällainen on Jumalan kuvaus ihmisestä, joka on löytänyt tiensä ristille ja jolla on oikeus ottaa itselleen kristityn nimi. Hän ei voi sanoa mitään hyvää itsestään ennen kuin on vastaanottanut sanoman vapaasta anteeksiannosta. Hän ei muista mitään rakastettavaa, mikä olisi voinut suositella häntä Jumalalle, eikä mitään sopivaa, mikä olisi tehnyt hänet arvolliseksi Jumalan suosiolle – paitsi sen, että hän tarvitsi elämää.

Ainoa, mitä hän voi sanoa, on että hän ”on oppinut tuntemaan ja uskomaan sen rakkauden, joka Jumalalla on meitä kohtaan” (1. Joh. 4:16). Ja uskoessaan hän on löytänyt sen, mikä tekee hänestä ei ainoastaan onnellisen, vaan myös pyhän ihmisen. Hän on löytänyt pyhän elämän lähteen.

Olenko minä siis löytänyt tieni ristille? Jos olen, olen turvassa. Minulla on iankaikkinen elämä. Ensimmäinen todellinen kosketus ristiin on varmistanut minulle ikuisen siunauksen. Olen Kristuksen käsissä, eikä kukaan voi temmata minua niistä (Joh. 10:28).

Risti tekee meidät eheiksi; ei ehkä kerralla, mutta varmasti ja tehokkaasti. Ennen kuin tulimme sen luo, emme olleet eheät, vaan hajonneet ja hajallaan – vailla edes keskipistettä, johon kokoontua. Risti muodostaa tuon keskipisteen ja vetää yhteen olemuksemme hajanaiset palaset. Se ”yhdistää sydämemme” (Ps. 86:11) ja tuottaa sellaisen eheyden ja ykseyden, jota mikään vähemmän vetovoimainen kohde ei voisi saada aikaan. Se on eheyden ja ykseyden tila...

Tämä eheys, joka alkaa yksilöstä, laajenee ja toistuu suuremmissa mittakaavassa Jumalan seurakunnassa, mutta samalla samalla vetovoimakeskuksella.

Hengellisen terveyden lähde on risti. Siitä lähtee se ”voima” (dynamis, Luuk. 6:19), joka parantaa kaikki sairaudet, olivatpa ne lieviä tai kuolettavia. Sillä ”hänen haavojensa kautta me olemme parannetut” (Jes. 53:5), ja hänessä me löydämme ”elämän puun”, jonka lehdet parantavat (Ilm. 22:2).

Golgata on tullut Gileadiksi, jossa on taitava Lääkäri ja hänen ”murskattu” balsaminsa (Jer. 8:22; Jes. 53:5). Vanha Latimer sanoo osuvasti naisesta, jonka Kristus paransi: ”Hän uskoi, että Kristus oli niin terveeksi tekevä mies, että hän parantuisi heti, kun vain koskettaisi häntä.”

”Koko pää oli sairas ja koko sydän heikko” (Jes. 1:5), mutta nyt sairaus on poissa ja voima palaa uupuneeseen sydämeen. Katse – tai oikeammin se Kohde, johon katsotaan – on tehnyt työnsä (Jes. 45:22). Vaskikäärme on saanut aikaan sen, mihin mitkään maalliset lääkkeet eivät pystyneet.

Meille ei enää voida sanoa: ”Sinulla ei ole parantavaa lääkettä” (Jer. 30:13), sillä suuren Parantajan sana on: ”Minä annan heille terveyden ja parannan heidät... ja ilmoitan heille rauhan ja totuuden runsauden” (Jer. 33:6). Juuri tuo ristin kautta meille ilmoitettu rauhan ja totuuden runsaus tuo parantumisen.

Paraneminen ei tapahdu hetkessä. Mutta niin kuin ristin näkeminen aloittaa sen, niin se myös lopulta vie sen päätökseen. Uuden terveyden syke lyö nyt suonissamme. Koko olemuksemme tuntee jumalallisen lääkkeen voiman, ja sairautemme väistyvät sen edessä.

Kyllä, risti parantaa. Sillä on kaksinkertainen vaikutus: se surmaa synnin ja herättää pyhyden eloon. Se kuihduttaa lihan teot ja ravitsee ja kypsyttaa Hengen hedelmän, joka on ”rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys, itsehillintä” (Gal. 5:22–23).

Sielun haavaa ei paranneta ”kevyesti” (Jer. 8:11), vaan todella ja perusteellisesti. Se vaikuttaa kuin etelän lämmin balsami ihmiselle, jonka olemus on heikentynyt pohjoisen kylmyydessä ja kosteudessa. Se antaa kyvyillemme uuden voiman, tarkoituksillemme uuden suunnan ja toiveillemme uuden korkeuden.

Se antaa kuoliniskun itsekkyydelle ja kuolettaa maalliset jäsenemme. Se ristiinnaulitsee lihan himoineen ja haluineen. Näin katsomalla jatkuvasti ristiin – joka päivä, kuten alussa – koemme sielumme terveyden palautuvan. Paha menettää otteensa, ja hyvä vahvistuu ja kypsyy.

Emme ainoastaan ”kerskaa ristikästä” (Gal. 6:14), vaan saamme siitä voiman. Se on heikkouden paikka, sillä siinä Kristus ”ristiinnaulittiin heikkoudessa” (2. Kor. 13:4), mutta silti se on meille voiman lähde. Kuolemasta tuli elämä, heikkoudesta voima.

Tämä voima ei ole vain yhteen asiaan, vaan kaikkeen. Se on voimaa toimintaan ja kestämiseen, pyhyyteen ja työhön. Se, joka tahtoo olla pyhä tai hyödyllinen, pysyköön lähellä ristiä. Risti on voiman salaisuus ja voiton tae.

Sen kanssa me taistelemme ja voitamme. Mikään ase ei menesty sitä vastaan eikä mikään vihollinen voita. Sen avulla kohtaamme sekä ulkoiset taistelut että sisäiset pelot. Sen avulla käymme hyvää taistelua, kamppailemme hallituksia ja voimia vastaan ja ”kestämme ja seisomme” (Ef. 6:11–13). Me taistelemme hyvän taistelun, päätämme juoksun ja säilytämme uskon (2. Tim. 4:7).

Seistessämme ristin juurella meistä tulee ristiinnaulitun seuraajia. Pyrimme olemaan hänen kaltaisiaan – emme miellytä itseämme (Room. 15:3), teemme Isän tahdon, emme pidä henkeämme itsellemme rakkaana, rakastamme lähimmäistämme niin kuin itseämme ja veljiä niin kuin hän rakasti meitä; rukoilemme vihollistemme puolesta; emme vastaa pilkkaan pilkalla emmekä uhkaa kärsiessämme, vaan jätämme asiamme sen haltuun, joka tuomitsee vanhurskaasti; emme elä itsellemme emmekä kuole itsellemme emme elä itsellemme; olemme valmiit olemaan

”vailla mainetta” (Fil. 2:7), kärsimään häpeää Hänen nimensä tähden (Ap.t. 5:41), ottamaan palvelijan paikan ja nimen, ja pitämään ”Kristuksen häväistystä suurempana rikkautena kuin Egyptin aarteita” (Hepr. 11:26).

”Koska siis Kristus on kärsinyt lihassa meidän puolestamme, niin varustautukaa te samalla mielellä; sillä joka on kärsinyt lihassa, se on lakannut synnistä” (on ”kuollut synnille”, kuten Room. 6:10), ”ettei hän enää eläisi loppuaikaansa lihassa ihmisten himoille, vaan Jumalan tahdon mukaan” (1. Piet. 4:1–2).

Seistessämme ristin juurella ymmärrämme tällaisen kohdan merkityksen:

”Meidän vanha ihmisemme on ristiinnaulittu hänen kanssaan, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää palvelisi syntiä” (Room. 6:6). Tässä vanhan ihmisemme ristiinnaulitseminen, synnin ruumiin kukistuminen ja vapautuminen synnin orjuudesta liittyvät kaikki toisiinsa – ja kaikki Kristuksen ristiin.

Samoin ymmärrämme toisen kohdan:

”Minä olen ristiinnaulittu Kristuksen kanssa; enkä enää elä minä, vaan Kristus elää minussa; ja minkä nyt elän lihassa, sen elän uskossa Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi itsensä minun puolestani” (Gal. 2:20).

Tässä puhuu yksi ja sama Paavali – ei kaksi Paavalia – täysin samastuneena Kristukseen ja Hänen ristiinsä. Koko Paavali on ristiinnaulittu, kuollut ja elävä.

Kuten lisä, hänet on ”kuin kuolleista saatu takaisin” (Hepr. 11:19). Niin kuin Abraham Moorian tapahtuman jälkeen piti lisäkuolleista palautettuna, samoin Jumala katsoo ja kohtelee Paavalia ylösnousseena miehenä. Hän on sama Paavali – ja kuitenkin uusi.

Ensimmäisen Aadamin sijasta, joka oli maasta, hänellä on nyt viimeinen Aadam, Herra taivaasta. Kristus elää hänessä. Hän elää loppuelämänsä pitäen kiinni yhteydestään ristiinnaulittuun Jumalan Poikaan ja Hänen rakkauteensa.

Samoin ymmärrämme:

”Ne, jotka ovat Kristuksen omat, ovat ristiinnaulinneet lihan himoineen ja haluineen” (Gal. 5:24). Ja: ”Pois se minusta, että minä muusta kerskaisin kuin meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ristiksestä, jonka kautta maailma on ristiinnaulittu minulle ja minä maailmalle” (Gal. 6:14).

Seistessämme ristin juurella ymmärrämme myös Takaajan kuoleman merkityksen:

”Te olette kuolleet, ja teidän elämäenne on kätkeytynä Kristuksen kanssa Jumalassa” (Kol. 3:3).

”Te olette kuolleet Kristuksen kanssa maailman alkeisvoimille” (Kol. 2:20).

Hänen kuolemansa – ja teidän kuolemanne Hänessä – katkaisi yhteytenne näihin.

”Jos yksi on kuollut kaikkien puolesta, niin kaikki ovat kuolleet... että ne, jotka elävät, eivät enää eläisi itselleen, vaan hänelle, joka heidän puolestaan kuoli ja nousi ylös” (2. Kor. 5:14–15).

”Joka on kuollut, on vapautettu synnistä” – rangaistus on maksettu.

Jos siis olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme myös elävämme Hänen kanssaan. Kristus, joka on herätetty kuolleista, ei enää kuole; kuolemalla ei ole enää valtaa Häneen. Kun Hän kuoli, Hän kuoli synnille kerta kaikkiaan; mutta nyt Hän elää Jumalalle.

”Samoin pitäkää tekin itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa. Älköön siis synti hallitko teidän kuolevaisessa ruumiissanne, niin että tottelette sen himoja” (Room. 6:7–12).

Näissä kohdissa on jotakin erityisen juhlallista ja vakavaa. Ne ovat sävyiltään ja sanoiltaan hyvin erilaisia kuin se kevyt puhetapa, jota jotkut käyttävät puhuessaan evankeliumista ja sen antamasta anteeksiannosta.

Tämä on sen ihmisen kieltä, jolla on syvä tietoisuus siitä, että ero synnistä on yksi maailmankaikkeuden mahtavimmista ja samalla siunatuimmista asioista. Hän on oppinut, kuinka vapautus tuomiosta löytyy ja kuinka kaikki lain vaatimukset häntä vastaan tulevat täytetyiksi. Mutta vielä enemmän: hän on oppinut, kuinka synnin ote voidaan irrottaa, kuinka sen käärmeäiset kierteet voidaan purkaa, kuinka sen saastat voidaan pyyhkiä pois, kuinka sen juonet voidaan torjua ja sen voima voittaa – kuinka hän voi tulla pyhäksi.

Tämä on hänelle yksi suurimmista ja iloisimmista löydöistä. Itse anteeksianto on kallisarvoinen ennen kaikkea siksi, että se on askel kohti pyhyttä. On vaikea ymmärtää, kuinka kukaan, luettuaan apostolin kaltaisia lausuntoja, voi puhua synnistä, anteeksiannosta tai pyhydestä ilman pyhää kunnioitusta. Yhtä käsittämätöntä on, kuinka kukaan voi ajatella, että se anteeksianto, jonka uskova löytää Kristuksen ristillä, vapauttaisi hänet velvollisuudesta elää pyhää elämää.

On totta, että synti pysyy pyhässäkin ihmisessä; ja yhtä totta on, ettei tämä synti tuo hänelle takaisin kadotustuomiota. Mutta tämä voidaan ilmaista tavalla, joka melkein johtaa siihen päätelmään, että valppautta ei enää tarvita, ettei pyhyys ole enää niin kiireellinen, ettei synti ole enää niin kauhea kuin ennen.

Sanoa syntiä tekeväälle pyhälle, ettei mikään synnin määrä voi muuttaa sitä täydellistä asemaa Jumalan edessä, johon Kristuksen veri meidät vie, ei ehkä ole teologisesti väärin. Mutta tämä ei ole Roomalais- tai Efesolaiskirjeen tapa ilmaista asiaa. Se kuulostaa melkein siltä kuin sanottaisiin: ”Jatkakaa synnissä, koska armoa on yltäkyllin” – eikä se ole raamatullista kieltä.

Apostolinen tapa ilmaista asia löytyy 1. Joh. 1:9 ja 2:1:

”Jos me tunnustamme syntimme, hän on uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi... Jos joku syntiä tekee, meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, vanhurskas.”

Näin siis se, mikä poistaa kirouksen, tuo myös puhtauden. Risti ei ainoastaan anna anteeksi, vaan myös puhdistaa. Siitä pulppuaa kaksinkertainen lähde: rauha ja pyhyys. Se parantaa, yhdistää, vahvistaa, elävöittää ja siunaa. Se on Jumalan siipi, jonka suojaan meidät kootaan, ja ”joka Korkeimman suojassa asuu, se Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy” (Ps. 91:1).

Mutta meilläkin on ristimme kannettavana, ja koko elämämme tulee olla sen kantamista. Emme kannata Kristuksen ristiä – se on meille liian raskas, ja se on jo kerran ja lopullisesti kannettu. Mutta

meidän ristimme jää. Suuri osa kristillisestä elämästä on sen todellista, rehellistä ja päättäväistä kantamista. Meitä ei ole kutsuttu naulittaviksi siihen, vaan ottamaan se ylös ja kantamaan sitä – se on kutsumuksemme.

Jokaiselle meistä annetaan risti, kun otamme Kristuksen nimen. Olisi outoa, jos kieltäytyisimme kantamasta sitä, pitäen sitä liian raskaana tai liian terävänä, liian häpeällisenä ja vaikeana. Herran sanat ovat tinkimättömät: ”Jos joku tahtoo minun perässäni kulkea, hän kieltäköön itsensä ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua” (Matt. 16:24).

Kieltäytymisemme voi lisätä mukavuuttamme ja mainettamme täällä, mutta se ei lisää sitä kirkkauden painoa, jonka vanhurskaiden ylösnousemus tuo niille, jotka ovat tunnustaneet Mestarin, kantaneet Hänen häpeänsä ja tehneet Hänen työnsä pahassa maailmassa.

Ristin päivittäiseen kantamiseen (Luuk. 9:23) Herra liittää itsensä kieltämisen ja Hänen seuraamisensa. Hän ”ei miellyttänyt itseään” – eikä meidänkään tule. Palvelija ei ole herraansa suurempi. Hän ei tehnyt omaa tahtoaan – eikä meidänkään tule. Jos emme kestä kovuutta, vaan olemme itseämme hemmottelevia ja säästäviä, kuinka voimme olla Hänen seuraajiaan?

Jos pidämme työtä, uhrausta, aikaa, rahaa tai hyvää mainettamme liian kalliina, muistammeko todella ketä seuraamme? Jos säikähdämme ristin painoa, sen terävyyttä tai sen tien karuutta, jota pitkin meidän on sitä kannettava, muistammeko Hänen sanansa:

”Te saatte kyllä juoda minun maljani ja tulla kastetuiksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan” (Matt. 20:23) Risti, jolla meidät ristiinnaulitaan Kristuksen kanssa, ja risti, jota me kannamme, ovat eri asioita, mutta molemmat osoittavat samaan suuntaan ja vievät meitä samaa tietä. Molemmat vastustavat syntiä ja kutsuvat pyhyteen. Molemmat ”tuomitsevat maailman” ja vaativat eroa siitä.

Ne asettavat meidät niin korkealle ja maallisesta irrotetulle perustalle, että kysymykset, joita jotkut esittävät maailman tapoihin mukautumisen hyödyllisyydestä, saavat vastauksensa heti. Lihan sofismit, jotka puolustavat huvituksia ja nautintoja, eivät hetkeksikään hämää meitä. Valtakunta on näköpiirissä, tie on selvä, risti on harteillamme – ja kääntyisimmekö silti muotien, kevytmielisyyksien, nautintojen ja näennäisten kauneuksien puoleen, vaikka ne olisivatkin niin harmittomia kuin ihmiset väittävät?

Saattaa nyt tuntua pieneltä asialta olla nautinnon ystävä enemmän kuin Jumalan ystävä, mutta tulevaisuudessa se osoittautuu pelottavaksi, kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki Hänen pyhät enkelinsä Hänen kanssaan. Saattaa tuntua mahdolliselta välttää äärimmäisyyksiä ja perusteellisuutta sekä uskonnossa että maailmallisuudessa ja yhdistää molemmat, mutta silloin, kun todellinen erotetaan epätodellisesta, paljastuu, että se oli turha yritys tehdä mahdoton mahdolliseksi – täydellinen ja parantumaton epäonnistuminen, epäonnistuminen iankaikkisuudeksi.

Egypti ja Kanaaninmaa eivät voi sulautua yhteen. Babylon ja Jerusalemi eivät voi koskaan olla yksi.

Nämä ovat vakavia sanoja:

”Me tiedämme, että olemme Jumalasta, ja koko maailma on pahan vallassa” (1. Joh. 5:19).

Ja varmasti Pyhä Henki tarkoitti, mitä sanoi, kun Hän käski:

”Älkää rakastako maailmaa älkääkään sitä, mikä maailmassa on. Jos joku rakastaa maailmaa, Isän rakkaus ei ole hänessä” (1. Joh. 2:15).

Risti tekee meistä päättäväisiä ihmisiä. Se tuo sydämemme ja tahtomme Jumalan puolelle. Se saa meidät tuntemaan epäröinnin pelkuruuden ja syyllisyyden ja kehottaa meitä olemaan rohkeita ja lujia, ”säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon” (1. Tim. 1:19).

Nykyajan laaja-alainen ”suvaitsevaisuus” on sekoittanut skeptisyyden avoimuuteen ja pitää uskonnollista välinpitämättömyyttä hyveenä. Mutta se, ettei ota mitään kantaa vahvasti, ei ole merkki suuresta sielusta tai jalosta tarkoituksesta – se on yleensä merkki pienuudesta.

Vahvan käden vetämät vaot ovat syviä ja selkeitä. Se ei ole pintatyötä. Maa ja pohjamaa käännetään päättäväisesti, sillä jos työ on tekemisen arvoista, se on tekemisen arvoista hyvin. Todellisen tarkoituksen ja vahvan mielen omaava mies ohjaa auraansa päättäväisesti alusta loppuun, kunnes koko pelto on kynnetty. Näin toimivat myös ihmiset, joilla on selkeä tahto ja päämäärä, sekä uskossa että teoissa. Kun he ovat tarttuneet auraan, he eivät edes katso taakseen.

Ihmisten ajatukset ja tarkoitukset kantavat sen mielen leimaa, josta ne ovat lähtöisin – yhtä lailla päättäväisyydessään kuin luonteessaan. Kuten maan joet virtaavat määrätietoisesti ja saavat voimansa vuorilta, joiden rinteiltä ne syöksyvät, samoin ovat ihmisten mielipiteet ja teot. Päättäväisyys ei ole heikkouden merkki. Se ei ole ahdasmielisyyttä eikä suvaitsemattomuutta, vaikka se joskus onkin yhdistetty niihin. Kaikki Raamatussa on päättäväistä: sen tosiasiat, sen totuudet, sen tuomiot virheestä, sen julistukset Jumalasta ja ihmisestä, nykyisyydestä ja tulevaisuudesta. Sen henkilöt ovat päättäväisiä miehiä – Abraham, Mooses, Joosua, Elia, Paavali.

Raamattu puhuu arvovallalla, ikään kuin se odottaisi tulevansa ehdoitta uskotuksi. Se olettaa, että otamme sen opetuksen vastaan, emme epäillen vaan varmasti; ja se jättää meille vain kaksi vaihtoehtoa: joko kieltää koko sen aitous tai hyväksyä sen ilmoitukset ilman varauksia ja kiertoteitä.

Se, että puolustelemme epäilyä, päättämättömyyttä ja horjuvaa uskoa vetoamalla uskontunnustusten eroihin, merkitsee joko sitä, että Raamattu ei ole erehtymätön tai että se ei ole ymmärrettävä. Raamattu on Jumalan suora ilmoitus jokaiselle ihmiselle, jonka käsiin se tulee; ja jokainen ihminen on vastuussa ottamaan vastaan kaiken sen, mitä se sisältää, vaikka kaikki muut hylkäisivät sen. Tuomiopäivä ratkaisee, kuka on oikeassa; sillä välin meidän on kuunneltava Jumalaa eikä ihmistä.

Jokainen on vastuussa Jumalan ilmoituksen ymmärtämisestä. Jos voitaisiin todistaa, että Raamattu on kirjoitettu niin epäselvästi, että mielipiteiden erilaisuus on väistämätöntä, tai niin hämärästi, että se pitää ihmiset tietämättöminä, silloin harhaan johdettu ihminen voisi tuomiopäivänä perustella syytöksensä Jumalaa vastaan ja vaatia rangaistuksensa lievennystä vedoten lain epäselvyyteen.

Mutta siihen asti me olemme vastuussa päättäväisyydestä — päättäväisyydestä ajatuksissa ja teoissa jokaisessa kohdassa, jonka Pyhä Henki on kirjoittanut. Ei ole todennäköistä, että viisauden

ja rakkauden Henki, kirjoittaessaan meille kirjan, kirjoittaisi niin hämärästi, ettei sitä voisi ymmärtää, tai antaisi niin epäselvän äänen, ettei kukaan voisi olla varma, mikä monista ihmisten ehdottamista merkityksistä on oikea.

Ihmisen tavallinen ajatus on, että Raamatun epätäsmällisyys aiheuttaa mielipiteiden erilaisuuden ja että hieman täydellisempi selitys ja selkeämpi kieli olisivat estäneet kaikki lahkot ja sekaannukset.

Vastaus tähän on kaksiosainen:

1. Suurempi yksityiskohtaisuus olisi vain avannut uusia erimielisyyksien ja kiistojen kohtia, niin että sadan mielipiteen sijasta meillä olisi tuhat.
2. Todellinen syy kaikkeen hajanaisuuteen ja epävarmuuteen löytyy ihmisen moraalisisesta tilasta; ei Raamatun päällä ole verhoa, vaan ihmisen silmillä on suomet. Jos tämä hengellinen puute poistettaisiin, vaikeus ei olisi siinä, miten uskoa, vaan miten olla uskomatta — ja ihmetys olisi siinä, miten sanoille, jotka ovat niin selviä ja yksinkertaisia, voisi antaa useamman kuin yhden merkityksen.

6. Pyhä ja laki

”Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja”, sanoo Pyhä Henki Paavalin kautta (Room. 4:6), ja se, joka omistaa tämän vanhurskauden, on ”autuas ihminen”. Tämä vanhurskaus on yhtä aikaa sekä jumalallinen että inhimillinen: ”Jumalan vanhurskaus” (Room. 1:17); sen vanhurskaus, ”joka on meidän Jumalamme ja Vapahtajamme” (2. Piet. 1:1, kreik.); Hänen vanhurskautensa, jonka nimi on ”Herra, meidän vanhurskautemme” (Jer. 23:6).

Se on ”vanhurskaus ilman lakia” (Room. 3:21), ja kuitenkin vanhurskaus, josta ”laki ja profeetat” ovat todistaneet. Se on ”uskosta tuleva vanhurskaus” (eli uskolla vastaanotettava, Room. 10:6), ”ilman lain tekoja” (Room. 3:28), mutta silti sellainen, joka nousee täytetystä laista. Se ei ole Isän tai jumaluuden vanhurskautta yleisesti, vaan Pojan, Kristuksen, Jumalan Pojan ja ihmisen, vanhurskautta – Hänen, joka kuuliaisella elämällään ja kuolemallaan teki lain suureksi ja kunniakkaaksi.

Kun siis uskomme Jumalan todistuksen tästä vanhurskaudesta, emme enää ole ”lain alla, vaan armon alla” (Room. 6:14); me olemme ”kuolleet laille Kristuksen ruumiin kautta”; meidät on ”vapautettu laista, koska se, jossa meidät pidettiin, on kuollut” (Room. 7:6).

Näyttää siis siltä, ettei evankeliumi muuta itse lakia, sillä laki on pyhä, vanhurskas ja hyvä. Armo ei vähennä lain vaatimuksia eikä lievennä sen rangaistuksia. Laki pysyy samana täydellisenä ohjeena, kaikessa laajuudessaan ja iankaikkisissa vaatimuksissaan.

Mikä siis on evankeliumin tarkoitus, mikä armon merkitys?

Onko se meidän täydellinen kuuliaisuutemme täydelliselle laille? Se ei olisi evankeliumia eikä armoa. Onko se täydellinen kuuliaisuus lievennetylle, vähemmän ankaralle laille? Se merkitsisi lain turmelemista ja silti kuuliaisuuden vaatimista, jota yksikään syntinen ei pystyisi täyttämään.

Onko se epätäydellinen kuuliaisuus muuttumattomalle laille? Se olisi pelastusta synnin, ei

vanhurskauden, kautta.

Vai onko se epätäydellinen kuuliaisuus lievennetylle ja epätäydelliselle laille? Se merkitsisi kaiken hallinnon ja lain tuhoa.

Lain vaatimus on täydellisyys. Raamattu antaa meille valinnan kaiken ja ei-minkään välillä. Jos meidät pelastetaan lain kautta, sen täytyy tapahtua kokonaan lain kautta; jos ei kokonaan lain kautta, sen täytyy tapahtua kokonaan ilman lakia.

Mutta vaikka on selvää, ettei laki muutu eikä voi muuttua itsessään tai vaatimuksissaan, on yhtä selvää, että meidän suhteemme lakiin – ja lain suhde meihin – muuttuu, kun uskomme Häneen, joka on ”lain loppu (tai täyttymys) vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo” (Room. 10:4).

Jos Kristuksen kuoleman tarkoitus olisi tehdä niin sanotusta ”evankelisesta kuuliaisuudesta lievemälle laille” meidän vanhurskaudemme perusta, silloin itse laki muuttuisi, vaikka suhteemme siihen pysyisi samana, vain alemmalla vaatimustasolla.

Mutta jos Kristuksen elämän ja kuoleman tarkoitus on korvata kokonaan meidän kuuliaisuutemme Hänen kuuliaisuudellaan vanhurskauttamisessa – niin että Hänen tekonsa täyttävät kaiken, mitä lain olisi pitänyt meiltä vaatia – silloin meidän suhteemme lakiin muuttuu; meidät asetetaan uuteen asemaan sen suhteen, vaikka laki itse pysyy muuttumattomana eikä sen vaatimuksia lievennetä.

Mikä siis on tämä uusi suhde meidän ja lain välillä, jonka usko synnyttää?

On niitä, jotka puhuvat ikään kuin tässä olisi kyse vain vanhan suhteen katkeamisesta, vanhan liiton kumoamisesta ilman mitään uutta tilalle. He viittaavat jakeisiin kuten ”ei lain alla”, ”vapautettu laista”, ”ilman lakia”, ja väittävät, ettei uskovalla ole enää mitään tekemistä lain kanssa. He kutsuvat ”epätäydelliseksi opetuksiksi” sitä, joka kehottaa kuuliaisuuteen lain mukaan pyhää elämää eletessä. He leimaavat orjuudeksi sen lain kunnioittamisen, jota harjoittavat ne, jotka tutkivat Moosesta ja profeettoja – erityisesti psalmeja – ja jotka juovat sisäänsä Daavidin hengen, tai oikeammin Hänen hengen, joka on Daavidia suurempi, Isän ainokainen Poika, joka ei puhu orjuuden hengessä Isän laeista, säädöksistä, tuomioista ja käskyistä.

Vanha suhteemme lakiin (niin kauan kuin se kesti) teki vanhurskauttamisen lain kautta välttämättömäksi. Tekeminen oli välttämätöntä elämiselle niin kauan kuin lain vaatimukset olivat henkilökohtaisesti voimassa meihin nähden. Me yritimme totella, jotta saisimme elää; sillä tämä on lain järjestys, oikeudellinen järjestys. Ja niin kauan kuin tämä järjestys pysyi, ei ollut toivoa.

Meille oli mahdotonta ”totella ja elää”. Ja koska laki ei voinut sanoa meille ”elä ja tottele”, se ei voinut tehdä meille mitään. Ainoastaan se, mikä voisi kääntää tämän järjestyksen meidän kohdallamme – antaa elämän, jotta voisimme totella – saattoi auttaa meitä. Tämän evankeliumi tekee.

Ei ensin kuuliaisuus ja sitten elämä, vaan ensin elämä ja sitten kuuliaisuus.

Tämä ei tarkoita lain heikkoutta tai epätäydellisyyttä. Jos jokin laki olisi voinut antaa elämän, tämä laki olisi sen tehnyt (Gal. 3:21). Mutta laki ja elämä ovat syntisen kohdalla yhteensopimattomia.

Juuri lain täydellisyys tekee elämän mahdottomaksi sen alaisuudessa, ellei kuuliaisuus ole täydellistä ja keskeytymätöntä. ”Lain kautta tulee synnin tunto.” Ja missä synti on, siellä laki julistaa kuolemaa, ei elämää.

Room. 3:20 ei koske vain sitä, että laki paljastaa synnin omassatunnossamme, vaan myös sitä opetusta, jonka laki antaa meille synnistä koko elämämme ajan. Me opimme synnin ja sen yksityiskohdat laista; rangaistuksen opimme muualta.

Niin kauan kuin vanha suhteemme lakiin jatkui – niin kauan kuin olimme ”lain alla” – oli vain tuomio, paha omatunto ja pelottava tuomion odotus. Mutta suhteen muuttuessa tuli anteeksianto, vapaus ja ilo. ”Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän puolestamme” (Gal. 3:13). Siksi emme enää ole lain alla, vaan armon alla.

Laki on sama laki, mutta se on menettänyt otteensa meistä, valtansa meihin nähden. Se voi yhä vaatia täydellistä kuuliaisuutta jokaiselta luodulta, mutta meitä kohtaan sen uhka ja pelko ovat poissa. Se voi vielä sanoa: ”Tottele”, mutta ei enää: ”Tottele tai huku.”

Uusi suhteemme lakiin on sama kuin Kristuksen suhde siihen. Se on niiden suhde, jotka ovat täyttäneet kaikki sen vaatimukset, kantaneet sen rangaistukset, tyydyttäneet sen oikeuden ja tehneet sen kunniakkaaksi.

Sillä uskomme Jumalan todistukseen Kristuksen sijaiskuuliaisuudesta on tehnyt meidät yhdeksi Hänen kanssaan. Lain suhde Häneen on sen suhde meihin, jotka uskomme Hänen nimeensä. Hänen tunteidensa lakia kohtaan tulisi olla meidän tunteitamme. Laki katsoo meitä niin kuin se katsoo Häntä; me katsomme lakia niin kuin Hän sitä katsoo. Eikö Hän sano:

”Minä iloitsen siitä, että saan tehdä sinun tahtosi, Jumalani; sinun lakisi on minun sydämessäni” (Ps. 40:8)

Jotkut puhuvat ikään kuin palvelija olisi herraansa suurempi ja opetuslapsi mestariaan korkeampi; ikään kuin Herra Jeesus kunnioittaisi lakia, mutta Hänen kansansa saisi panna sen syrjään; ikään kuin Hän täytti sen meidän puolestamme siksi, ettei meidän enää tarvitsisi sitä täyttää; ikään kuin Hän piti sen, ei siksi että me pitäisimme sen, vaan siksi että meidän ei tarvitsisi pitää sitä, vaan jotakin muuta sen sijasta – mitä, sitä he eivät tiedä.

Selvä totuus on tämä: meidän täytyy joko pitää laki tai rikkoa se. Kumman ihmisen pitäisi tehdä, vastatkoot ne, jotka sanovat, ettei uskovalla ole enää mitään tekemistä lain kanssa. Välimuotoa ei ole. Jos pyhän ei ole velvollisuus pitää lakia, hän voi rikkoa sen mielensä mukaan ja jatkaa synnissä, koska armo on suuri.

Sanaa velvollisuus vastustetaan, koska sen sanotaan olevan ristiriidassa anteeksiannon ja lapseuden vapauden kanssa. Turhaa ja mieletöntä väittelyä! Mitä velvollisuus on? Se on se, mikä on velkaa Jumalalle – se elämäntapa, jonka olen Jumalalle velkaa. Tarkoittavatko nämä vastustajat

siis, että koska Jumala on lunastanut meidät lain kirouksesta, emme ole Hänelle enää mitään velkaa, meillä ei ole mitään velvollisuutta Häntä kohtaan?

Eikö lunastus pikemminkin tehnyt meistä kaksinkertaisia velallisia? Me olemme Hänelle velkaa enemmän kuin koskaan; olemme velkaa Hänen pyhälle lailleen enemmän kunniaa ja enemmän kuuliaisuutta kuin koskaan. Velvollisuus ei ole poistunut, vaan kaksinkertaistunut vapautuksen myötä. Ja se, joka sanoo velvollisuuden päättyneen, koska vapautus on tullut, ei ymmärrä mitään velvollisuudesta, laista eikä vapautuksesta.

Suurin velallinen koko maailmankaikkeudessa on lunastettu ihminen – se, joka voi sanoa: ”Sen elämän, jota nyt elän lihassa, minä elän uskossa Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi itsensä minun puolestani.”

Kuinka kummallinen käsitys kiitollisuudesta heillä onkaan, jotka luulevat, että koska rakkaus on poistanut lain rangaistukset ja kääntänyt pois sen vihan, siksi kunnioitus ja kuuliaisuus lakia kohtaan eivät enää olisi tarpeen! Onko pelko heidän mielestään ainoa velvollisuuden perusta? Ja kun rakkaus tulee ja pelko katoaa, muuttuuko velvollisuus orjuudeksi?

”Ei”, he ehkä sanovat, ”mutta on jotakin velvollisuutta korkeampaa: etuoikeus. Sitä me puolustamme.”

Vastaa: minkä etuoikeus? Lain tottelemisenko? Sitä he eivät siedä, sillä he sanovat etteivät ole lain vaan armon alla. Mikä etuoikeus sitten? Kristuksen jäljittelemisenkö? Olkoon niin. Mutta kuinka voimme jäljitellä Häntä, jonka koko elämä oli lain täyttämistä, elleimme itse pidä lakia?

Mikä etuoikeus? Jumalan tahdon tekemisenkö? Niin. Mutta mikä on laki, ellei Jumalan ilmoitettu tahto? Ja onko vapaa anteeksianto vapauttanut meidät siitä etuoikeudesta, että saamme mukautua Jumalan ilmoitettuun tahtoon?

Mutta mitä he tarkoittavat hylätessään sanan velvollisuus ja korostaessaan sanaa etuoikeus? Etuoikeus ei ole erillinen velvollisuudesta eikä sen vastakohta. Se on velvollisuus ja vielä enemmän – velvollisuus, jota ohjaavat korkeammat motiivit, ei pelko tai epävarmuus.

Etuoikeudessa velvollisuus on yhä olemassa, mutta siihen lisätään motiivi ja suhde, jotka jalostavat sen. On velvollisuuteni totella hallitusta; on etuoikeuteni totella vanhempaani. Mutta onko velvollisuus kadonnut, koska etuoikeus on tullut tilalle? Eikö rakastava suhde pikemminkin syvennä velvollisuutta ja tee kuuliaisuudesta suloisempaa?

”Kristuksen rakkaus pakottaa meitä.” Se on jotakin enemmän kuin velvollisuus ja etuoikeus yhdessä.

Sanokoot ihmiset mitä tahansa, tämä on Jumalan totuus: meidät vapautetaan laista juuri siksi, että voisimme pitää lain. Me saamme ”ei kadotustuomiota”, jotta ”lain vanhurskaus täytyisi meissä” (Room. 8:4).

Meidät vapautetaan ”lihan mielestä”, joka on vihollisuutta Jumalaa vastaan eikä alistu Hänen lakiinsa, juuri sitä varten, että alistuisimme Hänen lakiinsa (Room. 8:7), että ”sisällisen ihmisen

puolesta iloitsemme Jumalan laista” (Room. 7:22); vieläpä että ”mielellä palvelemme Jumalan lakia” (Room. 7:25); että olisimme ”lain tekijöitä” (Jaak. 4:11). Nämä vastustajat saattavat puhua lain kuuliaisuudesta orjuutena tai siitä, että laki olisi uskovilta poistettu; mutta tässä ovat Pyhän Hengen sanat. Jumalan laki on täsmälleen Jumalan laki – juuri se laki, jota Daavid rakasti ja jossa Daavidin Poika iloitsi – ja olisi hyvä, jos tällaiset ihmiset nöyrästi ja rakkaudella oppisivat, mitä tarkoittaa iloita siitä, palvella sitä ja tehdä sitä.

”Teemmekö siis lain tyhjäksi uskon kautta? Pois se! Vahvistamme lain” (Room. 3:31); toisin sanoen asetamme sen lujemmaksi kuin koskaan. Tuo laki, ”pyhä, vanhurskas ja hyvä”, näin kaksin verroin vahvistettuna, on nyt meille, ei meitä vastaan. Sen asenne meitä kohtaan on ystävyyttä ja rakkautta, ja niin meistä on tullut ”vanhurskauden palvelijoita” (Room. 6:18), jotka ”antavat jäsenensä vanhurskauden palvelijoiksi” (Room. 6:19).

Meitä ei ole vapautettu palvelemisesta, vaan vapautettu yhdestä palveluksen muodosta ja sen kautta johdettu toiseen, ”palvelemaan Hengen uudessa tilassa eikä kirjaimen vanhassa” (Room. 7:6), Herran vapaina mutta Kristuksen palvelijoina (1. Kor. 7:22). Niin velvollisuus, vastuu, palvelus ja kuuliaisuus pysyvät uskovalla, mutta eivät enää orjuuden ja pelon yhteydessä, vaan vapauden, ilon ja rakkauden. Lain suhde meihin on muuttunut, ja sen myötä palveluksen henki, mutta palvelus itse pysyy, ja laki, joka sitä säätelee, on vahvistettu, ei kumottu.

Jotkut sanovat, etteivät he vastusta palvelusta sinänsä, vaan lain säätelemää palvelusta. Mutta mikä muu säätelee palvelusta kuin laki? ”Rakkaus”, he sanovat. Tämä on harha. Rakkaus ei ole sääntö, vaan motiivi. Rakkaus ei kerro minulle, mitä tehdä, vaan kuinka tehdä se. Rakkaus pakottaa minut tekemään Rakastetun tahdon; mutta tietääkseni, mikä tuo tahto on, minun täytyy mennä muualle.

Jumalamme laki on Rakastetun tahto. Jos tuo tahdon ilmoitus poistettaisiin, rakkaus olisi pimeässä eikä tietäisi, mitä tehdä. Se voisi sanoa: ”Rakastan Herraani ja haluan palvella Häntä”, mutta sen täytyy tuntea Hänen huoneensa säännöt voidakseen palvella oikein. Rakkaus ilman lakia johtamassa impulssejaan synnyttäisi omaehtoista palvontaa ja sekasortoa yhtä varmasti kuin pelko ja oma vanhurskaus – ellei oleteta jotakin sisäistä ihmeellistä valaistusta lain sijaan.

Rakkaus menee lain luo oppiakseen Jumalan tahdon, ja rakkaus iloitsee laista, koska se ilmaisee tuon tahdon. Ja se, joka sanoo, ettei uskovalla ole enää mitään tekemistä lain kanssa, paitsi että sitä tulee karttaa vanhana vihollisena, voisi yhtä hyvin sanoa, ettei hänellä ole mitään tekemistä Jumalan tahdon kanssa. Sillä Jumalan laki ja Jumalan tahto ovat olennaisesti yksi – ensimmäinen on jälkimmäisen ulkoinen ilmaus.

Ja juuri ”Isämme, joka on taivaissa, tahdon” meidän tulee tehdä (Matt. 7:21), näin osoittaen rakastavalla kuuliaisuudella, mikä on tuo ”hyvä, otollinen ja täydellinen Jumalan tahto” (Room. 12:2). Kyllä, ”joka tekee Jumalan tahdon, pysyy iankaikkisesti” (1. Joh. 2:17). Meidän tulee elää ”Jumalan tahdon mukaan” (1. Piet. 4:2), olla ”valmistetut jokaiseen hyvään tekoon tekemään Hänen tahtonsa” (Hepr. 13:21), ja hedelmällisyys ”jokaisessa hyvässä teossa” versoo siitä, että olemme ”täynnä Hänen tahtonsa tuntemista” (Kol. 1:9–10).

Jumalan tahdon ja Jumalan lain ykseydestä riittää lainata Hänen sanojaan, joka tuli täyttämään lain: ”Katso, minä tulen – kirjakääröön on minusta kirjoitettu – minä iloitsen tehdäkseni sinun tahtosi, Jumalani; sinun lakisi on sydämessäni” (Ps. 40:7–8; Hepr. 10:7). Jos laki ei ole tahto, mitä se sitten on? Ja jos tahto ei ole ilmaissut itseään laissa, missä se on puhunut? Totuus on jumalallisen mielen ilmaus, mutta laki on jumalallisen tahdon ilmaus.

Kun isä opettaa lastaan, näemme yksinkertaisesti mielen kohtaavan mielen; mutta kun hän käskee tai antaa sääntöjä, näemme tahdon kohtaavan tahdon. Kun parlamentti julkaisee pöytäkirjoja tai selostuksia, siinä ilmaistaan vain sen mieli; mutta kun se säätää lain, siinä julistetaan sen tahto.

Pyydän huomiota tähän sanan ”laki” todelliseen merkitykseen, koska se on avain edessämme olevan kysymyksen ratkaisuun. Kysymys ei todellisuudessa koske niinkään Jumalan lakia kuin Hänen tahtoaan; ja teologia, joka kieltäisi edellisen, syrjäyttäisi myös jälkimmäisen.

Jumalan tahdon mukaisuus voidaan toteuttaa vain noudattamalla Hänen lakiaan, sillä me tunnemme Hänen tahtonsa ainoastaan Hänen lakinsa kautta.

En näe, kuinka vino tahto voisi oieta, ellei sitä saateta kosketuksiin ”Jumalan täydellisen tahdon” kanssa; enkä näe, kuinka tuo tahto voisi vaikuttaa meihin ja oikaista meidän tahtoamme, ellei ilmoitetun lain välityksellä. Tahdon täytyy kohdata tahto – jumalallisen tahdon inhimillinen tahto – ja tämän täytyy tapahtua sen ilmoituksen osan kautta, joka sisältää tahdon, ellei jokin ihmeellinen voima vaikuta meissä täysin Jumalan totuudesta erillään; ja se, joka väittää tämän, voisi yhtä hyvin väittää, että rauha voidaan pudottaa meihin ilman rauhan evankeliumia.

Jumalallinen tahto, joka ilmenee voimana, jota kutsumme painovoimaksi, hallitsee tiedottomien planeettojen jokaista liikettä; ja tämä sama jumalallinen tahto, joka ilmenee ymmärrettävässä laissa, säätelee tietoisten tahtojemme liikkeitä, oikaisten ja pitäen ne suorina loukkaamatta niiden luonnetta tai todellista vapautta.

Jos sanotaan, että tahto ja laki ovat nyt ruumiillistuneet Kristuksessa ja että meidän tulee katsoa tähän Malliin, kysyn: mitä me näemme Kristuksessa? Lain täyttäjän. Hän on lain täyttämisen ruumiillistuma ja täydellisyys. Emme voi katsoa Häneen näkemättä täydellistä lakia.

Jumala on antanut meille näinä viimeisinä päivinä kaksi asiaa: lain ja elävän mallin. Mutta oliko elävä malli tarkoitettu korvaamaan laki? Eikö sen ollut tarkoitus havainnollistaa ja vahvistaa sitä? Nyt näemme lain, emme vain lakikirjassa, vaan Kuninkaan persoonassa. Mutta onko lakikirja siksi mitätöity ja sen säädökset kumottu?

Oliko Kristuksen lain selitys Matteuksen viidennessä, kuudennessa ja seitsemännessä luvussa tarkoitettu kumoamaan tai poistamaan itse laki? Ei, vaan osoittamaan sen laajuuden ja puhtauden. Ja kun Hän näin selitti lain, sanoiko Hän opetuslapsilleen: ”Teillä ei ole mitään tekemistä tämän lain kanssa; se on poistettu kaikilta, jotka uskovat minun nimeeni”?

Eikö Hän verrannut jokaista, joka kuulee nämä sanansa ja tekee niiden mukaan, viisaaseen mieheen (Matt. 7:24)? Eikö Hän myös sanonut: ”Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan. En ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään... Joka siis purkaa yhdenkin

näistä vähimmistä käskyistä ja opettaa ihmisiä niin, sitä kutsutaan vähimmäksi taivasten valtakunnassa; mutta joka ne tekee ja opettaa, sitä kutsutaan suureksi taivasten valtakunnassa" (Matt. 5:17–19).

Tämän luulisi ratkaisevan asian. Herra puhuu laista ja sen käskyistä – pienemmistä ja suuremmista – ja puhuu niistä sitovina niille, jotka ovat taivasten valtakunnan perillisiä. Jos sanotaan, että kyse on vain vapautuksesta moraalilain tai kymmenen käskyn velvoittavuudesta eikä Jumalan laista tai tahdosta yleensä, vastaan: kymmenen käskyä ovat yhteenveto Jumalan tahdosta ihmisen elämän ohjaamiseksi; ja jokainen muu Raamatun osa on sopusoinnussa tämän moraalilain kanssa.

Lisäksi kymmenen käskyä annettiin lunastetulle Israelille. Siinain lainkokoelma alkoi lunastuksesta: "Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä" (2. Moos. 20:2; 5. Moos. 5:6). Israelin tuli pitää ne, koska heidät oli lunastettu: "Herra, sinun Jumalasi, lunasti sinut; sen tähden minä käsken sinua tänä päivänä" (5. Moos. 15:15).

Lunastus synnyttää uuden veloitteen lain noudattamiseen ja samalla asettaa meidät asemaan, jossa voimme sitä noudattaa. Eikö apostoli viitannut juuri Siinaihin ja sen tulenlieskoihin sanoessaan: "Koska me saamme valtakunnan, joka ei järky, olkaamme kiitolliset ja palvelkaamme Jumalaa hänelle otollisesti, kunnioituksella ja pelolla. Sillä meidän Jumalamme on kuluttava tuli" (Hepr. 12:28–29)

Jotkut ehkä kutsuisivat tätä lakihenkisyydeksi ja orjuudeksi – motiiviksi, jota ei heidän mielestään pitäisi esittää pyhälle. Jos vastaväite koskee sanoja "laki" tai "käsky", ikään kuin ne merkitsisivät orjuutta, vastaan: kuuliaisuus laille on todellista vapautta; täydellinen kuuliaisuus täydellisille käskyille on täydellistä vapautta.

Tällainen vastenmielisyyys velvollisuutta kohtaan paljastaa jonkinlaista vastenmielisyyttä lain ankaruutta kohtaan – ja lisäksi tietämättömyyttä sekä evankeliumista että laista. Se osoittaa tietämättömyyttä juuri siitä lunastuksesta lain kirouksesta, josta nämä vastustajat väittävät olevansa innokkaita; tietämättömyyttä siitä täydellisestä "vanhurskaudesta ilman lakia", joka meillä on Kristuksessa.

Olen vakuuttunut, että missä vältellään lain soveltamista elämän ohjeena, siellä vältellään myös täydellistä mukautumista Jumalan tahtoon. Vielä enemmän: siellä on epäuskoa evankeliumia kohtaan – puuttuu täysi tietoisuus täydellisestä anteeksiannosta, jonka evankeliumiin uskomisen tuo. Sillä jos tämä täysi varmuus olisi, ei olisi pelkoa laista, ei väistelyä Siinain ukkosenjylinää, eikä halua vapautua sen käskyjen laajimmastakaan sovelluksesta.

Kaikessa antinomismissa (lainvastaisuudessa), olipa se käytännöllistä tai opillista, on jokin väärinkäsitys sekä laista että evankeliumista. Mutta miksi vastustaa sellaisia sanoja kuin "laki", "käsky" ja "kuuliaisuus"? Eikö apostoli puhu "elämän Hengen laista"?

Eikö hän sano: "Tämä on hänen käskynsä, että meidän tulee uskoa hänen Poikansa Jeesuksen Kristuksen nimeen" (1. Joh. 3:23)?

Eikö "uusi käsky" ole vain toisto "vanhasta käskystä, jonka olette kuulleet alusta asti" (1. Joh. 2:7)?

Eikö hän puhu ”kuuliaisuudesta vanhurskaudelle” (Room. 6:16) ja ”uskon kuuliaisuudesta” (Room. 1:5)?

Kun apostoli kehottaa kristittyjä Roomalaiskirjeen 12. ja 13. luvussa, eikö hän anna käskyjä ja sääntöjä? Ja eikö hän perusta kehotuksensa kymmeneen käskyyn? "Sillä nämä: älä tapa, älä varasta, älä himoitse – ja mikä tahansa muu käsky – sisältyvät tähän sanaan: rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Rakkaus ei tee lähimmäiselle pahaa; sen tähden rakkaus on lain täyttymys" (Room. 13:9–10).

Kymmenen käskyä esitetään tässä oppaaksemme ja säännöksemme, jota rakkaus auttaa meitä seuraamaan. Apostoli ei sano, että ”rakkaus vapauttaa laista” tai että ”rakkaus kumoaa lain”, vaan että ”rakkaus täyttää lain”. Rakkaus ei syrjäytä lakia eikä vapauta meitä kuuliaisuudesta sille; se tekee meidät kykeneviksi tottelemaan.

Rakkaus ei tee varastamisesta, himoitsemisesta tai muista lain rikkomuksista ei-syntiä kristitylle – kuten jotkut näyttävät ajattelevan – vaan se vaikuttaa meissä niin syvästi ja pakottavasti, että emme toimi vastahakoisesti tai pelosta, vaan iloisesti, kaikessa suurissa ja pienissä asioissa, niin kuin laki meitä ohjaa. Kyllä, Kristus on ”lunastanut meidät lain kirouksesta”, mutta ei varmasti itse laista; sillä se merkitsisi vapauttamista itse Jumalan tahdosta.

Muissa kirjeissä viitataan samalla tavoin kymmeneen käskyyn todellisen ja vanhurskaan elämän perustana. Puhuessaan perhesuhteesta apostoli esittää moraalilain kuuliaisuuden perustaksi: ”Lapset, olkaa kuuliaiset vanhemmillenne Herrassa, sillä se on oikein. Kunnioita isääsi ja äitiäsi – tämä on ensimmäinen käsky, johon liittyy lupaus – jotta menestyisit ja eläisit kauan maan päällä” (Ef. 6:1–3).

Tässä hän kirjoittaa Herrassa oleville, ei juutalaisille vaan pakanoille, ja vaatii kuuliaisuutta ja kunnioitusta viidennen käskyn nimessä. Ja kuitenkin, jos jokin velvollisuus olisi voitu jättää kristillisen rakkauden varaan ilman lain viittausta, se olisi varmasti ollut uskovan lapsen suhde vanhempiinsa. Oliko apostoli siis lakihenkinen, kun hän ohjasi efesolaiset moraalilain puoleen elämän säännöksi? Eikö hän tiennyt, että he olivat ”ei lain alla, vaan armon alla”?

Jaakobin kirjeessä löydämme samanlaisia kehotuksia moraalilakiin kristillisen elämän ohjeena. Hän selvästi puhuu kymmenestä käskystä, sillä hän lainaa kahta niistä (2:11) esimerkkeinä laista. Tätä lakia hän kehottaa kristittyjä:

- ”katsomaan siihen” (1:25)
- ”pysymään siinä” (1:25)
- ”täyttämään sen” (2:8)
- ”pitämään sen” (2:10)
- olemaan ”lain tekijöitä” (4:11)

Hän kutsuu tätä lakia “vapauden laiksi”, jopa “täydelliseksi vapauden laiksi”. Tämä palauttaa meidät psalmistin kokemukseen: “Minä vaellan avaralla paikalla, sillä minä etsin sinun käskyjäsi” (Ps. 119:45). Sillä laki on orjuutta vain anteeksiantamattomalle. Todellinen kuuliaisuus on vapautta, ja todellinen vapaus on kuuliaisuutta laille. Apostoli iloitsee tästä laista niin paljon, että hän kutsuu sitä “kuninkaalliseksi laiksi” ja “täydelliseksi laiksi”, ja julistaa autuaiksi ne, jotka eivät ole vain kuulijoita vaan tekijöitä.

Oliko tämä apostoli unohtanut, että olemme “ei lain alla, vaan armon alla”? Jotkut sanovat, että hän kirjoitti juutalaisille. Kyllä – mutta uskoville juutalaisille, aivan kuten Paavali kirjoitti hebrealaisille ja roomalaisille. Tarkoitetaanko siis, että juutalaiselle on yksi evankeliumi ja pakanalle toinen? Että juutalainen on vielä lain alla eikä armon alla? Eivätkö kaikki kansat ole Kristuksessa täysin yhtä?

Jos vastaväitteellä lain käytöstä olisi painoa, sen pitäisi koskea kaikkea käskymuotoista opetusta. Perusteet, joilla moraalilaki torjutaan, koskevat juuri sen käskymuotoa.

Laki itsessään myönnetään hyväksi, ja sen rikkominen synniksi – esimerkiksi varastaminen tai valehteleminen. Mutta koska se tulee muodossa “tee” tai “älä tee”, sen väitetään olevan sopimaton lunastetulle ihmiselle! Jos se vain sanoisi “varastaminen on väärin”, se kelpaisi – mutta kun se sanoo “älä varasta”, se muka muuttuu sopimattomaksi!

Enkeleistä sanotaan heidän korkeimmaksi autuudekseen, että he “tekevät hänen käskynsä ja kuuntelevat hänen sanansa ääntä” (Ps. 103:20). Ja niistä, joiden rikkomukset Herra on poistanut, sanotaan, että he “muistavat hänen käskynsä tehdäkseen ne” (Ps. 103:18).

Jos siis laki olisi täysin erotettu uskovista, silloin enkelitkin olisivat orjuudessa – samoin ne, joiden synnit on annettu anteeksi ja joille on luettu “vanhurskaus ilman tekoja”. Anteeksiantamattomalle laki on orjuutta – mutta onko se sitä anteeksiannetulle? Vihaavatko vai rakastavatko he sitä? Pelkäävätkö vai iloitsevatko he siitä? Tottelevatko vai hylkäävätkö he sen? heidän “mietiskelynsä kaiken päivää” (Ps. 119:97)? Silti on ihmisiä, jotka sanovat, että laki on kumottu uskovalta, jotka eivät katso suopeasti niitä, jotka kuuntelevat lakia, vaan pitävät heitä huonosti opetettuina ja tietämättöminä ihmisinä, jotka – jos he ylipäätään ovat Kristuksessa – ovat vain alimmalla tasolla olevia kristittyjä, vähäisimpiä taivasten valtakunnassa.

Ja tämän väitetään olevan uskotun evankeliumin oikea tulos! Tätä kutsutaan korkeamman kristillisyyden olennaiseksi osaksi ja välttämättömäksi oikean käsityksen saamiseksi pyhän asemasta Jumalan edessä. Sen hyväksyminen nähdään todellisen hengellisyyden merkinä, ja sen kieltäminen epätäydellisen tiedon ja ahtaan teologian todisteena!

Me emme löydä Raamatusta tällaista hengellisyyttä emmekä tällaista kristillisyyttä. Tämä on luvallisuutta, ei vapautta; vapautta tehdä syntiä, ei vapautta synnistä. Se voi olla hengellistä tunteilua, mutta ei todellista hengellisyyttä. Se on sairaalloista uskonnollisuutta, joka väittäessään korkeampaa tasoa kuin pelkkä laki, itse asiassa etäännyy siitä terveestä ja aidosta Jumalan tahdon mukaisuudesta, joka syntyy Hänen käskyjensä rakastamisesta ja tutkimisesta. Se rakentaa uuden, inhimillisen mittapuun vanhan, jumalallisen mittapuun rinnalle – ellei jopa sen vastakohtaksi.

“Ei ilman lakia Jumalalle”, sanoo apostoli; päinvastoin, “Kristuksen lain alainen” (1. Kor. 9:21), ja silti hän ymmärsi hyvin, mitä on olla “ei lain alla, vaan armon alla”.

Tämä vastenmielisyys lakia kohtaan elämän ohjeena ja oppaana oikean ja väärän tuntemisessa ei lupaa mitään hyvää. Se ei muistuta lainkaan apostolin iloa Jumalan laista sisäisen ihmisen mukaan, vaan näyttää pikemminkin pelolta sen puhtautta ja tutkivaa valoa kohtaan. Se näyttää enemmän antikristuksen hengeltä kuin Kristuksen hengeltä – sen hengeltä, jonka tunnusmerkki on laittomuus (anomiam, “ilman lakia”), eikä sen hengeltä, joka kuuliaisena Poikana aina teki Isän tahdon pyhän lain mukaisesti. “Minä iloitsen sinun tahtosi tekemisestä, Jumalani; sinun lakisi on minun sydämessäni.” Myönnetään, että “laki saa aikaan vihaa” (Room. 4:15), ja silti uskovalle lain uhkaukset eivät enää ole pelottavia. Myönnetään, että anteeksiannon ja hyväksynnän asiassa laki merkitsee hänelle vain sitä, että se on täytetty hänen Sijaisessaan.

Lailla ei ole mitään vaatimusta häneen nähden, joka voisi rikkoa hänen rauhansa tai sitoa hänen omatuntonsa. Se voi koskea häntä vain hänen Sijaisensa kautta. Se vanhurskaus, jossa hän seisoo Jumalan edessä, on “vanhurskaus ilman lakia” ja “ilman lain tekoja”. Hänessä yhä oleva synty ei anna laille mitään valtaa tai oikeutta esittää vanhoja vaatimuksiaan.

Hän seisoo yksin armossa ja iloitsen toivosta Jumalan kirkkaudesta, valmiina vastaamaan haasteeseen: “Kuka voi syyttää Jumalan valittuja?” “Kuka voi tuomita?”

Mutta vaikka kaikki tämä myönnetään, kysymme: mikä tässä vapauttaa hänet laista tai kuuliaisuudesta sille? Eivätkö kaikki nämä asiat ole juuri sitä varten, että hän voisi rakastaa ja pitää sen siunatun lain, jonka Jeesus piti? Eikö hänen pitäisi huutaa kuten lunastetut ennen häntä:

“Oi, johdattaisitpa minun tieni pitämään sinun käskysi” (Ps. 119:5)

“Älä anna minun poiketa sinun käskyistäsi” (jae 10)

“Olen iloinnut sinun todistustesi tiestä” (jae 14)

“Sieluni näännytä kaipauksesta sinun säädöksiisi” (jae 20)

“Anna minun ymmärtää sinun käskyjesi tie” (jae 27)

“Minä juoksen sinun käskyjesi tietä, kun sinä avarrat sydämeni” (jae 32)

Psalmien 19 ja 119 täytyy olla hyvin epämukavaa luettavaa niille, jotka ajattelevat, ettei pyhällä ole mitään tekemistä lain kanssa. Sanotaanko sitten, että tällaiset “lailliset” psalmit olivat vain Vanhan testamentin pyhiä varten?

42

Jos joku sanoo, ettei hän vastusta palvelusta vaan orjuutta, vastaan: kukaan ei puolusta orjuutta. Me tottelemme lakia lapseuden hengen ja lapsenomaisen rakkauden hengessä, aivan niin kuin Jumalan Poika sitä totteli. On kuitenkin huomionarvoista, että sana, jota apostoli käyttää puhuessaan suhteestaan lakiin, ei tarkoita papillista palvelusta, vaan orjan tehtävää: “että me palvelisimme [douleuo, olisimme orjia] Hengen uudessa tilassa” (Room. 7:6); “mielelläni minä itse palvelen Jumalan lakia” (jae 25); “antakaa jäsenenne vanhurskauden palvelijoiksi” (Room. 6:19).

Niin kuin hän iloitsi lain tarkimmasta noudattamisesta, niin hän kehottaa meitäkin iloitsemaan siitä.

Kun hän puhuu siitä, ettemme ole "lain alla" vaan "vapautetut laista", hänen tarkoituksensa on niin selvä, että sitä on vaikea ymmärtää väärin. Hänen koko perustelunsa on osoittaa, miten laki vaikuttaa syntisen asemaan Jumalan edessä – joko tuomitsemalla tai vanhurskauttamalla. Hän osoittaa, ettei laki voi vanhurskauttaa, vaan ainoastaan tuomita; ja että vanhurskautusta varten meidän on mentävä lain ulkopuolelle, sillä "lain teoista ei mikään liha tule vanhurskaaksi" (Room. 3:20).

Kaikessa, mikä koskee vanhurskautustamme – anteeksiantoa tai "hyvän omantunnon" saamista – emme ole lain alla. Mutta vapauttaako tämä meidät lain mukaisesta vaelluksesta? Tekeekö se kuuliaisuudesta vähemmän velvollisuuden? Ovatko lain rikkomukset enää syntiä?

Lain yhteenveto on:

"Rakasta Herraa, Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi... ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi" (Luuk. 10:27).

Eikö pyhä ole velvoitettu rakastamaan näin? Olisiko tällainen rakkaus orjuutta? Vaaditaanko kristitylle vapautta rakastaa tai olla rakastamatta mielensä mukaan?

Jos hän ei rakasta, eikö hän silloin tee syntiä? Vai tekeekö se, ettei hän ole lain alla vaan armon alla, rakkauden puutteesta ei-synnin? Onko kuuliaisuus valinnan asia eikä velvollisuus?

Jos joku vastaa: "Rakastamme kyllä Jumalaa koko sydämeistämme, mutta emme siksi, että laki käskee", vastaan: tämä kuulostaa uppiniskaisen lapsen hengeltä, joka sanoo vanhemmalleen: "Teen tämän, koska itse haluan, en siksi että käsket."

Niin kuin sapatin viettoa vastustavat olettavat päivän olevan kirous eikä siunaus, samoin lain noudattamista vastustavat olettavat lain olevan paha eikä hyvä – vihollinen eikä ystävä.

Sanokoot ihmiset mitä tahansa: kuuliaisuus laille on vapautta; lain noudattaminen on sopusointua, ei ristiriitaa. Lain tarkoitus – koettiinpa se tai ei – on pitää kaikki oikealla paikallaan ja oikeassa kulussa, niin ettei yhden vapaus vahingoita toisen vapautta, vaan jokaisella olisi mahdollisimman suuri todellinen vapaus vahingoittamatta itseään tai muita.

Laki ei estä todellista vapautta, vaan ainoastaan väärää vapautta. Se edistää ja ohjaa oikeaa vapautta, ja hillitsee vain väärää.

Niin kuin taivaan kappaleiden kohdalla, niin myös meidän. Niiden pysyminen määrätyillä radoillaan ei ole vain olemassaolon välttämättömyys, vaan myös niiden vapaus. Jos ne katkaisisivat siteensä ja lähtisivät vaeltamaan mielensä mukaan avaruudessa, järjestys katoaisi, sopusointu katoaisi, kauneus katoaisi – ja samalla myös vapaus.

Niiden vapaus riippuu kuuliaisuudesta niiden olemukseen kuuluville voimille ja pysymisestä niille määrätyillä radoilla. Tottelemattomuus toisi välittömästi törmäyksiä tähden ja tähden välillä, liikkeen pysähtymisen...

heidän iloiset liikkeensä pysähtyisivät, heidän riemukas valonsa sammuisi, syntyisi hävitys ja kuolema, tähti kasautuisi tähden päälle yleisessä perikadossa.

En voi ymmärtää, kuinka kukaan, jolla on oikea käsitys apostolin argumentista – ilman mitään teoriaa sitä tukemassa tai ilman henkilökohtaista tietoisuutta hengellisestä kamppailusta – olisi voinut ajatella tämän luvun viittaavan uskovan uudestisyntymättömään tilaan tai hänen siirtymävaiheeseensa, jossa hän hapuilee tietään lepoon.

Tämä luku antaa avaimen kokemukseen, joka muuten näyttäisi selittämättömältä; se ratkaisee pulmat, jotka ilman sitä olisivat kompastuskivi ja arvoitus. Se on Jumalan tunnustus pyhän sisäisestä taistelusta välttämättömänä kuritus- ja kasvatustilana, valon ja pimeyden vastakohtan kehittymisenä sekä osoituksena siitä, miten Jumala kirkastuu pyhiensä heikkouksissa ja heidän taisteluissaan pahan voimia vastaan.

Poista tämä luku, niin synnin olemassaolo sielussa kääntymyksen jälkeen jää selittämättömäksi. Se selittää anteeksiannettun ihmisen sisäisen sodankäynnin ja esittää apostolin kokemuksen esimerkkinä tästä taistelusta.

Edeltävät luvut kuvaavat ihmisen anteeksiannettuna, vanhurskautettuna, Kristuksen kanssa kuolleen ja ylösnousseena. Onko synti siis juurittu pois? Seitsemäs luku vastaa: ”Ei.” Se ei enää hallitse, mutta se taistelee. Se ei tuo takaisin tuomiota, orjuutta eikä epäilyä, mutta se herättää riitaa – taistelua, jota vanhurskautuksen täydellisyys ei estä eikä pyhityksen edistyminen pysäytä, vaan pikemminkin pahentaa, niin että ajoittain näyttää siltä kuin hengellisessä elämässä tapahtuisi taantumista eikä edistystä.

”Minä iloitsen Jumalan laista sisäisen ihmisen puolesta” (Room. 7:22) eivät ole etsijän, epäilijän tai puoliksi uudestisyntyneen ihmisen sanoja, vaan sellaisen, joka oli oppinut sanomaan yhdessä aiempien pyhien kanssa: ”Kuinka rakastankaan sinun lakiasi” (Ps. 119:97), ja vielä enemmän yhdessä Messiaan itsensä kanssa: ”Minä iloitsen sinun tahtosi tekemisestä, minun Jumalani, ja sinun lakisi on minun sydämessäni” (Ps. 40:9).

”Mutta mielelläni minä itse palvelen Jumalan lakia” (Room. 7:25) on sen ihmisen kieltä, jolle kuuliaisuudesta oli tullut autuus ja joka ei ainoastaan katsellut täydellistä vapauden lakia, vaan myös pysyi siinä (Jaak. 1:25), ja jonka arvioissa vanhurskauden palveleminen (Room. 6:18), Jumalan palveleminen (Jae 22), Herran palveleminen ja Jumalan lain palveleminen olivat toistensa vastineita.

Mutta sitten tämä sama Paavali, joka oli kuollut ja noussut ylös Kristuksen kanssa, joka oli ollut kolmannessa taivaassa, lisää: ”Minä näen jäsenissäni toisen lain, joka sotii mieleni lakia vastaan ja vie minut vangiksi synnin lakiin, joka on jäsenissäni. Minä viheliäinen ihminen, kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?... Niin minä siis itse mielelläni palvelen Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia” (Room. 7:23–25). Tämä ei ole uudestisyntymättömän eikä puoliksi uudestisyntyneen ihmisen kieltä.

Kun hän kuitenkin lisää: ”Minä olen lihallinen, myyty synnin alle” (jae 14), kuvaako hän todella Paavalia, Kristuksessa olevaa uutta luomusta? Kyllä kuvaa; ja ne, jotka pitävät mahdottomana, että pyhä voisi puhua näin, tuntevat vain vähän syntiä – ja vielä vähemmän itseään. Oikea käsitys synnistä, yhdestäkin synnistä tai synnin murusesta (jos sellaista on olemassa), paljastaisi sen ahdistavan tuntemuksen, jonka apostoli tässä kuvaa – tuntemuksen, jota kahdenkymmenen tai kolmenkymmenen vuoden hengellinen edistyminen pikemminkin voimistaisi kuin heikentäisi. Ne erehtyvät suuresti arvioidessaan pahaa, jotka ajattelevat, että juuri syntien paljous synnyttää katkeran huudon: ”Minä olen lihallinen.” Yksikin jäljelle jäänyt synti tuottaisi tässä ilmaistun tunteen. Mutta missä on se pyhä, jonka synnit on vähennetty yhteen? Kuka voi sanoa: ”Tarvitsen verta ja Henkeä vähemmän kuin kaksikymmentä vuotta sitten”?

On pelättävissä, että jotkut vievät käsityksensä ”ei mitään kadotustuomiota”, Kristuksen kanssa ylönousemuksesta ja uuden ihmisen täydellisyydestä niin pitkälle, ettei kääntymyksen jälkeiselle taistelulle jää lainkaan tilaa. He eivät näe, että vaikka kääntymys tyynnyttää yhdenlaisen myrskyn, se nostaa toisen, joka kestää koko elämän. Tällaisille ihmisille Roomalaiskirjeen seitsemäs luku on yhtä suuri kiusaus kuin yhdeksäs luku niille, jotka kieltävät Jumalan suvereenisuuden: molemmat huomaavat, että heidän teologiansa olisi helpommin hallittavissa ilman näiden lukujen pakottamia selityksiä ja tarkennuksia.

He näyttävät opettavan, että uudestisyntynyt ihminen koostuu kahdesta persoonasta, kahdesta yksilöstä – vanhasta ihmisestä ja uudesta ihmisestä – ikään kuin kahdesta erillisestä ja itsenäisestä olenosta, enkelistä ja paholaisesta, jotka on kytketty yhteen: vanha muuttumattoman paha, uusi täydellinen ja synnitön. Tällöin herää kysymys:

1. Kuka on vastuussa tehdyistä synneistä? Ei uusi ihminen, sillä hän on ”täydellinen”; eikä hän voi olla vastuussa pahasta, ellei hän itse tee syntiä tai auta vanhaa ihmistä syntiin. Hyvä ja paha ihminen, suljettuina samaan vankilaan, eivät olisi yksimielisiä; mutta edellinen ei kokisi olevansa vastuussa jälkimmäisen synneistä. Daavidin tavoin hän voisi surra asuvansa Mesekissä, tai Lootin tavoin vaivata vanhurskasta sieluaan ympärillään tehdyistä teoista, mutta ei ottaisi syyllisyyttä itselleen toisen rikkomuksista. Siis yksin vanha ihminen on syntinen!
2. Kuka saa anteeksiannon? Vanha vai uusi? Ei uusi, sillä hän on täydellinen. Tuskin voidaan väittää, että hän saisi anteeksi vanhan ihmisen synnit. Siis vanhan ihmisen täytyy tunnustaa synti ja saada anteeksianto sekä tulla pestyksi veressä. Vai eikö anteeksiantoa tarvita tai ole mahdollista? Ovatko vanhan ihmisen synnit anteeksiantamattomia? Jos eivät, miksi häntä sanotaan toivottoman pahaksi?
3. Mitä vanhalle ihmiselle tapahtuu kuolemassa? Joutuuko hän helvettiin? Ja jos ei, mitä hänelle tapahtuu? Häviääkö hän olemattomiin? Jos hän on syntinen eikä hänen syntejään anneta anteeksi, mitä hänelle ja hänen synneilleen tehdään?

4. Kenen puolesta Kristus kuoli? Ei uuden ihmisen, sillä hän on täydellinen luomisestaan asti. Silloin sen täytyi olla vanhan ihmisen puolesta – ja yksin hänen – koska juuri hän tekee syntiä.
5. Kuka kuolee, haudataan, nousee ja astuu ylös Kristuksen kanssa? Ei vanha ihminen – hän ei nouse eikä istu taivaallisissa. Eikä uusi ihminen – hän ei kuole eikä häntä haudata.
6. Kuka syntyi uudesti? Ei uusi ihminen; hän ei tarvinnut muutosta. Ei vanha ihminen; hän ei kyennyt siihen.
7. Kuka edistyy? Ei vanha ihminen – hän ei voi parantua. Ei uusi – hän on täydellinen. Näin ei jäisi tilaa sille, että ”sisäinen ihminen uudistuu päivä päivältä” (2. Kor. 4:16). Raamattu opettaa, että koko ihminen edistyy, kasvaa ”Jumalan tuntemisessa” (Kol. 1:10), vanhan osan heikentyessä ja uuden vahvistuessa, ja että yksilö kasvaa synnin vihassa, rakkaudessa Jumalaa ja Kristusta kohtaan, vanhurskasta lakia ja kaikkea kaikessa pyhässä. Mutta kuinka ne, jotka vaativat uuden ihmisen täydellisyyttä ja vanhan muuttumattomuutta, voivat opettaa edistystä, sitä emme ymmärrä.

Nämä kysymykset, näin esitettyinä ja vastattuina, johtavat meidät yksinkertaiseen johtopäätökseen: apostolin kieli on kuvaannollista. ”Ei lainkaan kuvaannollista”, sanoi eräs ystävämme. ”Tässä ei ole mitään kuvaa. Vain rationalisti sanoisi niin. Raamatun sanat ovat kaikki todellisia ja kirjaimellisia.” Todellisia – sen myönnän; mutta eivät aina kirjaimellisia. Raamatussa on kielikuvia. Kun Herra sanoi: ”Varokaa fariseusten hapatusta” (Matt. 16:6), Hän käytti kuvaa, ja opetuslapset erehtyivät ottaessaan sanat kirjaimellisesti. He olivat rationalisteja. Kun Hän sanoi: ”Teidän täytyy syntyä uudesti” (Joh. 3:7), Hän käytti kuvaa, ja Nikodemos erehtyi tulkitessaan sanat kirjaimellisesti. Hän oli rationalisti. Opetuslapset ja Nikodemos tekivät kirjaimellisuudellaan Herran sanat mielettömiksi. Samoin tekevät jotkut meidän keskuudessamme opetuksellaan vanhasta ja uudesta ihmisestä.

Jos tässä ei olisi kielikuvaa, silloin täytyisi olla kaksi ruumista, kaksi sielua ja kaksi henkeä – vanhan ja uuden ihmisen – sillä ihminen koostuu ruumiista, sielusta ja hengestä. Ja jos tässä ei ole kuvaa, ei ole kuvaa myöskään Hesekielin 36:26:ssa: ”Minä annan teille uuden sydämen ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne; minä otan pois kivisydämenne ja annan teille lihasydämen.” Tällöin olisi väitettävä, että Jumala kirjaimellisesti ottaa yhden sydämen pois ja panee toisen tilalle – poistaa kiven ja asettaa lihan – jolloin vanha luonto katoaisi kokonaan ja uusi hallitsisi yksin.

Me tiedämme, että sielussa on taistelu. Mutta se ei ole kahden henkilön tai persoonan, erillisten yksilöiden välinen, vaan yhden henkilön kahden osan välinen. Tässä tapauksessa tuo yksi henkilö on Paavali – ennen Saul, nyt Paavali. Hän kokee olevansa vastuussa vanhan ihmisen synneistä; hän saa anteeksiannon niille; sillä vanha ihminen on vain toinen nimi osalle hänen omaa itseään. Paavali syntyi uudesti, kuoli ja nousi Kristuksen kanssa. Hänet ”synnyttiin uudesti” ei niin, että häneen olisi asetettu jokin vieras aines nimeltä ”uusi luomus”, vaan siten, että hänestä tuli uusi luomus. Koko ihminen kääntyy, pukeutuu Kristukseen, pestään Hänen veressään ja puetaan Jumalan vanhurskauteen – sielu, henki, omatunto, ymmärrys ja tahto. Nämä eivät tule heti

täydellisiksi, mutta muutos alkaa uudestisyntymässä, ja vaikka on kaksi keskenään taistelevaa tekijää, on vain yksi vastuullinen minä, yksi persoona.

Tämä mystiikka vanhasta ja uudesta ihmisestä perustuu samanlaiseen sekaannukseen kuin se, jossa vanhurskauttaminen ja pyhitys sekoitetaan toisiinsa. Apostolin käyttämä ”vanha ihminen” tarkoittaa joskus entistä lainalaista asemaamme ja toisinaan entistä moraalista tilaamme. Ensimmäisessä merkityksessä vanha ihminen on ”ristiinnaulittu” ja ”riisuttu pois” kerta kaikkiaan uskon kautta, kun lakkaamme luottamasta lihaan (Fil. 3:3). Siinä mielessä se ei parane, vaan pannaan kokonaan syrjään. Toisessa merkityksessä tapahtuu päivittäinen vanhan riisuminen ja uuden pukeminen. Se on kuin Kristuksen päällemme pukeminen, joka tapahtuu kerran vanhurskauttamisessa, mutta myös vähitellen uudistumisen prosessissa. Siksi yhdessä kohdassa sanotaan: ”Te olette... pukeneet Kristuksen” (Gal. 3:27) ja toisessa: ”Pukekaa yllenne Herra Jeesus Kristus” (Room. 13:14). Näiden kahden sekoittaminen on tärkein niiden virheiden lähde, joita olemme paljastaneet.

Tämä mystiikka tai sekaannus on vakava asia. Sitä on toisinaan opetettu niin, että ihmiset ovat alkaneet uskoa, että heidän rauhansa perustuu uuden ihmisen täydellisyyteen tai synnittömyyteen. Heille opetettiin, ettei uusi ihminen voi tehdä syntiä, että kaikki synti tulee vanhasta ihmisestä, jonka he ovat riisuneet pois, eikä heidän siksi tarvitse vaivata itseään synnillä. Epäilemättä joidenkin omatunto vetäytyi tällaisen lainvastaisuuden täysimääräisestä soveltamisesta, mutta toiset jatkoivat synnissä – ei niinkään siksi, että armo olisi runsastunut, vaan koska heidän ei katsottu olevan vastuussa tehdyistä synneistä. Heissä oleva uusi ihminen ei tehnyt syntiä; vanha ihminen teki kaiken – ja mitä muuta voikaan odottaa sellaiselta, joka on täysin parantumaton!

Näin perustukset tuhoutuivat: sovituksen perusta ei ollutkaan synninkantajan veri, vaan uusi ihminen; rauhan perusta ei ollut täydellinen Kristus, vaan täydellinen minä. Vieläpä Kristuksesta tehtiin synnin palvelija, ja kaikenlainen pahuus oikeutettiin sillä perusteella, ettei uusi ihminen voinut tehdä syntiä. Tämä oppi, sellaisena kuin se joskus esitetään, ei ensi silmäyksellä vaikuta huonolta. Se näyttää uskottavalta, koska se väittää perustuvansa juuri Raamatun sanoihin. Mutta pieni tarkastelu, vähäinkin erittely, riittää osoittamaan, että jos sitä sovellettaisiin johdonmukaisesti, sen vaikutuksena olisi vastuun tunteen häviäminen, synnintunnon heikkeneminen, omantunnon turtuminen, syntisen rauhan perustan siirtäminen Kristuksesta omaan itseensä, vihmontaveren tekeminen tarpeettomaksi, henkilökohtaisen pyhityksen estyminen ja Pyhän Hengen työn syrjäyttäminen sielussa. Sillä jos tämä oppi olisi totta, Hengelle ei jäisi mitään tehtävää, enempää kuin verellekään, koska Hän ei voisi vaikuttaa vanhassa ihmisessä eikä tarvitsisi vaikuttaa uudessa.

On myös väitetty, Room. 7:17:n perusteella – ”En siis enää minä sitä tee, vaan synti, joka minussa asuu” – ettei kristitty ole vastuussa synnistä, joka tehdään hänen paremman tahtonsa vastaisesti, ja vieläpä ettei kristityn synti ole oikeastaan syntiä lainkaan. Mutta tässä apostoli ei vapauta itseään vastuusta, vaan selittää tosiasian ja antaa ratkaisun vaikeuteen. Jakeessa on yksi niistä itämaisille kielille ominaisista kieltomuodoista, joita inhimillisen puheen rajallisuus tekee tarpeellisiksi, jotta suuri mutta monimutkainen totuus voitaisiin tuoda esiin. Kohta on vain yksi monista, joissa esiintyy sama näennäisesti ristiriitainen ilmaisutapa. Muita ovat: ”Minä elän, en enää minä, vaan Kristus elää minussa” (Gal. 2:20); ”Naimisissa oleville minä määrään – en minä, vaan Herra” (1. Kor. 7:10);

”Minä tein työtä... en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka oli minun kanssani” (1. Kor. 15:10); ”Ette te ole ne, jotka puhuvat, vaan teidän Isänne Henki puhuu teissä” (Matt. 10:20); ”Sellaisesta minä kerskaan, mutta itsestäni en kerskaa” (2. Kor. 12:5). Näistä esimerkeistä on selvää, ettei apostoli Room. 7:17:ssä tarkoittanut kieltää persoonaansa, vastuutaan tai vapauttaan, vaan yksinkertaisesti ilmaista, että hänessä oli hallitseva pahan voima tai elementti, jonka tiedostaminen johti sanoihin: ”Minä olen lihallinen, myyty synnin alle” ja huudahdukseen: ”Minä viheliäinen ihminen! Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista?”

Se, että jotkut eivät halua nähdä tätä lukua pyhän jokapäiväisen taistelun selityksenä, ei ole lainkaan varma merkki heidän uskonnostaan tai teologiastaan. Se, että rauha Jumalan kanssa Kristuksen veren kautta on sodankäynnin alku, näyttää meistä yhdeksi väistämättömmistä evankeliumin johtopäätöksistä, olipa kyse Kristuksen tai Paavalin evankeliumista. Itse asiassa se ulottuu vielä kauemmas, ensimmäiseen lupaukseen naisen siemenestä ja käärmeen siemenestä; ja tämä sota, niin sisäinen kuin ulkoinen, on täyttänyt jokaisen pyhän elämän alusta asti. Apostolinen taistelu on vain patriarkaalisesta toistosta. Abel ja Stefanus, Nooa ja Pietari, Abraham ja Paavali liikkuvat samalla taistelukentällä, sillä seurakunta on yksi, sen liitto yksi, sen sota yksi, sen voitto ja kirkkaus yksi. Jokainen pyhä on ”huokaillut kuormitettuna”; huokaus on syventynyt valon lisääntyessä, ja Uuden testamentin vapauden täyteys ei ole vähentänyt, vaan pikemminkin voimistuttanut taistelua.

Voi kuvitella Daavidin tai Elian hämmentyneinä tästä päättymättömästä sodasta. Kuinka kiitollisia he olisivat olleet Roomalaiskirjeen seitsemännestä luvusta, sillä— mysteerin selkeytyminen! Silti he taistelivat eteenpäin, niin kuin ihmiset taistelevat hämärässä tai sumussa; he päättivät juoksunsa ja saivat kruununsa. Ja pitäisikö meidän näinä viimeisinä päivinä heittää pois se avain tähän mysteeriin, jonka Pyhä Henki on antanut meille Paavalin kautta? Vai pyrkisimmekö pääsemään eroon mysteeristä kieltämällä itse taistelun olemassaolon? Tukahduttaisimmeko omantunnon kutsumalla synniksi sitä, mikä ei muka ole syntiä? Vähättelisimmekö rikkomusta siksi, että se löytyy pyhästä? Istuisimmeko levollisina pahan alla, koska sen teki vanha ihminen eikä uusi, liha eikä henki? Ruokkisimmeko hengellistä ylpeyttämme kutsumalla sisäistä taistelua poikkeavaksi ja tarpeettomaksi kristillisen elämän vaiheeksi ja selittämällä sen puutteellisella opetuksella, heikolla uskolla tai juutalaisen orjuuden säilyttämisellä?

Voimme tässä huomata myös 1. Joh. 3:9: ”Ei yksikään Jumalasta syntynyt tee syntiä.” Tämä ei voi tarkoittaa, ettei kukaan uudestisyntynyt enää koskaan tekisi syntiä; siinä tapauksessa maan päällä ei olisi yhtäkään kristittyä. Apostoli olettaa luvussa 1:7–8, että kristitty tekee syntiä; vieläpä ettei hän uskalla sanoa olevansa synnitön tekemättä Jumalaa valehtelijaksi ja osoittamatta, ettei totuus ole hänessä. Hän tarkoittaa vakuuttaa, että Jumalasta syntyminen on ainoa tie vapautukseen synnistä ja että pyhyys on Jumalasta syntyneen todellinen ja luonnollinen seuraus.

Tällainen ilmaisutapa on tavallinen: ”Ei kukaan meistä elä itselleen eikä kukaan kuole itselleen” (Room. 14:7), toisin sanoen sellainen elämä meidän tulisi elää. ”Hän on Jumalan palvelija sinulle hyväksi” (Room. 13:4), toisin sanoen niin olisi, jos hän täyttäisi tehtävänsä. Lisäksi sanotaan: ”Hän ei voi tehdä syntiä, koska on Jumalasta syntynyt”, eli synti on täysin vastoin hänen luontoaan.

Katso myös seuraavia kohtia: ”Hyvä puu ei voi tuottaa huonoa hedelmää” (Matt. 7:18), eli se on vastoin sen luontoa, vaikka niin joskus tapahtuukin; ”Niin kauan kuin sulhanen on heidän kanssaan, he eivät voi paastota” (Mark. 2:19), eli se olisi sopimatonta ja luonnonvastaista. Vertaa myös kohtiin: Luuk. 11:7; 14:20; Joh. 7:7; 8:43; 9:4; 12:39; Apt. 4:16, 20; 1. Kor. 2:14; 10:21; 2. Kor. 13:8. Nämä kohdat osoittavat, että ”ei voi” tarkoittaa usein, ei sitä, ettei asia tapahtuisi tai voisi tapahtua, vaan että se on täysin vastoin asioiden luonnetta.

”Jokainen, joka pysyy hänessä, ei tee syntiä” (1. Joh. 3:6); toisin sanoen tämä on todellinen ja ainoa suoja synniltä. Jumalan siemen pysyy meissä, sillä meidät on ”uudestisyntyetty, ei katoavasta siemenestä, vaan katoamattomasta, Jumalan sanan kautta” (1. Piet. 1:23).

8. Todellinen uskontunnustus ja todellinen elämä

Evankeliumin totuuden aakkoset ovat: ”Kristus kuoli meidän syntiemme tähden” (1. Kor. 15:3). Tämän kautta me pelastumme, saamme rauhan Jumalan kanssa ja ”pääsyn tähän armoon, jossa me nyt pysymme” (Room. 5:2).

Mutta se, joka näin uskoo, tulee myös osalliseksi Kristuksesta (Hepr. 3:14), osalliseksi jumalallisesta luonnosta (2. Piet. 1:4), osalliseksi taivaallisesta kutsusta (Hepr. 3:1), osalliseksi Pyhästä Hengestä (Hepr. 6:4) ja osalliseksi Hänen pyhydestään (Hepr. 12:10). Vakuutensaantajansa persoonassa hän on sekä kuollut että noussut; hän on myös noussut taivaaseen valtaistuimelle ja istuu Kristuksen kanssa taivaallisissa (Ef. 2:6). Hänen elämänsä on kätkeytyä Kristuksen kanssa Jumalassa (Kol. 3:3).

Se, mitä hän tulee olemaan Herran ilmestymisen päivänä, hänet katsotaan jo nyt sellaiseksi, ja Jumala kohtelee häntä sen mukaisesti. Usko kehottaa häntä yhdessä suhteessa katsomaan eteenpäin kohti kirkkautta, mutta toisessa suhteessa katsomaan taakse päin tähän väsyttävään maahan ikään kuin hän olisi jo päättänyt vaelluksensa. ”Te olette tulleet Siionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin” (Hepr. 12:22).

Kristitty on siis varmasti kutsuttu olemaan johdonmukainen ja päättäväinen sekä iloinen; ei tämän maailman mukainen (Room. 12:2), vaan tulevan maailman, jossa hän jo uskon kautta asuu. ”Millaisia teidän tuleekaan olla pyhässä vaelluksessa ja jumalisuudessa” (2. Piet. 3:11).

On toisinaan valitettu, että jotkut, jotka ovat innokkaita näiden niin sanottujen ”korkeampien oppien” puolesta, eivät ole yhtä huolellisia ”hyvien tekojen harjoittamisessa” eivätkä yhtä tarkkoja kristillisyyden ”pienemmissä moraalisisissa asioissa” kuin voisi odottaa. He eivät ole yhtä avarasydämiisiä, anteliaita, avokätisiä tai nöyriä kuin monet, joiden valo on himmeämpi. Lisäksi he ovat olleet ylimielisiä, taipuvaisia halveksimaan muita pimeinä ja huonosti opetettuina ja osoittaneet hengellistä ylemmydentunnettaan epäystävällisin tavoin tai sanoin.

Näin ei voi olla. Suurempi tieto – mutta vähemmän rakkautta! Korkeammat opit – mutta matalampi moraalit! Väitetään istuttavan Kristuksen kanssa taivaallisissa, mutta vaelletaan lihassa, ikään kuin ylpeinä omasta korotuksestaan Jumalan oikealle puolelle! Puhutaan uuden ihmisen täydellisyydestä, mutta tuodaan esiin vanhan ihmisen pahimpia piirteitä!

Totisesti, sen, joka on ”noussut Kristuksen kanssa”, tulisi olla Ylösnouseen kaltainen. Hänen odotetaan olevan sävyisä ja nöyrä, lempeä ja rakastava, yksinkertainen ja vilpitön, ystävällinen ja auttavainen, antelias ja avokätinen, ei helposti ärsyyntyvä tai loukkaantuva, avoin ja rehellinen – ei itseksä, ahdas, ahne, omahyväinen, maailmallinen tai haluton oppimaan.

Raamattu on ihmeellisen tasapainoinen kaikissa osissaan; olkoon myös sen tutkimisemme tasapainoista, jotta meistä tulisi tasapainoisia ihmisiä. Profeetallisen sanan tutkiminen ei saa syrjäyttää Sananlaskujen tutkimista, eikä jälkimmäistä pidä tutkia vain löytääksemme siitä jälkiä niin sanotuista ”korkeammista opeista”.

ylimielinen = ylpeä, halveksiva, haughtinen

Joita tästä kirjasta voidaan löytää. Emme saa sivuuttaa arkisia, pieniä ja tavallisia asioita. Meidän tulee kumartua myös elämän vähäisiin moraalisiin velvollisuuksiin, kohteliaisuuksiin ja rehellisyyden muotoihin. Emme saa pitää niitä Raamatun kohtia, jotka käsittelevät näitä asioita, latteina tai vanhentuneina, vaan meidän tulee soveltaa niitä jokaisessa päivittäisen vaelluksemme askeleessa ja iloita niistä ainoan viisaan Jumalan viisautena.

On olemassa turmeltunut kirjallinen maku, joka ei niinkään synny huonon lukemisen seurauksena kuin yhdenlaisten – ehkäpä jännittävämpien – kirjojen yksipuolisesta lukemisesta. Samoin on olemassa turmeltunut hengellinen maku, joka ei välttämättä johdu harhaopista tai huonojen kirjojen tutkimisesta, vaan Raamatun lukemisen puolueellisuudesta. Se ilmenee siinä, että jotkut osat asetetaan toisten edelle tai että muita kohtia tutkitaan vain sikäli kuin niistä löytyy viittauksia omiin lempitotuuksiin.

Ravittakoon siis koko sielua koko Raamatun tutkimisella, jotta sen eri osien ja kykyjen kasvussa ei olisi epäsäännöllisyyttä tai epätasapainoa. Varokaamme ”kutisevia” korvia ja silmiä. Emme saa olla ”lapsia”, jotka eivät kykene sulattamaan vahvaa ruokaa ja jotka ovat ”taitamattomia vanhurskauden sanassa” (Hepr. 5:13). Mutta meidän on myös varottava epätasapainoisen teologian ja hatarasti kootun uskontunnustuksen liiallisia nousuja.

Todellinen kristillisyyden on terve ja voimakas – ei pehmeä, sairas tai tunteellinen; mutta ei myöskään kova, kuiva, epämiellyttävä tai kylmä. ”Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltänne; pahuudessa olkaa lapsia, mutta ymmärrykseltänne olkaa täysi-ikäisiä” (1. Kor. 14:20). Me emme tarvitse vain korkeaa ja täyteläistä teologiaa, vaan teologiaa, joka toteutuu elämässä, joka näkyy jalosti jokapäiväisissä teoissa ilman mitään sellaista, mitä maailma kutsuu ”tekopyhäksi hurskasteluksi” tai teennäiseksi hymyilyksi. Mitä korkeampi teologia on, sitä korkeampi ja miehekkäämpi tulisi siitä seuraavan elämän olla.

Sen tulisi antaa kristilliselle luonteelle ja käytökselle jumalallinen ryhti ja yksinkertaisuus; todellinen arvokkuus ilman ylpeyttä, jäykkyyttä tai kylmyyttä; todellinen tahdonlujuus ilman itsepäisyyttä, oikullisuutta tai ailahtelevuutta. Mitä korkeampi oppi on, sitä enemmän sen tulisi saattaa meidät kosketuksiin Jumalan mielen kanssa – joka on ”totuus” – ja Jumalan tahdon kanssa – joka on ”laki”.

Se, joka päättelee, että päästyään ”korkeampien oppien” alueelle hän voi nousta lain, uskontunnustusten, seurakuntien tai arkisten velvollisuuksien yksityiskohtien yläpuolelle, saa varoa turtunutta omaatuntoa, itse rakennettua uskontoa ja kuritonta elämää.

Vaikka meidät on ”korotettu korkealle”, me ”katsomme alhaisia” (Ps. 138:6). Arvostamme kirjeiden ylevää opetusta, mutta arvostamme yhtä lailla ”lakia ja profeettoja”. Kuuntelemme apostolista opetusta ja opimme sanomaan: ”Minä olen Kristuksen kanssa ristinnaulittu, enkä enää elä minä, vaan Kristus elää minussa” (Gal. 2:20); emme kuitenkaan käännä selkäämme apostolisille kehotuksille ikään kuin ne olisivat arvoamme alempia:

”Pankaa pois valhe”; ”Puhukaa totta, kukin lähimmäisensä kanssa”; ”Joka on varastanut, älköön enää varastako”; ”Kaikki katkeruus, kiivastus, viha, huuto ja herjaus poistettakoon teistä” (Ef. 4:25, 28–29); ”Haureutta tai ahneutta älköön edes mainittako teidän keskuudessanne... ei myöskään riettautta, tyhjää puhetta tai rivoja vitsejä” (Ef. 5:3–4); ”Pankaa pois kaikki tämä: viha, kiivastus, pahuus, herjaus, ruma puhe”; ”Älkää valehdelko toisillenne, koska olette riisuneet pois vanhan ihmisen tekoineen” (Kol. 3:8–9).

Jos joistakuista tuntuu oudolta kuulla, että lunastetun ja ylösnousseen ihmisen tulee olla lain tekijä, eikö vielä oudommalta tunnu se, että sellaiselle, jolle on uskottu palvelutehtävä, annetaan näin yksityiskohtaisia käskyjä: ”ei viinin orja, ei tappelija, ei häpeällisen voiton pyytäjä... ei riitaisa, ei ahne” (1. Tim. 3:3)? Nämä ovat Pyhän Hengen käskyjä, ja ne ovat lakia aivan yhtä todellisesti kuin se laki, joka julistettiin Hoorebilla tulen ja pimeyden keskellä.

Todellinen kysymys meidän kohdallamme (kuten olemme nähneet) ei ole, tottelemmeko tätä tai tuota lakia, vaan tottelemmeko ylipäätään mitään lakia. Jos kuuliaisuus apostoliselle laille ei ole legalismia, ei myöskään kuuliaisuus moraaliselle laille ole sitä. Ja jos ykseytemme Kristuksessa vapauttaa meidät moraalisesta laista tai irrottaa meidät siitä, se vapauttaa ja irrottaa meidät kaikesta laista ylipäätään; sillä kaikki laki, käsky ja määräys, joka Raamatussa esiintyy, on saman Jumalan Hengen antamaa – olipa se Mooseksen kirjassa tai Roomalaiskirjeessä.

Me tiedämme toki, että se, mikä on puhtaasti rituaalista tai seremoniallista, on poistunut, koska Kristus on täyttänyt sen ja pannut sen syrjään. Mutta se, mikä on moraalista ja hengellistä, pysyy ja on pysyttävä ikuisesti; siitä ei katoa pieninkään piirto. Se, mikä oli moraalisesti oikeaa tai väärää neljäentuhatta vuotta sitten, on sitä yhä. Se, mikä oli moraalisesti oikeaa tai väärää juutalaiselle, on sitä edelleen pakanoille.

Vanhan testamentin ja Uuden testamentin pyhä lepäävät samalla kalliolla, heidät pestään samalla verellä, he syövät samaa hengellistä ruokaa ja juovat samaa hengellistä juomaa (1. Kor. 10:3–4), he ovat pukeutuneet samaan Kristukseen, he ovat saman lain tekijöitä, saman ruumiin jäseniä ja saman kruunun perillisiä (Matt. 8:11; 21:43; Luuk. 13:28; Room. 11:18; Hepr. 11:40; Ilm. 7:9–15).

”Laki on hyvä, jos sitä käytetään laillisesti” (1. Tim. 1:8), sanoo apostoli; mutta joidenkin mielestä ainoa laillinen tapa käyttää lakia on olla käyttämättä sitä lainkaan. Totta on, että ”lakia ei ole säädetty vanhurskasta varten” vaan ”jumalattomia ja saastaisia, murhaajia ja tappajia” varten (jae

9). Ja niin kuin matkustaja, joka kulkee tien keskellä, ei koskaan törmää sen kummallakaan puolella oleviin aitoihin, samoin rauhallinen kansalainen ei joudu tekemisiin murhalakien kanssa.

Ihmisten laki ei kosketa sitä, joka sitä noudattaa, vaan sitä, joka rikkoo sitä; ja silti se puhuu jokaiselle, ohjaa jokaista, ja lain periaatteet ja moraalit ovat kirjoitettu jokaiseen – ja kaikkein syvimmin juuri niihin, joita varten lakia ei ole ”tehty”. Siksi juuri ne, jotka eivät koskaan törmää lakiin, ovat niitä, jotka tiedostamattaan mutta perusteellisesti sitä noudattavat.

Korkeampi elämä ei siis ole elämää lakia vastaan, eikä elämää ilman lakia, eikä elämää lain yläpuolella, vaan elämää suuren Lain täyttäjän kaltaisesti – elämää, jossa laki saavuttaa täyden ja täydellisimmän kehityksensä. Näin oli Jeesuksessa; ja näin on meissä siinä määrin kuin olemme Hänen kaltaisiaan hengessä ja vaelluksessa. Se on perusteellisen tunnollinen, oikeamielinen ja kunniallinen elämä.

Jotkut näyttävät samaistavan tunnollisuuden orjuuteen, mutta näiden välillä ei ole mitään todellista samankaltaisuutta, paitsi silloin kun omatunto on valaisematon tai sairastunut ja heikko. Kun ruumiin hermosto joutuu häiriötilaan, Saatana usein käyttää tätä sisäänkäyntinä sieluun, hämmentäen omantunnon, suurennellen kuviteltua syntiä ja vähätellen todellista syntiä, niin että ihmiset sekoittavat sairaan omantunnon herkkään omaantuntoon.

Tämä ei kuitenkaan saa johtaa perusteellisen tunnollisuuden väheksymiseen siinä, joka on kuollut ja noussut Kristuksen kanssa. Tunnollisuuteen pienissä asioissa yhtä lailla kuin suurissa: liiketoiminnassa, kodin järjestämisessä, ajan ja rahan käytössä, sitoumusten täyttämässä, lupauksen pitämässä, velvollisuuksien hoitamisessa, Kristuksesta todistamisessa ja maailmanmukaisuuden karttamisessa.

Se mies, joka tietää nousseensa Kristuksen kanssa ja kiinnittäneensä mielensä ylhäällä oleviin, on oikeudenmukainen, luotettava, vilpitön, epäitsekäs ja totuudellinen. Hän ”lisää uskoonsa hyveen, hyveeseen tiedon, tietoon itsehillinnän, itsehillintään kärsivällisyyden, ja kärsivällisyyteen jumalisuuden; jumalisuuteen veljellisen rakkauden; ja veljelliseen rakkauteen lähimmäisenrakkauden” (2. Piet. 1:5–7). Hän pyrkii olemaan ”ei hedelmätön eikä hedelmätuoton” (Jae 8). ”Mikä on totta, mikä kunniallista, mikä oikeaa, mikä puhdasta, mikä rakastettavaa, mikä hyvämaineista” (Fil. 4:8), sitä hän ajattelee ja sitä hän tekee.

On kuitenkin vaara, että korkean ja ilmavan teologian varjolla ajaudutaan pehmeään ja naiselliseen kristillisyyteen. Kristinusko on syntynyt kestäväksi; se ei ole eksoottinen kasvi, vaan sitkeä, kylmien tuulten karaistama. Se ei ole velto, lapsellinen eikä pelokas. Se kulkee lujin askelin ja ryhdikkäänä; se on ystävällinen, mutta luja; lempeä, mutta rehellinen; tyyni, mutta ei helposti myötäilevä; avulias, mutta ei heikko; päättäväinen, mutta ei tyly.

Se ei pelkää lausua ankaraa tuomion sanaa erehdystä vastaan eikä korottaa ääntään ympäröivää pahuutta vastaan sillä tekosyyllä, ettei se ole tästä maailmasta. Se ei kieltäydy antamasta rehellistä nuhdetta peläten joutuvansa syytetyksi epäkristillisestä hengestä. Se kutsuu syntiä synniksi, kenen tahansa kohdalla sitä esiintyykin, ja on mieluummin valmis ottamaan vastaan syytöksen kovuudesta kuin jättämään selvän velvollisuutensa tekemättä.

Älkäämme tuomitko väärin vahvoja sanoja, joita käytetään rehellisessä kiistassa. Kuumuudesta voi nousta kyykäärme, mutta me ravistamme sen pois emmekä kärsi vahinkoa. Sekä Vanhan että Uuden testamentin uskontoa leimaa kiihkeä ja avoin todistus pahaa vastaan. Sileiden sanojen puhuminen tällaisessa tilanteessa voi olla tunteellisuutta, mutta se ei ole kristillisyyttä. Se on totuuden ja vanhurskauden asian peittämistä.

Jos kenenkään tulee olla avoin, miehekäs, rehellinen ja iloinen (en tarkoita töykeää tai epäkohteliasta, sillä kristityn tulee olla kohtelias ja hienotunteinen), niin hänen, joka on maistanut, että Herra on hyvä, ja joka odottaa ja kiirehtii Jumalan päivän tulemista. Tiedän, että rakkaus peittää syntien paljouden, mutta se ei kutsu pahaa hyväksi siksi, että hyvä ihminen on sen tehnyt. Se ei puolustele epäjohton mukaisuuksia siksi, että epäjohton mukaisella veljellä on korkea maine ja palava henki. Väärämielisyys ja maailmallisuus ovat yhä väärämielisyyttä ja maailmallisuutta, vaikka ne ilmenisivät ihmisessä, joka näyttää saavuttaneen poikkeuksellisen korkean hengellisen tason.

Tiedän myös, että tässä maailmassa meistä puhutaan pahaa ja että on turha yrittää vastata jokaiseen syytökseen. Mutta älkäämme antako syytöksen jäädä lepäämään päällämme sillä verukkeella, että Jumala kyllä pitää huolen hyvästä maineestamme, jos todellinen syy onkin se, että pahassa puheessa oli jotain perää ja että maineemme ei kestäisi julkista koetusta.

Puolustautukaamme, kun siihen tarjoutuu tilaisuus tai kun tilanne sitä vaatii. Ei ole väärin olla tarkka hyvästä nimestään ja vastata rehellisesti ystävän tai vihollisen oikeutettuihin kysymyksiin. Marttyyriksi joutumisen aika on vasta silloin, kun olemme todella sidottuina paaluun. On typerää ja heikkoa yrittää tulla marttyyriksi ennen aikojaan.

Paavali kohtasi syytökset rohkeasti eikä sallinut hyvänsä joutua pahaksi puhutuksi (Apt. 28:17; 2. Kor. 8:20–21; 11:9; 12:18–19). Uskonpuhdistajamme kohtasivat panettelijansa yhtä rohkeasti ja, vaikka he eivät voineet estää herjaajien kynää, he antoivat runsaasti aineistoa oman asiansa ja nimensä puolustamiseksi.

Vain Yksi oli äänetön kuin lammas keritsijänsä edessä, eikä vastannut sanaakaan; ja Hän oli hiljaa, koska meidän rauhamme rangaistus oli Hänen päällään (ks. Jes. 53:5, 7). Se, että Hän ”tyhjensi itsensä maineesta” (Fil. 2:7), oli osa sitä rangaistusta, jonka Hän kärsi.

Meidän tulee kuitenkin tietää, milloin olla hiljaa yhtä hyvin kuin milloin puhua. Ei ole aina oikein tai sopivaa vastata tyhmälle hänen typeryytensä mukaan. Oppikaamme kestäämään ja pidättäytymään, ”ettei kukaan missään saisi aihetta pahennukseen” (2. Kor. 6:3), emmekä antako ”hyvämmen joutua pahaksi puhutuksi” (Room. 14:16), vaan tavoitelkaamme sitä, mikä edistää rauhaa ja toistemme rakentumista, pitäen huolta siitä, mikä on kunniallista (2. Kor. 8:21), ei ainoastaan Jumalan silmissä, vaan myös ihmisten silmissä, niin että omatuntomme on puhdas Jumalan ja ihmisten edessä (Apt. 24:16, 20).

Nämä ovat muistettavia sanoja:

”Jumalan valtakunta ei ole syömistä ja juomista, vaan vanhurskautta, rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä. Sillä joka näissä palvelee Kristusta, on Jumalalle otollinen ja ihmisten hyväksymä”

(Room. 14:17–18). Monilla meistä kristillinen elämä ei ole edennyt kypsyyteen. ”Te juuksitte hyvin; kuka esti teitä?” (Gal. 5:7). Se on ollut työ, joka on aloitettu hyvin, mutta jätetty kesken; taistelu, johon on rohkeasti ryhdytty, mutta joka on taisteltu vain puoliksi; kirja, josta on kirjoitettu vain esipuhe.

Eikö näin Kristusta häpäistä? Eikö Hänen evankeliumiaan näin esitetä väärin, Hänen ristiään kielletä, Hänen sanaansa halveksita ja Hänen esimerkkiään mitätöidä? Ovatko auringonlaskut, joita olemme liian usein nähneet, todella niiden kirkkaiden aamujen luonnollinen päätös, joita olemme ilolla tervehtineet? Pitääkö auringon laskea jo keskipäivällä? Pitääkö Efesoksen hylätä ensirakkautensa, Laodikean tulla penseäksi ja Sardeksen kylmetä? Ovatko tällaiset lopputulokset väistämättömiä ja yleisiä? Vai emmekö pikemminkin vastusta niitä epäonnistumisina, vääristyminä, rikoksina – täysin anteeksiantamattomina?

Jos pyhä elämä koostuisi yhdestä tai kahdesta suuresta teosta – jostakin merkittävästä kärsimyksestä tai sankarillisesta suorituksesta – voisimme ymmärtää epäonnistumisen ja pitää sitä pienenä häpeänä. Mutta pyhä elämä koostuu lukemattomista pienistä asioista. Juuri hetken pienet asiat, eivät aikakauden suuret teot, täyttävät sellaisen elämän kuin Paavalin ja Johanneksen, tai kuten Rutherfordin, Brainerdin tai Martynin. Pienet sanat, eivät mahtavat puheet; pienet teot, eivät ihmeet, taistelut tai yksi suuri sankariteko tai marttyyrikuolema, muodostavat todellisen kristillisen elämän.

Pysyvä pieni auringonsäde, ei salama; Siloan vedet, ”jotka hiljaa virtaavat” (Jes. 8:6), eivät ”virran suuret ja voimakkaat vedet” (Jae 8), jotka syöksyvät kohisten – nämä ovat pyhän elämän todellisia vertauskuvia.

Pienten pahojen, pienten syntien, pienten epäjohdonmukaisuuksien, pienten heikkouksien, pienten typeryyksien, pienten harkitsemattomuuksien, pienten itsekkyyden ja lihallisuuden myönnytysten, pienten laiskuuden, epäroinnin, huolimattomuuden tai pelkuruuden tekojen, pienten kiertelyjen, pienten rehellisyydestä poikkeamisten, pienten halpamaisuuden ja nuukuuden, pienten maailmallisuuden ja kevytmielisyyden osoitusten, pienten piittaamattomuuksien toisten tunteita kohtaan, pienten kiukun tai itsekkyyden purkausten – tällaisten pienten asioiden välttäminen muodostaa suuren osan ainakin pyhän elämän kielteisestä kauneudesta.

Ja lisäksi huomio päivän ja hetken pieniin velvollisuuksiin – julkisissa toimissa, yksityisissä asioissa ja perheen järjestelyissä; pieniin sanoihin, katseisiin ja äänensävyihin; pieniin hyväntekeväisyyden, kärsivällisyyden ja lempeyden tekoihin; pieniin itsensä kieltämisiiin ja hillitsemisiin; hiljaisiin ystävällisyyden suunnitelmiin ja huomaavaisuuteen; täsmällisyyteen, järjestykseen ja oikeaan tarkoitukseen jokaisessa päivässä – nämä ovat pyhän elämän aktiivisia ilmenemismuotoja, sen rikkaan ja jumalallisen mosaiikin palasia.

Mikä tekee tuosta vihreästä kukkulasta niin kauniin? Ei korkea huippu eikä mahtava jalava, vaan kirkas nurmikko, joka peittää sen rinteet – lukemattomista pienistä ruohonkorista muodostuva peite.

Hoikka ruoho. Suuri elämä rakentuu pienistä asioista; ja se, joka ei tunnusta suurta elämää muuksi kuin sellaiseksi, joka koostuu vain suurista teoista, löytää Raamatun henkilöistä vain vähän ihailtavaa tai jäljiteltävää.

Jos tahdomme pyrkiä pyhään ja hyödylliseen elämään, oppikaamme lunastamaan aikaa. ”Olen erityisen tarkka ajan lunastamisesta”, sanoo Richard Baxter (1615–1691) kristillisen ohjekirjansa esipuheessa, ”sillä siihen sisältyy koko pyhän ja kuuliaisuuteen perustuvan elämän summa.” Kyllä – lunastakaamme aika, sillä päivät ovat pahat (Ef. 5:16; Kol. 4:5). Hukattu elämä on lunastamattoman ajan seuraus.

Hajanaista työntekoa, hetken mielijohteesta tapahtuvaa antamista, ailahtelevaa suunnittelua, epäsäännöllistä lukemista, huonosti yhteensovitettuja aikoja, huolimattomasti tai myöhässä hoidettuja velvollisuuksia, kiirettä ja hässäkkää, vitkastelua ja valmistautumattomuutta – nämä ja niiden kaltaiset vievät elämältä sen ytimen ja voiman, estävät pyhyyttä ja syövyttävät moraalista olemustamme kuin syöpä, tehden edistymisen ja menestyksen mahdottomaksi niin meille itsellemme kuin muillekin.

Rutiinia ei välttämättä tarvita, mutta säännöllisyyttä tarvitaan; mekaanista jäykkyyttä ei pidä olla, mutta järjestystä on oltava; kiirettä ei tule olla, mutta ei myöskään oman tai toisten ajan vähättelyä. ”Mitä ikinä kätesi löytää tehtäväksi, tee se kaikella voimallasi” (Saarn. 9:10). Jos jokin asia on tekemisen arvoinen, se on tekemisen arvoinen hyvin. Pienissä asioissa yhtä lailla kuin suurissa on osoitettava, että olemme tosissamme.

Ei saa olla joutilaisuutta, vaan vyöt on vyötettävä, juoksu juostava kestävin mielin, hyvä taistelu taisteltava, pysyttävä lujina ja kestävinä, ”aina innokkaina Herran työssä” (1. Kor. 15:58). Kukat kasvavat jatkuvasti, tähdet kulkevat radoillaan lakkaamatta, joet virtaavat taukoamatta – ne eivät tuhlaa aikaa. Sellainen tulee myös elämämme olla: ei katkonainen eikä hetken mielijohteiden varassa, ei kepeä tai ailahteleva, vaan vakaa ja määrätietoinen – sellaisten ihmisten elämä, jotka tuntevat maanpäällisen kutsumuksensa ja pitävät katseensa taivaallisessa päämäärässä.

Pyhä elämä ihmisten silmissä saattaa olla pelkkää hyväntekeväisyyttä, ankaruutta, täsmällistä hartautta, ystävällistä leppoisuutta, jaloa rehellisyyttä tai avaraa suvaitsevaisuutta kaikkia uskomuksia ja näkemyksiä kohtaan. Mutta pyhä elämä Jumalan silmissä ja Raamatun opetuksen mukaan on rakennettava totuudelle; sen on alettava henkilökohtaisesti tietoisesta rauhasta Jumalan kanssa iankaikkisen liiton veren kautta; sen on kasvettava totuuden lisääntymisen ja harhasta vapautumisen myötä; ja sitä on ylläpidettävä yhteydessä Jumalaan Kristuksessa Jeesuksessa Pyhän Hengen asumisen kautta.

Harha tai vajavainen totuus estää pyhyyttä. Epävarmuus sovitukselta Jumalan kanssa hämärtää, kaventaa ja sitoo meitä ja siten estää todellisen pyhyiden sekä ruokkii väärää pyhyttä. Yhteyden on säilyttävä katkeamattomana, jotta taivaallisen elämänvirran pyhittävä ja elävöittävä voima voi virrata esteettä. Mikään ei saa tulla väliin: ei maailma, ei oma minä, ei liha, ei turhamaisuus, ei epäjumalat eikä mukavuuden ja nautinnon rakkaus.

Jumalan sanaa on tutkittava sen koko laajuudessa. Sen koko pituudelle ja leveydelle on asetuttava. Yli kaikkien teologioiden, uskontunnustusten, katekismusten, kirjojen ja virsien on Jumalan sanaa mietiskeltävä, jotta kasvaisimme sen kaikkien osien tuntemisessa ja sen esikuvien kaltaisiksi. Sielumme on kastettava siihen – ei vain joihinkin lempikohtiin, vaan koko sanaan.

Meidän on tunnettava se, ei toisten kertomana, vaan omasta kokemuksesta ja näkemisestä; muuten elämämme jää jäljitelmäksi ja uskontomme toisen käden tavaraksi – ja siksi toisen luokan uskonnoksi. Kukaan ei voi hengittää ilmaa puolestamme, eikä syödä tai juoda puolestamme. Meidän on tehtävä se itse. Samoin kukaan ei voi elää uskontoa puolestamme eikä siirtää meihin sitä totuuden elämää, joka hänellä itsellään on. Näitä ei voi hoitaa edustajan kautta, eikä niitä voi kaupata tai inhimillisesti siirtää. Ne tulevat Jumalan kirjasta ja jokaisen meistä on saatava opetuksensa Jumalan Hengeltä; muuten opimme turhaan. Tästä syystä inhimillinen vaikutusvalta tai auktoriteetti on erittäin vaarallista. Vaikutusvaltainen asema tulee tällaisessa tapauksessa vaaralliseksi sekä sille, jolla valta on, että niille, joihin sitä käytetään.

Vaikka vaikutusvalta olisi kokonaan totuuden puolella, sen seurauksena voi silti olla hedelmätön muodollisuus, oikeaoppinen kivettyneisyys, älyllinen ortodoksisuus. Sekä niiden, joilla vaikutusvaltaa on, että niiden, jotka ovat sen alaisina, tulee tarkoin varoa, ettei inhimillinen syrjäytä jumalallista ja ettei Jumalan pelko tule ”opetetuksi ihmiskäskyjen mukaan” (Jes. 29:13) – ettei tuloksena ole keinotekoinen hurskaus, pelkkä jäljitelmäuskonto, vailla elinvoimaa, lohdutusta ja todellista vaikutusta.

Se, joka on ”oppinut Kristukselta” ja ”vaeltaa Jumalan kanssa”, ei ole keinotekoinen ihminen, ei roolia esittävä eikä jotakin ulkoista hahmoa ylläpitävä. Hän on täysin luonnollinen tavoissaan, sanoissaan, katseissaan, äänensävyissään ja totumuksissaan. Hän on kuin kaikkein luonnollisin olento – pieni lapsi.

Kristinusko muuttuu vastenmieliseksi heti, kun sitä epäillään teennäiseksi. Uskonnon tulee olla vilpitöntä. Mikään teeskentely, pedanttisuus, omahyväisyys, keinotekoiset eleet tai se, mitä maailma kutsuu ”hurskasteluksi”, ei palvele Kristuksen asiaa, anna painoarvoa luonteelle tai voita ristin vastustajaa.

”Kristuksen kirjeen”, jonka tulee olla ”kaikkien ihmisten tunnettu ja luettava” (2. Kor. 3:2), on oltava läpinäkyvä ja luonnollinen. Kun elämme Kristukselle, meidän tulee seurata Häntä täysin – ei kopioimalla kopiota, vaan seuraamalla Häntä itseään. Muuten todistuksemme jää vajavaiseksi, uskomme heijastuneeksi ja heikoksi, vailla vapautta, yksinkertaisuutta ja armoa, ja siinä näkyvät jäljittelyn ja keinotekoisuuden merkit – ellei jopa väärennöksen.

(pedanttisuus = liiallinen pikkuseikkoihin takertuminen ja oppineisuuden korostaminen)

9. Neuvoja ja varoituksia

Se, mitä ihmisten keskuudessa niin usein kutsutaan pyhyudeksi, on hyvin erilaista kuin Raamatun todellisuus. Olipa se yhteydessä elottoman oikeaoppisuuden kovuuteen, mieltyneen idealismin lempeyteen, mekaanisen hurskauden sileään säännöllisyyteen, kuvallisen taikauskon uskonnollisuuteen, itsevanhurskaan itsensäkurittamisen ankaruuksiin, vapautuneen teologian tunteellisuuksiin tai innokkaan panteismin lämpimiin unelmiin – sanat ”pyhä”, ”pyhyys” ja ”hengellisyys” ovat muuttuneet virhenimityksiksi tai tyhjiksi merkeiksi, yhtä moniselitteisiksi merkitykseltään ja yhtä maalliseksi käytöltään kuin Aaronin efod olisi ollut Baalin papin harteilla.

Tämä raamatullisten muotoilujen ja raamatullisen sanaston säilyttäminen sen jälkeen, kun raamatullinen merkitys on karkotettu tai väännetty, on yksi aikamme rienaavista epärehellisyyksistä – sellaisista, jotka ovat suoraselkäselle Jumalan sanan opiskelijalle erityisen loukkaavia.

Pyhyttä voidaan kutsua hengelliseksi täydellisyydeksi, aivan kuten vanhurskaus on lainopillista täydellisyyttä, ja molemmat ilmenevät Kristuksessa. Hän on esitys, havainnollistus ja malli. Hänen kaltaisuutensa on pyhyttä. Se, joka on pyhä, on Hänen kuvansa kaltainen. Jokainen muu ihanne on turhuutta.

Meidän on opittava neljästä evankeliumista, mitä elävä pyhyys on, ja sen opilliseksi selitykseksi meidän on käännettävä kirjeiden puoleen. Näin ymmärrämme sekä sen, mitä pyhyys ei ole, että sen, mitä se on.

”Pysykää minussa”, ”oppikaa minulta”, ”seuratkaa minua” – nämä ovat kristillisen lakikirjan sisältö ja yhteenveto, todellinen ohjeemme ja oppaamme pyhyden tavoittelussa. Tässä meillä on:

1. Elämä

Elämän Ruhtinaalta uusi elämä tulee meille – jopa Hänen kuolemastaan ja haudastaan – sillä ”me olemme yhdessä Hänen kanssaan istutetut kuolemansa kaltaisuuteen, jotta olisimme myös Hänen ylösnousemuksensa kaltaisuudessa” (Room. 6:5). Me ”olemme kuolleet, ja meidän elämämme on kätkeyty Kristuksen kanssa Jumalassa” (Kol. 3:3). Näin me elämme ”vanhurskaudelle” (1. Piet. 2:24); me elämme, mutta emme enää me itse, vaan Kristus meissä.

Me tulemme Hänen luokseen saadaksemme elämän – tai pikemminkin: Hän tulee ensin meidän luoksemme elämän kanssa. Me ”tavoitamme” Hänet – tai pikemminkin meidät ensin ”tavoitetaan” Hänen toimestaan (Fil. 3:12). Ja ”Hänessä pysyminen” (ks. Joh. 15:4) on vain ensimmäisen ”tulemisen” jatkamista, saman tekemistä koko elämän ajan, mitä teimme alussa.

Näin me elämme. Näin elämä kasvaa päivittäisen sisäänvirtauksen kautta. Ja aivan kuten eilinen auringonpaiste ei riitä tälle päivälle eikä tämän päivän huomina tarvitse uutta, samoin on taivaallisen elämän välittymisen oltava jatkuvaa – muuten seuraa välitön paluu kuolemaan ja pimeyteen. Koska Hän elää, me elämme ja saamme elää ikuisesti. Hänen elämänsä on meidän, ja kristillisyytemme on oltava – lähteensä mukaisesti – elinvoimaa, voimaa ja iloa. Elämämme tulee olla kaikkein lämminhenkisin, vakavin ja hyödyllisin kaikista elämistä, niin että meistä virtaa ”elävän veden virtoja” (Joh. 7:38).

2. Opetuslapsuus

”Oppikaa minulta” (Matt. 11:29). Hänen koulunsa on taivaan koulu, valon koulu. Siellä on kaikki totuus eikä lainkaan harhaa. Opettaja on yhtä täydellinen kuin Hän on ”sävyisä ja nöyrä sydämeltään”. Hän on yhtä aikaa Opettaja ja Oppiainhe. Hänessä on kasvatuksen, kurin ja viisauden täydellisyys. Hänen antamassaan opetuksessa ei ole virhettä, puutetta eikä vajavaisuutta.

Hän opettaa tuntemaan, rakastamaan, toimimaan, kestävänsä, iloitsemaan ja murehtimaan, olemaan ”kylläinen ja puutetta kärsivä” (Fil. 4:12). Hänen opetuslastensa saaman opetuksen laajuus on vain mitataan Hänen jumalallisilla varastoillaan, Hänen ”viisauden ja tiedon aarteillaan” (Kol. 2:3). Ja Hänen opetuksensa ja kurituksensa päämääränä on tehdä meistä pyhiä ihmisiä, Hänen kaltaisuuteensa muovattuja ja Hänen taivaallisen täydellisyytensä jäljittelijöitä.

3. Vaellus

”Seuraa minua” (Matt. 4:19).

Meitä ei ole kutsuttu ainoastaan elämään, vaan vaeltamaan (”kulkemaan ympäri”, kuten kreikan sana ilmaisee); ei istumaan yksin; ei nauttimaan uskonnosta yksityisesti, vaan vaeltamaan – vaellukseen, jossa olemme näkyvillä joka puolelta, vaellukseen, joka kiinnittää monien katseet meihin, vaellukseen, jossa meistä tulee ”näytelmä” taivaalle, maalle ja helvetille.

Se ei ole liikkumatonta lepoa tai vetäytymistä toisten luota, vaan liikkumista heidän keskellään, kosketuksiin tulemista ystävien ja vihollisten kanssa, kulkemista edestakaisin tämän maailman teillä ja kujilla. Niin kuin Mestari oli, niin tulee palvelijankin olla.

Matkallaan kohti ristiä Hän katsoi ympärilleen ja sanoi: ”Seuraa minua” (Joh. 12:26). Matkallaan kohti valtaistuinta, ristin jälkeen, Hän sanoi saman (Joh. 21:22). Siis sekä ristille että kruunuun meidän tulee seurata Häntä. Tie on sama molempiin.

Se, joka tahtoo olla pyhä, tulee olla Kristuksen kaltainen. Ja se, joka tahtoo olla Kristuksen kaltainen, tulee olla ”täynnä Henkeä” (Ef. 5:18). Hänen, joka tahtoo omistaa Kristuksen mielen, tulee saada sama ”voitelu” kuin Hänellä oli, sama sisäinen ja vaikuttava Henki – lapseuden, elämän, uskon, totuuden, vapauden, voiman ja pyhän ilon Henki.

Tämän mahtavan Eläväksi Tekijän kautta me saamme elämän; ”Hengen pyhityksen kautta” meitä pyhitetään (2. Tess. 2:13; 1. Piet. 1:2). Hän toimii meissä vieraana, joka asuu meissä – ei vaikuttaen ilman asumista eikä asuen ilman vaikuttamista (2. Tim. 1:14). Hän ei vain vaikuta meihin kuin musiikki levottomaan sieluun, vaan tulee meihin ja pysyy kanssamme. Hänen läsnäolonsa täyttää meidät, ja Hänen voimansa läpäisee meidät, niin että me muutumme perusteellisesti.

Hän ei vain esitä meille perusteluja tai vaikuta moraalaisella suostuttelulla, vaan koskettaa meitä vastustamattomalla jumalallisella kädellään ja lävistää meidät omalla elävällä energiallaan. Hän kyllästää meidät omalla puhtaudellaan ja elämällään – huolimatta meidän vastustuksestamme, opetuksen vastaisuudestamme ja epäuskostamme – koko elämämme ajan.

Se, joka tahtoo olla Kristuksen kaltainen, hänen tulee myös tutkia Häntä. Emme voi tehdä itseämme pyhiksi pelkällä yrittämisellä, enempää kuin voimme saada itsemme uskomaan tai rakastamaan pelkällä tahdonvoimalla. Mikään pakottaminen ei saa tätä aikaan. Ihmiset yrittävät olla pyhiä ja epäonnistuvat. He eivät voi suoralla ponnistuksella muovata itseään pyhyteen.

Heidän on katsottava pyhään kohteeseen ja siten muututtava sen kaltaisiksi ”kirkkaudesta kirkkauteen” (2. Kor. 3:18). Heillä tulee olla pyhä Olento läheisenä ystävänä. Yhteys Jeesukseen – kuten Johanneksella – yksin voi tehdä meistä opetuslapsen tai Mestarin kaltaisia.

Se, joka tahtoo olla pyhä, hänen tulee uppoutua Sanaan ja paistatella siinä auringonpaisteessa, joka säteilee jokaiselta ilmoituksen sivulta. ”Totuuden kautta” meidät pyhitetään (Joh. 17:17). Kun sielumme altistuu jatkuvasti tälle valolle, meistä tulee yhä enemmän ”valon lapsia”, ja

niin kuin tahraantunut kangas, joka valkenee auringossa, me puhdistumme olemalla puhtaan valon valaisemia.

Sillä jumalallinen totuus on elävä ja voimallinen pahaa vastaan. Se toimii kuin kemiallinen aine, joka saostaa epäpuhtaudet ja jättää veden kirkkaaksi. Se murtaa pahan vallan kuin lumous, ajaen vihollisen pois ja kukistaen hänet. Se on ”Hengen miekka” (Ef. 6:17), jonka terällä me raivaamme tiemme vihamielisten joukkojen läpi. Se on Mooseksen sauva, jolla jaamme Punaisenmeren kahtia, kukistamme Amalekin ja saamme vettä erämaan kalliosta. Mikä paha, mikä vihollinen – sisäinen tai ulkoinen – voisi vastustaa tätä voittamatonta ja voittavaa Sanaa? Saatanan tarkoitus on nykyään horjuttaa tuota Sanaa ja vähätellä sen täydellisyyttä. Korottakaamme siis sitä sitäkin enemmän ja käyttäkäämme sitä lakkaamatta.

Se on tosin vain pala ihmiskieltä, muodostunut inhimillisistä kirjaimista ja tavuista, mutta siihen on liitetty yliluonnollinen voima. Mikä oli tuo sauva Mooseksen kädessä? Tavallinen puunkappale. Silti se halkaisi Punaisenmeren. Mikä oli tuo käärme tangossa? Pala vaskia. Silti se paransi tuhansia. Miksi? Koska tuo puu ja tuo vaski olivat yhteydessä kaikkivaltiuteen – ne johtivat taivaallista voimaa. Olkoon siis Raamattu meille kirjojen kirja – haavoittamiseen, parantamiseen, elävöittämiseen, vahvistamiseen, lohduttamiseen ja puhdistamiseen.

Se, joka tahtoo olla pyhä, hänen on kuitenkin taisteltava. Hänen tulee taistella hyvä taistelu (1. Tim. 1:18), käydä uskon hyvä kilvoitus (1. Tim. 6:12), ei kuitenkaan lihallisin asein (2. Kor. 10:4). Hänen tulee taistella polvillaan, raittiina ja rukouksessa valvoen (1. Piet. 4:7). Hänen tulee kamppailla hallituksia ja valtoja vastaan, vahvana Herrassa ja Hänen voimansa väkevyydessä, pukeutuneena Jumalan koko sota-asuun – vyöhön, rintahaarniskaan, kilpeen, kypärään ja miekkaan (Ef. 6:13–17).

Tämä taistelu ei ole vahvoille (Saarn. 9:11), vaan heikoille. Se käydään heikkoudessa, ja voitto kuuluu niille, joilla ei ole omaa voimaa. Tässä taistelussa aika ja sattuma eivät ratkaise, vaan me lähdemme jo alusta voitonvarmoina, sillä olemme enemmän kuin voittajia Hänen kauttansa, joka on meitä rakastanut, ja meitä rohkaisee lupaus seitseminkertaisesta palkinnosta ”sille, joka voittaa” (Ilm. 2:7, 14 jne.). Vaikka tässä maallisessa vaelluksessamme kohtaamme pahojen henkien vihamielisyyden, meillä on enkelien palvelus avuksemme (Hepr. 1:14) sekä Pyhän Hengen voima (Ef. 1:13).

Se, joka tahtoo olla pyhä, hänen on valvottava. ”Valvo kaikessa” (2. Tim. 4:5); ”valvokaa, pysykää uskossa, olkaa miehuullisia, olkaa vahvoja” (1. Kor. 16:13). Yön lapset saavat nukkua ja horjua pimeydessä, mutta me, jotka olemme päivän lapsia, olkaamme raittiit, ettei kiusaus yllätä meitä emmekä sotkeudu perkeleen juoniin tai tämän kevytmielisen maailman houkutuksiin.

”Autuas se, joka valvoo” (Ilm. 16:15). Valvoessamme tunnustakaamme rohkeasti uskomme (1. Tim. 6:13), häpeämättä Häntä, jonka tunnusta kannamme. Juoskaamme nopea ja kestävä kilpajuoksu; ”pankaamme pois kaikki paino ja synti [epäusko], joka niin helposti meitä kietoo” (Hepr. 12:1) ja ”tavoitelkaamme vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä ja lempeyttä” (1. Tim. 6:11), katse kiinnitettynä Herramme Jeesuksen tulemukseen ja valtakuntaan.

Se, joka tahtoo olla pyhä, hänen on tunnettava vastuunsa siitä, että hän on sitä – sekä Kristuksen ruumiin jäsenenä että Pyhästä Hengestä osallisena. Ajatus siitä, ettei täydellisyyttä saavuteta täällä, ei saa heikentää tätä vastuuntuntoa eikä johtaa meitä mihinkään sellaiseen, mikä ”murheellistuttaa... Jumalan Pyhän Hengen, jolla teidät on sinetöity lunastuksen päivään” (Ef. 4:30).

Ylös nousseen Kristuksen seitsemänkertainen täyteys (Ilm. 2:1) ja Pyhän Hengen seitsemänkertainen täyteys (Ilm. 5:6) ovat seurakunnan syntymäoikeus, eikä sitä saa myydä mistään mitättömästä hinnasta. Jokainen pyhä on vastuussa tämän täyteen henkilökohtaisesta omistamisesta – niin paljon kuin meidän kaltaisemme astiat voivat sitä vastaanottaa.

Meidät on pyhitetty veren kautta (Hepr. 13:12), jotta meidät pyhitettäisiin Pyhän Hengen kautta (1. Kor. 6:11), jotta meitä johdettaisiin Hengessä (Gal. 5:18), jotta olisimme Pyhän Hengen temppeleitä – jopa ruumiissamme (1. Kor. 6:19) – vaeltaisimme Hengessä (Gal. 5:16), puhuisimme Hengessä (1. Kor. 12:3), eläisimme Hengessä (Gal. 5:25) ja omistaisimme Pyhän Hengen yhteyden (2. Kor. 13:14).

Oppi Pyhän Hengen persoonallisuudesta ja voimasta ei ollut viime vuosisadan kylmälle epäuskolle yhtään loukkaavampi kuin se on nykyajan vakavammalle ja uskottavamman oloiselle idealismille. Se syrjäytetään taikauskon hajuisena ja ihmisen vapauden ja omavoimaisuuden vastaisena. Alhaalta tai ylhäältä tulevat voimat joko kielletään kokonaan tai tunnustetaan vain ”periaatteiksi” tai ”tuntemuksiksi”, luonnonlain kehitysmuodoiksi, joilla ei ole yhteyttä persooniin kummassakaan tapauksessa. Yliluonnolliset persoonallisuudet julistetaan taikauskon jäänteiksi!

Ajatus siitä, että tässä epätäydellisen kirjallisuuden maailmassa olisi yksi täydellinen ja yli-inhimillinen Kirja, oli ennen lohdullinen; mutta jos nykyajan inspiraatioteoriat ovat totta, tämä lohtu on poissa, ja maailma jää täysin lohduttomaksi, vailla ainoatakaan yliluonnollista tai täydellistä sirpaletta keskellään.

Kristityn ei tule vähätellä syntiä millään verukkeella – kaikkein vähiten sillä perusteella, ettei hän ole ”lain alla”. Apostoliset käskyt ja varoitukset ovat yhtä selkeitä kuin Mooseksen lain, ja niitä on vielä enemmän. Se, joka ajattelee olevansa vapaa jälkimmäisistä, ei kohtaa vaikeutta vakuuttaakseen itsensä siitä, että hän voi sivuuttaa myös edelliset. Ja se, joka pitää Siinain käskyä ”Älä tapa” orjuutena, pitää yhtä lailla orjuutena Paavalin käskyä: ”Älkää juopuko viinistä”, tai ”Älkää

olko kenellekään mitään velkaa”, tai ”Joka on varastanut, älköön enää varastako” (Ef. 5:18; Room. 13:8; Ef. 4:28).

Rakkauden Hengen omistajina meidän tulee olla rakastavia, luopuen kaikesta pahuudesta, vilpistä, teeskentelystä ja pahansuopuudesta, suorittaen päivittäin sen yhden velan, jota ei koskaan makseta loppuun (Room. 13:8). Sillä sisällä asuva Henki ei ole toimettona eikä hedelmätön, vaan kantaa hedelmää – jumalallista hedelmää ihmisten sydämissä, taivaallista hedelmää maan päällä, hedelmää, joka ilmaisee sisäisen lähteensä ja kertoo sisällä asuvasta kirkkaasta Vieraasta: ”Hengen hedelmä on rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsensähillintä; tällaisia vastaan ei ole laki” (Gal. 5:22–23).

Koska jalkamme ovat löytäneet Kallion, olkaamme vakaita, emme kaiken opin tuulen heiteltäviä, emme horjuvia, päättämättömiä tai myöntöväisiä. Koska meidät on ”vapautettu nykyisestä pahasta maailmasta”, olkaamme, kuten muinaiset pyhät, siitä erillisiä, pysytellen loitolla sen huvituksista kuin ihmiset, joilla ei ole niille aikaa, vaikka ne olisivatkin sinänsä harmittomia, ja pitäen vaatteemme tahrattomina.

Suhtaudukaamme epäluuloisesti sen joutavaan puheeseen ja vitsailuun, varokaamme sen kevyttä kirjallisuutta, joka ”syö kuin syöpä”, turmellen maun ja heikentäen sielua. Säilyttäkäämme terävänä mielihyvämme rukoukseen ja yhteyteen Jumalan kanssa – suurimpana suojana aikamme houkutuksia vastaan; sillä vain läheisyys Jumalan kanssa voi varjella meitä läheisyydeltä maailman kanssa.

Älkäämme yrittäkö yhdistää uutuudenhalua ja Raamattua, rukouskammiota ja tanssisalia; älkäämme yrittäkö palvella kahta herraa, juoda kahta maljaa (1. Kor. 10:21), kumartaa kahta jumalaa, nauttia kahta uskontoa, polvistua kahdelle alttarille.

Olkaamme varuillamme vanhaa itseä vastaan kaikissa sen muodoissa: laiskuudessa, kiivaudessa, kylmyydessä, työkeydessä, epäkohteliaisuudessa, huolimattomuudessa, nuhjuisuudessa, ahneudessa, kevytmielisyydessä, omahyväisyydessä, ylpeydessä, viekkauudessa, itsepäisyydessä, happamuudessa, kepeydessä, typeryydessä tai vallanhimossa. Vaaliakaamme herkkää omaatuntoa, karttaen vanhoja käsityksiä ja itsetehtyjä mielipiteitä; samalla varoen pienten syntien tekemistä ja pienten velvollisuuksien laiminlyöntiä.

Lunastakaamme aika, kuitenkin kiirehtimättä; olkaamme tyyniä, iloisia, avoimia, onnellisia, lempeitä, anteliaita, pyyteettömiä ja toisia ajattelevia. Ja koska meidän on monissa tärkeissä asioissa vastustettava maailmaa, pyrkikäämme eroamaan siitä mahdollisimman vähän niissä asioissa, jotka ovat yhdentekeviä – osoittaen aina rakkautta.

(enervating = heikentävä, lamaannuttava)

Niille, joita kohtaamme, vaikka he olisivat uskonottomia ja vaikeasti rakastettavia, ja erityisesti välttämättä halveksivaa henkeä tai ylemmyyden sävyä.

Kristuksen opetuslapsina olkoon opetuslapseutemme täydellistä ja johdonmukaista, yhteytemme Häneen näkykseen Hänen kaltaisuuteensa mukautumisena, elämämme olkoon kokonaisvaltainen uskontunnustus, ja vaelluksemme ruumiillistakoon kaiken sen, mikä on rehellistä, rakastettavaa ja hyvän maineen arvoista. Kristuksen totuus sekä pyhittää että vapauttaa; Hänen viisautensa sekä puhdistaa että elävöittää. Varokaamme vastaanottamasta vapautta ilman pyhyyttä, viisautta ilman puhtautta, rauhaa ilman intoa ja rakkautta.

Olkaamme todellisia ihmisiä sanan parhaassa merkityksessä: uskollisia itsellemme, uudestisyntymällemme ja uudelle nimellemme, uskollisia Jumalan seurakunnalle, uskollisia meissä asuvalle Hengelle, uskollisia Kristukselle ja Häntä koskevalle opille, uskollisia sille Kirjalle, jonka keskus ja sanoma Hän on. Olkaamme uskollisia totuudelle, rakastaen sitä – ei siksi, että se olisi miellyttävää, kaunista tai vanhaa – vaan siksi, että se on totta ja jumalallista. Siitä ravitkaamme itseämme, ruokahalun uusiutuessa joka päivä; näin kasvamme, emme vain vähän, vaan paljon, kasvaen armossa ja Herramme Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa.

Seurakunnassa on olemassa sellainen asia kuin veren köyhyys. Siitä johtuvat ne läikät, jotka tahraavat sen. Niiden poistamiseen ei tarvita pelkkää lääkettä, vaan ravitsevampaa ruokaa. Tuo ravinto löytyy ainoastaan Sanasta, joka on yhtä ravitsevaa (Jer. 15:16) kuin parantavaa ja verta puhdistavaa – todella sitä, mitä vanha Tyndale kutsui ”sielumme terveyden Sanaksi”.

Tarvitaan myös rikkaamman veren lisäämistä, eräänlaista toista helluntaita, jossa nykyinen elämä voimistuisi suuresti ja seurakuntaan tulisi runsaita lisäyksiä syvempien kääntymysten kautta kuin ennen. Näin meidän uskon, rakkauden, elämän, innon ja ilon laihtumisemme parantuisi tehokkaasti ja pysyvästi. Näin me ”emme jäisi missään armolahjassa jälkeen, odottaessamme Herramme Jeesuksen Kristuksen ilmestymistä” (1. Kor. 1:7).

Hengellisen olemuksemme tulee vahvistua, ei ainoastaan jotta olisimme vahvoja työhön tai taisteluun, vaan myös jotta kestäisimme aikamme tartunnat, sen myrkyn, jolla tämän maailman jumala, ”ilmavallan hallitsija” (Ef. 2:2), on kyllästännyt ilmapiirimme. Tätä varten emme tarvitse vain apostolin suosittamaa ”vahvaa ruokaa” (Hepr. 5:12–14), vaan myös raikasta vuoristoilmaa – koetuksia, elämänvaihteluja ja vaikeuksia – joiden kautta meistä tulee kestäviä ja vahvoja, immuuneja ympärillämme leviävälle tartunnalle, olipa se kirkollista kuvallisuutta tai uskonnollista liberalismia, ja voittamattomia sekä farisealaisen että saddukealaisen Saatanan hyökkäyksille.

Ne, jotka ovat liukuneet uskontunnustukseen tietämättään, tai uneksineet itsensä siihen, tai ajautuneet siihen joukon mukana; ne, joille uskon löytäminen on ollut vain lukemisen, kasvatuksen tai tunteen tulos; ne, joille usko on ollut vain älyllisen kamppailun seuraus eikä omantunnon elämän ja kuoleman taistelu – heiltä puuttuu todellinen vastustuskyky. He eivät kannu mukanaan puhdistavaa voimaa eivätkä kykyä torjua harhaa. Aikamme epidemiat koettelevat heitä raskaasti, ja vaikka he olisivat tarttuneet totuuteen, käy ilmi, ettei totuus ole tarttunut heihin.

Epävarmuuden, skeptisyyden, spekulaaation ja väärän edistyksen aikana meidän tulee ymmärtää apostolisten sanojen täysi merkitys: ”me tiedämme”, ”me uskomme”, ”me olemme luottavaisia”, ”me olemme vakuuttuneita”. Sillä se, mikä on jumalallista, on totta; se, mikä on ilmoitettua, on varmaa; ja se, mikä on näin jumalallisesti totta ja varmaa, on katoamatonta. Kuten täsmällisten tieteiden tulokset, se on pysyvää eikä muutu ihmisten tai aikakausien mukana. Se, mikä oli totta, on totta ja on totta iankaikkisesti.

(vicissitude = elämänvaihe, vaihtelu, koetteleva muutos)

On välttämätöntä ymmärtää tämä kaikki, sillä maaperä jalkojemme alla on perusteellisesti miinoitettu ja suurelta osin onntto. Skeptinen hajoamisen ja rappeutumisen prosessi on ollut käynnissä, ja sen laajuus tulee pian näkyviin, kun petollinen kuori pettää.

Samalla varokaamme henkilökohtaisen uskonelämän yksityiskohdissa pelkästään menneisyyden toistamista tai uskonnon jäljitelmän rakentamista. Elämä ei näin toista itseään, eikä sen tarvitsekaan. Ihmisen elävät kasvot ovat tietyn mallin mukaiset, mutta jokaiset kasvot eroavat toisistaan. Pyhän Hengen työ ei ole tehdä pelkkiä patsaita. Hän synnyttää elämää, ja elämä on aina vaihtelevaa. Kuolema sitä vastoin toistaa itseään. Kuten hiljaisuus on aina samanlaista, samoin on kuolema. Elämän läsnäolo on turva yksitoikkoisuutta vastaan. Mitä runsaampi on elämän virtaus, sitä suurempi on moninaisuus – ei ainoastaan lahjoissa, vaan myös kauneudessa, hedelmässä ja voimassa.

Älkäämme siis etsikö eläviä kuolleiden joukosta älkääkään yrittäkö elvyttää vanhoja muotoja. Antakaamme itsemme yksinkertaisesti eläväksi tekevän Hengen käsiin. Hän vuodattaa meihin monipuolisen, hedelmällisen ja terveen elämän täyteyden. Meissä oleva paha on liian voimakas millekään muulle kuin kaikkivaltiudelle. Ihmisen tahdon vastustus on liian vahva filosofialle, logiikalle, runoudelle tai kaunopuheisuudelle. Vain Pyhä voi tehdä meidät pyhiksi.

Elämä ei ole yksi taistelu vaan monia. Se koostuu sekä tappioista että voitoista. Älkäämme liiaksi järkyttykö tai synkistykö, kun jokin taistelu hävitään. Aina on aikaa voittaa uusi, eikä pakenemisen tai lannistumisen tulisi olla tunnettua elävän Jumalan armeijassa. Maailman hävitytkin taistelut (kuten Thermopylai) ovat usein vaikuttaneet eniten kansakunnan historiaan. ”Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?” (Room. 8:31). ”Sinä vyötit minut voimalla sotaan” (Ps. 18:39).

Kristillinen elämä on suuri asia, yksi suurimmista maan päällä. Se koostuu jokapäiväisistä pienistä asioista, mutta ei silti ole pieni. Siltä osin kuin sitä todella eletään – köyhän tai rikkaan, lapsen tai aikuisen toimesta – se on kauttaaltaan jalo ja on osa sitä suurta kokonaisuutta, jossa ja jonka kautta tehdään tunnetuksi taivaallisille hallituksille ja valloille Jumalan moninainen viisaus (Ef. 3:10).

Sen ei tarvitse olla pitkä elämä; lyhyt voi olla yhtä tosi ja pyhä kuin pitkä. Lyhyt elämä ei ole epäonnistuminen. Johannes Kastajalla oli ehkä lyhyin palvelutyö seurakunnassa, mutta se ei ollut epäonnistuminen – se oli yksi suurimmista onnistumisista. Hän oli palava ja loistava valo. Meidän ei tarvitse sanoa jumalattomasti: ”Ne, joita jumalat rakastavat, kuolevat nuorina”, mutta voimme sanoa, ettei seitsemääkymmentä vuotta tarvita pyhyiden kauneuden ilmentämiseen.

Jos uusi elämä olisi vain vanhan ruosteen pois hankaamista, jos turmeltuneen luontomme Maran kaivon makeuttaminen olisi vain tavallinen, ei-ihmeellinen prosessi, jos kaikki hyvyys olisi helposti jokaisen vilpittömän ihmisen ulottuvilla, jos hienostunut kirjallisuus ja vapautunut teologia sekä kauneuden viljely, yhteiskuntatiede ja laajemmat virkistykset olisivat parannus kaikkeen pahaan meissä ja ajassamme – silloin koko asiasta olisi tehty turhaa melua; Raamattu olisi liioittelua ja Pyhän Hengen lahja tarpeeton voiman osoitus.

Jos synty olisi vain tavallinen arpi tai ryppy, joka voidaan pyyhkiä pois sielun pinnalta muutamalla helpolla kosketuksella, jos anteeksianto olisi vain kielikuva, joka tarkoittaisi Jumalan yleistä hyvänsuopuutta. Jos kaikki olisi vain hyväntahtoista välinpitämättömyyttä pahaa kohtaan, miksi sitten puhua vihasta, tulesta ja tuomiosta, sammumattomasta madosta ja alati nousevasta savusta? Rakastaako Jumala kiduttaa luotujaan kovilla sanoilla tai täyttää heidän mielikuvituksensa kärsimyksen kuvilla, joita Hän ei aio toteuttaa? Tai miksi Jumalan Poika kärsi, itki ja murehti?

Jos erehdys olisi vain vähäpätöinen asia, heikkous tai korkeintaan oikku, tai jos se olisi vilpittömän tarkoituksen osoitus ja vapaan ajattelun väistämätön seuraus, miksi ”väkevä eksytys” (kirjaimellisesti ”eksytyksen voima”) kuvataan niin pelottavasti – ”että kaikki ne tuomittaisiin, jotka eivät uskoneet totuutta” (2. Tess. 2:12) Ja miksi Herra itse sanoi yhä uudelleen väärästä opista: ”sitä minä vihaan” (Ilm. 2:15)

Niin kuin vahvin mutta samalla rauhallisin asia maailmassa on valo, samoin kristityn elämän tulisi olla vahvin ja suurin, mutta myös rauhallisin ja kirkkain. Kuten ainoa täydellisen suora viiva on valonsäde ja ainoa täysin puhdas aine on auringonvalo, niin myös meidän kulkumme tulisi olla. Meidän tulisi loistaa valoina maailmassa – heijastuksina Hänestä, joka on sen valo – maan ainoana suorana ja puhtaana asiana.

Loistakaamme siis! Tähtiä kyllä, emme aurinkoja; mutta silti tähtiä, emme kynttilöitä emmekä tähdenlentoja. Loistakaamme! Ehkä heikolla valolla, mutta varmalla ja puhtaalla; riittävästi sanomaan ihmisille: ”On yö”, etteivät he erehtyisi, vaikkei valo riitäkään tuomaan päivää; riittävästi ohjaamaan etsivää tai harhailevaa oikeaan suuntaan, vaikkei koko maailmaa valaisemaan. Sen voi tehdä vain aurinko.

Aurinko näyttää meille maiseman; tähdet näyttävät vain itsensä. Näyttäkäämme siis itsemme selvästi ja erehtymättömästi. Päivä, jolloin kaikki nähdään täydellisessä lämpimässä valossa, on suuren auringonnousun päivä.

”Yö on pitkälle kulunut, päivä on lähellä” (Room. 13:12). Me emme sammu emmekä peity pilviin; me yksinkertaisesti häviämme valoon. Emmekä meidän tarvitse katua tätä itsestämme luopumista, kun muistamme, että se kirkkaus, johon valomme sulautuu, on iankaikkisen Auringon kirkkaus. Hänen kasvamisensa on meidän vähenemisemme – ja emmekö siksi sanoisi: ”Tämä minun iloni on nyt tullut täydelliseksi” (Joh. 3:29)